

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

شامل:

- دستورالعمل صندوق تضمین تسویه معاملات بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس، مصوب هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار، مورخ شش خرداد نود و یک
- دستورالعمل رعایت مقررات مبارزه با پولشویی در خدمات الکترونیک بازار سرمایه، مصوب شورای عالی مبارزه با پولشویی، مورخ نوزده مهر نود
- دستورالعمل نحوه مراقبت از اشخاص مظنون در بازار سرمایه، مصوب شورای عالی مبارزه با پولشویی، مورخ نوزده مهر نود
- نحوه ارسال اسناد و مدارک مربوط به بازار سرمایه به نشانی پستی مشتریان، مصوب شورای عالی مبارزه با پولشویی، مورخ نوزده مهر نود دستورالعمل گزارش عملیات و معاملات مشکوک در بازار سرمایه، مصوب شورای عالی مبارزه با پولشویی، مورخ نوزده مهر نود دستورالعمل نگهداری و امحای اسناد در بازار سرمایه در حوزه پولشویی، مصوب شورای عالی مبارزه با پولشویی نوزده مهر نود
- دستورالعمل تأیید صلاحیت حرفه‌ای مدیران نهادهای مالی، مصوب شورای عالی مبارزه با پولشویی مورخ یازده مهر نود
- آیین نامه سرمایه گذاری خارجی در بورس ها و بازارهای خارج از بورس به همراه دستورالعمل اجرایی آن، مصوب شورای عالی مبارزه با پولشویی مورخ یازده مهر نود
- آیین نامه ماده ۱۳ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید در راستای تسهیل اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی مصوب ۱۳۸۸ ، مصوب هیات وزیران، مورخ دهم اردیبهشت نود
- آیین نامه اجرایی ماده ۱۴ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، مصوب هیات وزیران مورخ اول آبان ماه نود
- ضوابط بازاریابی و تخفیفات اعضای کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار در بورس ها و فرابورس، مصوب هیات مدیره کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار مورخ یازده بهمن هشتاد و نه
- فصول اول، دوم و سوم مباحث یک، دو و سه از قانون کار
- ضوابط مربوط به متقاضیان خرید در معاملات عمده سهام و حق تقدم سهام در بورس اوراق بهادار و فرابورس
- مصوب شورای عالی بورس، مورخ دهم مهر نود و یک
- دستورالعمل الزامات کفایت سرمایه نهادهای مالی، مصوب هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار، مورخ سی ام مهر نود

گردآوری: گروه آموزشی آزمون های بورس

تیرماه نود و دو

دستورالعمل صندوق تضمین تسویه معاملات بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران

مشمتمل بر ۷ فصل، ۳۰ ماده، ۱۲ تبصره و یک پیوست

فصل ۱: تعاریف و اصطلاحات

ماده ۱ - اصطلاحات و واژه‌های به کاررفته در ماده ۱ "قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران" و ماده ۱ "دستورالعمل ثبت، سپرده گذاری، تسویه و پایاپای" به همان معانی در این دستورالعمل به کار رفته‌اند. سایر واژه‌های به کار رفته در این دستورالعمل دارای معانی زیر می‌باشند:

اتاق پایاپای: واحدی در شرکت سپرده گذاری مرکزی که تسویه و پایاپای از طریق آن صورت می‌گیرد.

جریمه تأخیر: وجه التزامی است که از اعضای پایاپای که طی مهلت مقرر اقدام به پرداخت بدهی خود در چارچوب این دستورالعمل ننمایند، اخذ می‌شود.

سهم‌الشركه: درصد مشارکت هر یک از اعضای پایاپای در منابع صندوق تضمین می‌باشد.

سهم مشارکت: منابعی است که توسط هر یک از اعضای پایاپای در صندوق تضمین به منظور استفاده مطابق مقررات این دستورالعمل سپرده می‌شود.

شرکت سپرده گذاری مرکزی: شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه (سهامی عام) است.

صندوق تضمین: صندوق تضمین تسویه معاملات است که به عنوان واحدی از تشکیلات شرکت سپرده گذاری مرکزی فعالیت کرده و براساس ضوابط این دستورالعمل با استفاده از منابع صندوق تضمین، مخاطرات نکول اعضای پایاپای در تسویه معاملات بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران را مدیریت می‌کند.

کمیته صندوق: کمیته موضوع ماده ۲ این دستورالعمل است.

نکول: عدم پرداخت بدهی ناشی از معاملات اوراق بهادار در موعد مقرر در روز تسویه توسط اعضای پایاپای.

فصل ۲: ساختار و تشکیلات صندوق تضمین

ماده ۲ - کمیته صندوق متشکل از سه عضو حقیقی به شرح زیر می‌باشد:

۱ - مدیرعامل شرکت سپرده گذاری مرکزی یا نماینده وی

۲ - یک عضو هیأت مدیره شرکت سپرده گذاری مرکزی با تأیید هیأت مدیره شرکت سپرده گذاری مرکزی

۳ - یک نفر خبره مالی به نمایندگی از اعضای پایاپای با تعیین کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار

تبصره: جلسات کمیته صندوق با حضور اکثریت اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیم‌گیری با موافقت حداقل دو

عضو حاضر صورت می‌پذیرد.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

ماده ۳ - تمام اعضای پایاپای باید با انعقاد قرارداد پیوست، به عضویت صندوق تضمین درآیند، در غیر اینصورت عضویت آنها در اتاق پایاپای معلق خواهد شد.

تبصره ۱: تا زمان تصویب دستورالعمل عضویت در اتاق پایاپای، کارگزاری که در بورس اوراق بهادار تهران یا فرابورس ایران پذیرفته شده‌اند، عضو اتاق پایاپای محسوب می‌شوند و باید با انعقاد قرارداد موضوع این ماده به عضویت صندوق تضمین درآیند.

تبصره ۲: عدم عضویت در صندوق تضمین یا عدم پرداخت سهم مشارکت یا جریمه تأخیر به صندوق تضمین می‌تواند به منزله از دست دادن بخش عمده‌ای از شرایط فعالیت اعضای پایاپای محسوب شده و موضوع در مرجع رسیدگی به تخلفات مطرح و حسب مورد اقدامات انضباطی لازم اعمال می‌شود.

ماده ۴ - صندوق تضمین حداکثر تا سقف منابع قابل پرداخت خود و در چارچوب مفاد این دستورالعمل، نسبت به پوشش نکول اعضا اقدام می‌نماید.

فصل ۳: منابع صندوق تضمین

ماده ۵ - منابع صندوق تضمین به شرح زیر است:

- (۱) سهم مشارکت اعضای پایاپای که براساس ماده ۷ این دستورالعمل محاسبه و دریافت می‌گردد.
- (۲) درآمدهای حاصل از سرمایه گذاری‌های منابع صندوق تضمین مطابق ماده ۱۷ این دستورالعمل.
- (۳) جریمه تأخیر در پرداخت بدهی (اعم از بدهکاری در تسویه روزانه و یا بدهکاری در پرداخت سهم مشارکت) که مطابق ماده ۱۲ این دستورالعمل محاسبه و دریافت می‌گردد.
- (۴) سایر منابعی که طبق مقررات به صندوق تضمین تخصیص می‌یابد.

ماده ۶ - سهم مشارکت اعضای پایاپای در صندوق تضمین باید به صورت وجه نقد پرداخت شود. تبصره: استفاده از سایر اوراق بهادار با نقدشوندگی بالا به عنوان سهم مشارکت اعضای پایاپای، به پیشنهاد کمیته صندوق و تصویب هیأت مدیره شرکت سپرده گذاری مرکزی امکان پذیر می‌باشد. نوع اوراق و نحوه استفاده از آن به تصویب هیأت مدیره شرکت سپرده گذاری مرکزی می‌رسد.

فصل ۴: سهم مشارکت اعضای پایاپای

ماده ۷ - سهم مشارکت اعضای پایاپای در صندوق تضمین براساس مخاطره فعالیت پایاپای ایشان در طول سه ماهه گذشته به شرح زیر محاسبه می‌گردد:

$$C_i = SGF \times \frac{D_{i,P'\%}}{\sum_{i=1}^m D_{i,P'\%}}$$

که در آن:

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

$$SGF = D_{P\%} \times A$$

C_i = سهم مشارکت عضو پایاپای A در صندوق تضمین.

SGF = کل منابع صندوق تضمین.

P = عددی به درصد است که توسط کمیته صندوق تعیین می‌شود و بیانگر سطح خدمت اتاق پایاپای در پوشش نکول اعضای پایاپای می‌باشد.

$D_{P\%}$ = یکی از ارقام خالص بدهکاری روزانه اعضای پایاپای در طول دوره سه ماهه گذشته است که تعداد $P\%$ ارقام خالص بدهکاری‌های روزانه اعضای پایاپای طی دوره مذکور از آن کمتر است.

P' = عددی به درصد است که توسط کمیته صندوق تعیین می‌شود و بیانگر میزان مخاطرات نکول هر یک از اعضای پایاپای می‌باشد.

$D_{i,P'\%}$ = یکی از ارقام خالص بدهکاری روزانه عضو پایاپای A در طول دوره سه ماهه گذشته است که تعداد $P'\%$ ارقام خالص بدهکاری‌های روزانه وی طی دوره مذکور از آن کمتر است.

A = معادل یکی از موارد زیر است که توسط کمیته صندوق تعیین می‌شود و می‌تواند عددی بین یک تا چهار باشد:

۱. تعداد اعضای پایاپایی که اتاق پایاپای با سطح خدمت P ، آمادگی جبران نکول آنها را دارد.
  ۲. تعداد روزهای تسویه که اتاق پایاپای با سطح خدمت P ، آمادگی جبران نکول اعضای پایاپای را دارد.
  ۳. یا موارد ۱ و ۲ (حاصلضرب موارد ۱ و ۲).
- m = تعداد اعضای پایاپای.

تبصره ۱: حداقل سهم مشارکت به پیشنهاد کمیته صندوق و تصویب هیأت مدیره شرکت سپرده گذاری مرکزی تعیین می‌شود.

تبصره ۲: در تعیین مقادیر P و P' ، معاملات عمده‌ای که بابت تضمین تسویه آن، قبل از معامله از متقاضیان خرید تضمین اخذ می‌شود، لحاظ نمی‌گردد.

تبصره ۳: مقادیری که مبنای محاسبات منابع صندوق تضمین قرار گرفته اند (از جمله p و P' و A) در ابتدای هر دوره سه ماهه منتشر می‌شوند.

ماده ۸ - سهم مشارکت عضو تازه وارد به اتاق پایاپای و صندوق تضمین در بدو ورود، به اندازه چارک اول سهم مشارکت کلیه اعضای پایاپای است. این مبلغ در موعد به روزرسانی منابع صندوق تضمین و سهم مشارکت اعضای پایاپای مندرج در ماده ۱۰ و ۱۱ این دستورالعمل، به روز می‌شود.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

- ماده ۹ -** کمیته صندوق می تواند از خدمات بیمه‌ای نیز، جهت پوشش نکول اعضا استفاده کند. نحوه و میزان استفاده از پوشش بیمه‌ای به تصویب هیأت مدیره شرکت سپرده گذاری مرکزی خواهد رسید.
- ماده ۱۰ -** میزان سهم مشارکت اعضا هر سه ماه یکبار در اولین روز کاری ماه های فروردین، تیر، مهر و دی محاسبه و سهم مشارکت هر عضو و مبلغی که وی باید برای تأمین سهم مشارکت به صندوق تضمین پرداخت نماید به عضو اعلام می‌شود. اعضای پایاپای مکلفاند حداکثر تا پایان سه روز کاری بعد از اعلام اتاق پایاپای نسبت به ترمیم سهم مشارکت حسب تعدیل صورت گرفته اقدام نمایند. تأخیر در پرداخت سهم مشارکت یا مازاد آن، مشمول جریمه تأخیر مطابق تبصره ماده ۱۲ این دستورالعمل می‌شود.
- تبصره ۱: در صورتی که سهم مشارکت اعلامی از سهم مشارکت قبلی کمتر باشد، مابه التفاوت ظرف حداکثر سه روز کاری توسط صندوق تضمین، به عضو مسترد می‌شود.
- تبصره ۲: کمیته صندوق می‌تواند در مورد مبالغ عمده قابل پرداخت به عنوان سهم مشارکت یا ترمیم آن، مهلت زمانی موضوع این ماده را تا هفت روز کاری افزایش دهد.
- ماده ۱۱ -** کمیته صندوق می‌تواند علاوه بر مواعد سه ماهه، در هر زمان که تشخیص دهد میزان مخاطرات فعالیت اعضای پایاپای ایجاب می‌نماید نسبت به بروزسانی منابع صندوق تضمین و سهم مشارکت اعضای پایاپای و فراخوان جهت پرداخت مازاد سهم مشارکت اقدام کند. مواعد زمانی پرداخت و مبنای محاسبه جریمه تأخیر مانند مفاد ماده ۱۰ و براساس مرجع زمانی انتشار فراخوان خواهد بود.

فصل ۵: جریمه‌های تأخیر و قواعد جبرانی صندوق تضمین

- ماده ۱۲ -** اعضای پایاپایی که نکول کنند و بدهی مربوطه از محل منابع صندوق تضمین پرداخت شود، برای هر مورد نکول به شرح رابطه زیر مشمول جریمه تأخیر خواهند شد:

$$F_i = 0.01\% \times A_i \times H \times b_i + \alpha$$

F_i = میزان جریمه تأخیر عضو پایاپای آم.

A_i = میزان مبلغی که عضو پایاپای آم نکول کرده است.

H = فاصله زمانی بر حسب ساعت بین زمان ایفای تعهدات عضو اتاق پایاپای با پایان مهلت مقرر تسویه است.

این رقم رو به بالا گرد می‌شود.

b_i = ضریبی است که براساس تعداد دفعات قصور عضو پایاپای i ام (n_i) در دوره سه ماهه جاری به شرح زیر محاسبه می‌شود:

$$b_i = 1 + 0/2 \times (n_i - 1)$$

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

α = جریمه ثابت استفاده از منابع صندوق تضمین که به صورت دوره‌ای توسط کمیته صندوق پیشنهاد می‌شود و به تصویب هیأت مدیره شرکت سپرده گذاری مرکزی می‌رسد.

تبصره: جریمه تأخیر در پرداخت سهم مشارکت معادل یک صدم درصد حاصل ضرب مبلغ پرداخت نشده در تعداد روزهای تأخیر بعلاوه جریمه ثابتی است که به صورت دوره‌ای توسط کمیته صندوق پیشنهاد می‌شود و به تصویب هیأت مدیره شرکت سپرده گذاری مرکزی می‌رسد.

ماده ۱۳ - اگر در ساعت مقرر در روز تسویه یک یا چند عضو پایاپای نسبت به پرداخت تعهدات خود اقدام ننمایند، اتاق پایاپای منابع لازم جهت تسویه معاملات را از محل منابع صندوق تضمین تأمین می‌نماید. در صورتی که مبلغ نکول اعضای پایاپای بیش از منابع صندوق تضمین باشد، اتاق پایاپای، به نسبت بستانکاری اعضا به تسویه معاملات از محل صندوق تضمین اقدام می‌نماید.

تبصره: در صورتی که منابع صندوق تضمین پوشش دهنده کمتر از ۵۰ درصد میزان جمع نکول اعضا باشد، کمیته صندوق می‌تواند در جهت مدیریت ریسک منابع صندوق تضمین از پوشش نکول اعضا خودداری نماید.

ماده ۱۴ - در صورت نکول عضو و تأمین آن از محل منابع صندوق تضمین، عضو نکول کرده موظف است در مواعد زمانی زیر نسبت به بازپرداخت آن به حساب صندوق تضمین اقدام نماید. چنانچه عضو مذکور، ظرف مهلت مقرر اقدام به تسویه بدهی خود ننماید پس از اعلام اتاق پایاپای، بورس اوراق بهادار تهران یا فرابورس ایران بلافاصله از معاملات خرید عضو جلوگیری می‌نمایند و در صورت تسویه بدهی توسط وی، اتاق پایاپای بلافاصله مراتب را به بورس اوراق بهادار تهران یا فرابورس ایران اعلام و امکان خرید عضو مجدداً فراهم می‌شود.

الف) در صورتی که مبلغ نکول هر عضو پایاپای کمتر از ۵۰ درصد سهم مشارکت در صندوق تضمین و تضامین وی باشد، مدت زمان تسویه اصل و جریمه تأخیر حداکثر دو روز کاری پس از روز پایانی مهلت تسویه است.

ب) در صورتی که مبلغ کل نکول تسویه نشده عضو پایاپای بیش از ۵۰ درصد از سهم مشارکت فعلی ایشان در صندوق تضمین و تضامین وی باشد، مدت زمان تسویه اصل و جریمه تأخیر تا پایان روز تسویه است.

ماده ۱۵ - در صورت نکول عضو در شرایط زیر، موضوع توسط شرکت سپرده گذاری مرکزی به مرجع رسیدگی به تخلفات ارجاع می‌شود:

الف) در صورتی که تأمین بدهی نکول شده عضو، براساس این دستورالعمل، از محل منابع صندوق تضمین ممکن نباشد.

ب) در صورتی که بدهی نکول شده عضو، براساس این دستورالعمل، از محل منابع صندوق تضمین پرداخت شده، لکن عضو نکول کرده در مهلت‌های مقرر در ماده ۱۴ نسبت به بازپرداخت آن به همراه جریمه تأخیر مربوطه به صندوق تضمین خودداری نماید.

ج) در صورتی که عضو، در یک دوره سه ماهه مرتکب نکول بیشتر از یک روز کاری شود.

ماده ۱۶ - شرکت سپرده گذاری مرکزی برای وصول مطالبات صندوق تضمین از هر عضو، نسبت به طرح دعوی جهت وصول مطالبات از مجرای کمیته سازش و هیأت داوری اقدام می نماید.

فصل ۶: مقررات مالی صندوق تضمین

ماده ۱۷ - سرمایه گذاری منابع صندوق تضمین در اوراق بهادار با درآمد ثابت و سود تضمین شده و سپرده گذاری در بانکها مجاز است. به هر ترتیب نحوه سرمایه گذاری باید به گونه ای باشد که در هر زمان امکان تأمین وجوه مورد نیاز صندوق تضمین بدون تأخیر مهیا باشد. تصمیم گیری در مورد نحوه سرمایه گذاری منابع صندوق تضمین با رعایت این ماده، از اختیارات کمیته صندوق و اجرای آن به عهده شرکت سپرده گذاری مرکزی است.

ماده ۱۸ - در صورتی که منابع صندوق تضمین به شکل وجه نقد نباشد، جهت تأمین نقدینگی برای پوشش نکول اعضای پایاپای، کمیته صندوق می تواند حداکثر به اندازه منابع صندوق تضمین تسهیلات اخذ نماید مشروط بر آنکه سود سرمایه گذاری های منابع صندوق تضمین بیشتر از هزینه تسهیلات دریافتی باشد. در این صورت کمیته صندوق می تواند منابع صندوق تضمین را جهت تأمین نقدینگی به وثیقه بگذارد.

ماده ۱۹ - درآمدهای ناشی از سرمایه گذاری های منابع صندوق تضمین و جریمه های تأخیر دریافتی طبق این دستورالعمل جزو منابع صندوق تضمین می باشد. منابع مذکور، پس از کسر هزینه های صندوق تضمین، در مواعید تعدیل سهم مشارکت، به نسبت تفاوت سهم شرکت هر عضو پایاپای با مانده بدهی وی و با لحاظ مدت مشارکت، بین اعضا تسهیم و به سهم مشارکت آنها اضافه می شود.

ماده ۲۰ - هزینه های صندوق تضمین از منابع صندوق تضمین تأمین شده و به تأیید کمیته صندوق می رسد. این هزینه ها شامل موارد زیر است:

(۱) هزینه های مدیریت، کارشناسی، مشاوره ای و حسابرسی

(۲) هزینه های سخت افزاری و نرم افزاری

(۳) هزینه های بیمه ای و مالیاتی

(۴) سایر هزینه های که ماهیت فعالیت صندوق تضمین ایجاب می نماید، به تشخیص کمیته صندوق

ماده ۲۱ - کلیه هزینه هایی که در راستای اخذ بدهی های صندوق تضمین از اشخاص نکول کرده پرداخت می شود از قبیل هزینه های طرح دعوا بر عهده اعضای پایاپایی که نکول کرده اند می باشد، لیکن بدو از محل منابع صندوق تضمین تأمین می گردد.

ماده ۲۲ - سقف کارمزد مدیریت صندوق تضمین توسط هیأت مدیره سازمان تعیین و از محل منابع صندوق تضمین به شرکت سپرده گذاری مرکزی پرداخت می شود.

ماده ۲۳ - حساب های صندوق تضمین باید به صورت جداگانه و قابل تشخیص از حساب های شرکت سپرده گذاری مرکزی نگهداری شود.

ماده ۲۴ - سازمان، حق بازرسی و حسابرسی حساب ها و فعالیت های صندوق تضمین و همچنین درخواست هر نوع اطلاعات در خصوص صندوق تضمین را خواهد داشت.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

- ماده ۲۵** - گزارش‌های مالی شش‌ماهه و سالانه صندوق تضمین توسط حسابرس شرکت سپرده‌گذاری مرکزی مورد حسابرسی قرار می‌گیرد و به کمیته صندوق، هیأت مدیره شرکت سپرده‌گذاری مرکزی و سازمان ارایه می‌شود. هزینه حسابرسی در این خصوص از محل منابع صندوق تضمین پرداخت خواهد شد.
- ماده ۲۶** - اتاق پایاپای باید به صورت روزانه گزارشی از نکول‌ها و اقدامات صورت گرفته را به اعضای پایاپای، کمیته صندوق، هیأت مدیره شرکت سپرده‌گذاری مرکزی و سازمان جهت اطلاع ارایه نماید.
- ماده ۲۷** - اتاق پایاپای موظف است گزارش‌های صندوق تضمین را در مقاطع سه، شش، نه و دوازده ماهه به اعضای پایاپای، کمیته صندوق، هیأت مدیره شرکت سپرده‌گذاری مرکزی و سازمان ارایه نماید. این گزارش‌ها حداقل شامل درآمدها و هزینه‌های دوره، سهم مشارکت و سهم شرکت‌ها از اعضای پایاپای، میزان منابع موجود در صندوق تضمین و ترکیب دارایی‌های صندوق تضمین می‌باشد. فرمت گزارش‌های سه‌ماهه به پیشنهاد هیأت مدیره شرکت سپرده‌گذاری مرکزی به تصویب سازمان خواهد رسید.

فصل ۷: سایر موارد

- ماده ۲۸** - در صورت خروج عضوی از عضویت اتاق پایاپای، در پایان دوره سه‌ماهه جاری، بدهی‌های وی از سهم مشارکت محاسبه شده در آن دوره کسر و مبلغ باقیمانده حداکثر چهار روز کاری پس از پایان دوره سه‌ماهه مذکور، به شرط آنکه کلیه معاملات باز عضو تسویه شده باشد، به وی پرداخت می‌شود.
- تبصره: در صورتی که در پایان چهارمین روز کاری پس از دوره سه‌ماهه، عضو موضوع این ماده دارای معاملات باز تسویه نشده باشد، پرداخت وجه موضوع این ماده به سه روز کاری پس از تسویه کلیه تعهدات عضو موکول خواهد شد.
- ماده ۲۹** - اگر به هر دلیلی صندوق تضمین منحل شود، ابتدا دارایی‌های صندوق تضمین پس از کسر بدهی‌ها به نسبت سهم مشارکت اعضا تقسیم می‌شود تا سهم هر عضو از خالص دارایی‌های صندوق تضمین تعیین گردد. سپس سهم هر عضو از دارایی‌های صندوق تضمین پس از کسر بدهی‌های وی به صندوق تضمین پرداخت می‌شود.
- ماده ۳۰** - این دستورالعمل در ۳۰ ماده و ۱۲ تبصره در تاریخ ۱۳۹۱/۰۳/۰۶ به تصویب سازمان بورس و اوراق بهادار رسید.

پیوست - قرارداد عضویت در صندوق تضمین

این قرارداد براساس مفاد ماده ۱۰ قانون مدنی و در اجرای دستورالعمل صندوق تضمین تسویه معاملات بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران مصوب ..... و سایر مقررات بازار سرمایه فیما بین شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه ثبت شده به شماره ۲۶۲۵۴۹ با نمایندگی آقای ..... به عنوان مدیرعامل و آقای ..... رئیس هیات مدیره به نشانی ..... که منبعت در این قرارداد به اختصار "شرکت" نامیده می شود از یک طرف و شرکت ..... ثبت شده به شماره ..... به نمایندگی آقای ..... به شماره شناسنامه ..... صادره از ..... فرزند ..... و شماره ملی ..... که در این قرارداد به اختصار "عضو" نامیده می شود، از طرف دیگر با شرایط و مقررات زیر منعقد و طرفین ملزم و متعهد به اجرا و رعایت مفاد آن می باشند:

ماده ۱: موضوع قرارداد

عضویت در صندوق تضمین نزد شرکت جهت تضمین تسویه معاملات در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران و امور مربوطه مطابق قوانین و مقررات وفق شرایط مندرج در قرارداد.

ماده ۲: مدت قرارداد

مدت زمان اجرای قرارداد از تاریخ ..... به مدت نامحدود می باشد.

تبصره ۱: در صورت لغو عضویت در اتاق پایاپای، قرارداد منفسخ می گردد.

تبصره ۲: در صورت تعلیق عضویت در اتاق پایاپای، اجرای مفاد این قرارداد نسبت به زمان پس از تعلیق، معلق می شود.

ماده ۳: مبلغ قرارداد

شرکت در ازای ارائه خدمات، کارمزد خود را که معادل ..... درصد می باشد دریافت می نماید.

ماده ۴: تعهدات عضو

۴-۱- عضو با امضای این قرارداد، متعهد می گردد بلافاصله پس از اعلام شرکت نسبت به پرداخت مبالغ مندرج در این قرارداد و دستورالعمل صندوق تضمین تسویه معاملات اقدام نماید. بدیهی است در صورت هرگونه تخلف، شرکت مجاز به انجام هرگونه اقدام قانونی علیه وی خواهد بود.

۴-۲- عضو موظف به تبعیت و اجرای کلیه قوانین و مقررات بازار سرمایه به ویژه دستورالعمل صندوق تضمین تسویه معاملات می باشد.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهاد های بازار سرمایه

۳-۴- عضو در اجرای این قرارداد وکالت بلاعزل با حق توکیل به غیر را به منظور اداره صندوق تضمین و وجوه آن و نیز انجام سرمایه گذاری منابع صندوق تضمین در چارچوب دستورالعمل صندوق تضمین تسویه معاملات به شرکت اعطا می نماید. این وکالت تا زمانی که قرارداد فسخ، منفسخ یا معلق نشده باشد، معتبر خواهد بود.

۴-۴- عضو در صورت تخلف از انجام تعهدات مندرج در دستورالعمل صندوق تضمین تسویه معاملات موظف به پرداخت مبلغ جریمه تأخیر مطابق فصل ۵ دستورالعمل صندوق تضمین تسویه معاملات به عنوان وجه التزام می باشد. پرداخت این مبلغ بدل از انجام تعهد اصلی نخواهد بود.

تبصره: هرگونه تغییر در نحوه محاسبه و مبلغ جریمه تأخیر وفق دستورالعمل صندوق تضمین تسویه معاملات، جزء لاینفک قرارداد محسوب می گردد.

ماده ۵: تعهدات شرکت

۱-۵- شرکت به محض امضا و مبادله قرارداد، هماهنگی های لازم به منظور عضویت عضو را بعمل خواهد آورد.

۲-۵- اداره صندوق تضمین در چارچوب مفاد دستورالعمل صندوق تضمین تسویه معاملات بر عهده شرکت و کمیته صندوق است.

۳-۵- شرکت می تواند وفق فصل ۶ دستورالعمل صندوق تضمین تسویه معاملات نسبت به انجام سرمایه گذاری و در صورت لزوم اخذ تسهیلات به نیابت از طرف اعضاء اقدام نماید.

۴-۵- شرکت در راستای اجرای مفاد این قرارداد و دستورالعمل صندوق تضمین تسویه معاملات، حق طرح دعوی با اختیار وکالت راجع به اعتراض به رای، تجدیدنظر، فرجام خواهی و اعاده دادرسی، وکالت در مصالحه و سازش، وکالت در ادعای جعل یا انکار و تردید نسبت به سند طرف و استرداد سند، وکالت در تعیین جاعل، وکالت در ارجاع دعوا به داوری و تعیین داور، وکالت در تعیین مصدق و کارشناس، وکالت در دعوی خسارت، وکالت در استرداد دادخواست یا دعوا، وکالت در جلب شخص ثالث و دفاع از دعوی ثالث، وکالت در ورود شخص ثالث و دفاع در قبال آن، وکالت در دعوی متقابل و دفاع در قبال آن، وکالت در ادعای اعسار، وکالت در قبول یا رد سوگند، با حق توکیل به غیر را به وکالت از عضو دارد.

ماده ۶: حل اختلاف

کلیه اختلافاتی که ممکن است بر اثر اجرای این قرارداد یا تعبیر و تفسیر مندرجات آن بین طرفین قرارداد رخ دهد، بدو از طریق مذاکره و یا مکاتبه و در صورت عدم حصول نتیجه از طریق معاون حقوقی سازمان بورس و اوراق بهادار به عنوان داور مرضی الطرفین حل و فصل می گردد.

ماده ۷: شرایط متفرقه

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهاد های بازار سرمایه

۷-۱- طرفین در اجرای این قرارداد باید کمال حسن نیت را معمول دارند و اقدامی نکنند که اجرای قرارداد برای طرف مقابل بدون تحمل ضرر، غیرممکن شود.

۷-۲- آدرس مکاتبات، نشانی مندرج در صدر قرارداد می باشد و طرفین متعهدند هرگونه تغییر نشانی و تلفن خود را ظرف حداکثر ده روز به اطلاع طرف مقابل برسانند. در غیر این صورت کلیه مکاتبات به نشانی قبلی صورت گرفته و ابلاغ شده محسوب می شود.

ماده ۸: نسخ قرارداد

این قرارداد شامل ۸ ماده و ۳ تبصره، در دو نسخه تنظیم گردیده و هر نسخه در حکم سند واحد لازم الاجرا می باشد و در تاریخ ..... به امضاء طرفین قرارداد رسیده است.

شرکت ..... (.....) شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه (سهامی عام) (

بسمه تعالی

**دستور العمل رعایت مقررات مبارزه با پولشویی در
خدمات الکترونیک بازار سرمایه**

به منظور مبارزه با پولشویی و جلوگیری از تامین مالی تروریسم و نیز فراهم آوردن تمهیدات لازم برای اجرای فصل دوم آئین نامه اجرائی قانون مبارزه با پولشویی موضوع تصویب نامه شماره ۱۸۱۴۳۴/ت/۴۳۱۸۲ ک مورخ ۱۳۸۸/۹/۱۴ وزیران عضو کارگروه تصویب آئین نامه های مربوط به قانون مبارزه با پولشویی، «دستور العمل رعایت مقررات مبارزه با پولشویی در خدمات الکترونیک بازار سرمایه» به شرح زیر ابلاغ می شود:

ماده ۱: علاوه بر تعاریف مندرج در ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذرماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی، اصطلاحات و عبارات دیگر به کار رفته در این دستور العمل به شرح زیر تعریف می شوند:

۱-۱- **قانون:** قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶/۱/۲؛

۲-۱- **آیین نامه:** آیین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۸/۰۹/۱۴ و اصلاحات بعدی آن.

۳-۱- **سازمان:** سازمان بورس و اوراق بهادار.

۴-۱- **شورا:** شورای عالی مبارزه با پولشویی.

۵-۱- اشخاص تحت نظارت: بورس ها، بازارهای خارج از بورس، کانون ها، شرکت سپرده گذاری مرکزی و تسویه وجوه اوراق بهادار و نهادهای مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار که مجوز تأسیس یا فعالیت خود را از شورای عالی بورس و اوراق بهادار یا سازمان دریافت نموده و تحت نظارت سازمان فعالیت می کنند.

تبصره: ناشران اوراق بهادار در ارایه هرگونه خدمات مربوط به اوراق بهادار برای مشتریان جزء اشخاص تحت نظارت محسوب می شوند.

۶-۱- موسسه اعتباری: بانکها (اعم از بانک های ایرانی و شعب و نمایندگی بانکهای خارجی مستقر در جمهوری اسلامی ایران)، موسسات اعتباری غیر بانکی، تعاونی های اعتبار و صندوق های قرض الحسنه که با مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران فعالیت دارند.

۷-۱- واحد اطلاعات مالی: واحدی ملی، متمرکز و مستقل که مسئولیت دریافت، تجزیه و تحلیل و ارجاع گزارش های معاملات مشکوک به مراجع ذی ربط را به عهده دارد (به شرح مذکور در ماده ۳۸ آیین نامه).

۸-۱- واحد مبارزه با پولشویی سازمان: واحدی است مستقر در سازمان که به عنوان متولی مبارزه با پولشویی، عهده دار تکالیف مقرر در مواد ۱۸ و ۱۹ آیین نامه می باشد.

۹-۱- مشتری: شخصی که برای دریافت خدمات موضوع فعالیت یکی از اشخاص تحت نظارت، به وی مراجعه می نماید.

۱۰-۱- شناسایی مشتری: شناخت و تأیید هویت مشتری با استفاده از منابع اطلاعاتی، مستندات و داده های مستقل، معتبر و قابل اتکا. شناسایی مشتری به دو گروه از اقدامات - شامل «شناسایی اولیه» و «شناسایی کامل» تقسیم می شود:

۱-۱۰-۱- **شناسایی اولیه:** تطبیق و ثبت مشخصات اظهار شده توسط مشتری با مدارک شناسایی و در صورت اقدام توسط نماینده یا وکیل، علاوه بر ثبت مشخصات وکیل یا نماینده، ثبت مشخصات اصیل.

۱-۱۰-۲- **شناسایی کامل:** شناسایی دقیق مشتری به هنگام ارائه خدمات پایه به شرح مذکور در دستورالعمل شناسایی مشتریان در بازار سرمایه.

۱-۱۱- **ابزار شناسایی:** عبارت است از شناسه‌ای اطلاعاتی به صورت الکترونیکی، فیزیکی یا ترکیبی از هر دو که با استفاده از آن مشتری می‌تواند نسبت به اخذ خدمات الکترونیکی از درگاه‌های غیرحضوری اقدام نماید.

۱-۱۲- **ابزار پذیرش:** عبارت است از دستگاه فیزیکی یا سامانه الکترونیکی که می‌توان با استفاده از یک یا چند نوع ابزار شناسایی نسبت به انجام عملیات و اخذ خدمات اقدام نمود. از قبیل درگاه‌های اینترنتی و نظایر آن.

۱-۱۳- **مراجعه حضوری:** عبارت است از مراجعه ارباب رجوع به اشخاص تحت نظارت و مرادده با نیروی انسانی برای اخذ خدمات.

۱-۱۴- **مراجعه غیر حضوری:** عبارت است از مراجعه ارباب رجوع به انواع ابزارهای پذیرش و اخذ خدمات به واسطه ابزار شناسایی و بدون مرادده با نیروی انسانی اشخاص تحت نظارت.

۱-۱۵- **خدمات الکترونیکی:** امکانی است که طی آن ارائه خدمات به مشتری از طریق زیرساخت‌های الکترونیکی به صورت مراجعه غیرحضوری انجام می‌شود.

ماده ۲: صدور هرگونه ابزار شناسایی باید پس از شناسایی کامل مشتری و ثبت تطبیقی مشخصات هویتی با مشخصات ابزار شناسایی صورت پذیرد.

ماده ۳: به منظور دریافت ابزارهای شناسایی، حضور مشتری و شناسایی اولیه وی ضرورت دارد.

ماده ۴: در صورت دریافت ابزار شناسایی توسط نماینده مشتری لازم است شخص نماینده، مورد شناسایی کامل قرار گیرد در صورتی که نماینده قبلاً شناسایی کامل شده باشد شناسایی اولیه وی کفایت می‌کند.

تبصره: نمایندگی قراردادی تنها با راییه و کالت نامه رسمی معتبر خواهد بود.

ماده ۵: تطبیق هویت مشتری با اقلام اطلاعاتی شناسایی مشتری در مراجعات غیرحضورى از طریق ابزارهای شناسایی صورت می پذیرد.

ماده ۶: شناسایی مشتری به صورت الکترونیکی و با استفاده از گواهی های امضای دیجیتال و یا سایر ابزارهای شناسایی مورد تأیید سازمان برای شناسایی اولیه و یا ارسال اسناد و مدارک لازم برای شناسایی کامل بلامانع است.

ماده ۷: مسئولیت استفاده و حفاظت از ابزارهای شناسایی صرفاً به عهده مشتری است و باید تعهد دهد که هیچ شخصی غیر از وی، از ابزار شناسایی استفاده نخواهد کرد و در صورت بروز تخلف علاوه بر توقف راییه خدمات، مطابق قوانین و مقررات با وی برخورد خواهد شد.

ماده ۸: به منظور حصول اطمینان از اینکه مشتری خود از خدمات الکترونیکی راییه شده استفاده می نماید، اشخاص تحت نظارت باید رویه های قابل اتکایی را برای شناسایی مشتری در معاملات الکترونیکی اتخاذ نموده و در صورت مشاهده هرگونه موارد مشکوک باید ضمن گزارش موضوع به واحد مبارزه با پولشویی سازمان نسبت به شناسایی و احراز هویت حضورى مجدد مشتری اقدام نمایند. در چنین مواقعی لازم است موضوع از طریق واحد مبارزه با پولشویی سازمان به عنوان معامله مشکوک به پولشویی به واحد اطلاعات مالی گزارش شود.

ماده ۹: واریز وجوه در خدمات الکترونیکی، منحصرأً از طریق حساب معرفی شده مشتری نزد یکی از مؤسسات اعتباری امکان پذیر است.

ماده ۱۰: سامانه الکترونیکی مورد استفاده برای انجام معاملات و راییه خدمات الکترونیکی، باید امکان ثبت، نگهداری و تهیه گزارش از سابقه تمامی عملیات مشتریان را داشته باشد و آن را در اختیار سازمان قرار دهد.

ماده ۱۱: لازم است اسناد و اطلاعات تراکنش‌های الکترونیکی برابر ضوابط مذکور در "دستورالعمل نگهداری و امحاء اسناد در بازار سرمایه در حوزه مبارزه با پولشویی" مصوب شورا نگهداری شود و تخلف از آن مشمول مجازات‌های مقرر در قانون می‌باشد.

این دستورالعمل در ۱۱ ماده و ۲ تبصره در دهمین جلسه شورای عالی مبارزه با پولشویی مورخ ۱۳۹۰/۷/۱۹ به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ، لازم الاجراست.

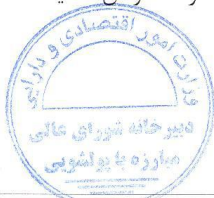
بسمه تعالی

دستورالعمل نحوه مراقبت از اشخاص مظنون در بازار سرمایه

به منظور مبارزه با پولشویی و جلوگیری از تأمین مالی تروریسم و نیز فراهم آوردن تمهیدات لازم برای اجرای ماده ۱۰ از فصل دوم آئین‌نامه اجرائی قانون مبارزه با پولشویی موضوع تصویب نامه شماره ۴۳۱۸۲/ت/۱۸۱۴۳۴ ک مورخ ۱۳۸۸/۹/۱۴ وزیران عضو کارگروه تصویب آئین‌نامه‌های مربوط به قانون مبارزه با پولشویی، «دستورالعمل نحوه مراقبت از اشخاص مظنون در بازار سرمایه» به شرح زیر ابلاغ می‌شود:

ماده ۱: علاوه بر تعاریف مندرج در ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذرماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی، اصطلاحات و عبارات دیگر به کار رفته در این دستورالعمل به شرح زیر تعریف می‌شوند:

- ۱-۱- **قانون:** قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۲.
- ۲-۱- **آیین‌نامه:** آیین‌نامه اجرائی قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۸/۰۹/۱۴ و اصلاحات بعدی آن.
- ۳-۱- **دبیرخانه:** دبیرخانه شورای عالی مبارزه با پولشویی.
- ۴-۱- **سازمان:** سازمان بورس و اوراق بهادار.
- ۵-۱- **اشخاص تحت نظارت:** بورس‌ها، بازارهای خارج از بورس، کانون‌ها، شرکت سپرده‌گذاری مرکزی و تسویه و وجوه اوراق بهادار و نهادهای مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار که مجوز تأسیس یا فعالیت خود را از شورای عالی بورس و اوراق بهادار یا سازمان دریافت نموده و تحت نظارت سازمان فعالیت می‌کنند.

تبصره: ناشران اوراق بهادار در ارایه هرگونه خدمات مربوط به اوراق بهادار برای مشتریان جزء اشخاص تحت نظارت محسوب می‌شوند.

۶-۱- مشتری: شخصی که برای دریافت خدمات موضوع فعالیت یکی از اشخاص تحت نظارت، به وی مراجعه می‌نماید.

۷-۱- خدمات پایه: خدماتی که طبق مقررات، پیش نیاز و لازمه ارایه سایر خدمات در بازار سرمایه می‌باشد و ارایه آن به مشتری موجب می‌شود تا وی بتواند برای اخذ خدمات مکرر و متمادی به بازار سرمایه مراجعه کند. اخذ کد معاملاتی خدمت پایه در بازار سرمایه محسوب می‌شود.

۸-۱- کد معاملاتی: کد معاملاتی شناسه منحصر به فردی است که هر شخص برای ثبت مالکیت اوراق بهادار یا معامله ابزارهای مالی یا کالاهای مورد معامله در بازار سرمایه باید اخذ نماید.

۹-۱- واحد اطلاعات مالی: واحدی ملی، متمرکز و مستقل که مسئولیت دریافت، تجزیه و تحلیل و ارجاع گزارش‌های معاملات مشکوک به مراجع ذی‌ربط را به عهده دارد (به شرح مذکور در ماده ۳۸ آیین نامه).

۱۰-۱- واحد مبارزه با پولشویی سازمان: واحدی است مستقر در سازمان که به عنوان متولی مبارزه با پولشویی، عهده‌دار تکالیف مقرر در مواد ۱۸ و ۱۹ آیین‌نامه می‌باشد.

۱۱-۱- اشخاص مظنون: کلیه اشخاصی که اسامی و مشخصات آنها به جهت ظن به ارتباط با فعالیت‌های پولشویی و تأمین مالی تروریسم از سوی واحد اطلاعات مالی تعیین و از طریق واحد مبارزه با پولشویی سازمان به اشخاص تحت نظارت اعلام می‌شود.

ماده ۲: اشخاص تحت نظارت موظف هستند عملیات و معاملات اشخاص مظنون را زیر نظر داشته، هنگام ارایه خدمات به آنان دقت و نظارت بیشتری به عمل آورده، معاملات و عملکرد مالی آنان را به طور مداوم زیر

نظر داشته و بر حسب دستور واحد اطلاعات مالی در خصوص آنها اقدام نمایند و مراتب را از طریق واحد مبارزه با پولشویی سازمان فوراً به واحد اطلاعات مالی گزارش دهند.

ماده ۳: واحد مبارزه با پولشویی سازمان موظف است پس از دریافت اسامی و مشخصات اشخاص مظنون از سوی واحد اطلاعات مالی ضمن به روز رسانی فهرست مظنونین در پایگاه‌های اطلاعاتی و سامانه‌های سازمان، در اسرع وقت فهرست مزبور را در اختیار اشخاص تحت نظارت قرار دهد.

ماده ۴: مسئولین مبارزه با پولشویی در اشخاص تحت نظارت موظف هستند بلافاصله پس از دریافت اسامی و مشخصات اشخاص مظنون از سوی واحد مبارزه با پولشویی سازمان، نسبت به بروز رسانی فهرست قبلی اقدام نمایند به نحوی که فهرست اشخاص مظنون به همراه آخرین اصلاحات آن همواره در اختیار مسئولین مبارزه با پولشویی در اشخاص تحت نظارت قرار داشته باشد.

ماده ۵: مسئولین مبارزه با پولشویی در اشخاص تحت نظارت موظف هستند اسامی و مشخصات اشخاص مظنون را تنها در اختیار کارکنان ذی‌ربط خود که به ارائه خدمات می‌پردازند قرار داده و آموزش لازم را به منظور اجرای صحیح این دستورالعمل به کارکنان ارائه نمایند.

ماده ۶: اشخاص تحت نظارت موظف هستند اسامی و مشخصات اشخاص مظنون را محرمانه تلقی نمایند. در صورت افشا و هرگونه استفاده غیرمجاز از اطلاعات مذکور، با متخلفین برابر قانون رفتار خواهد شد.

ماده ۷: اشخاص تحت نظارت موظف هستند حسب نظر واحد اطلاعات مالی عملیات اشخاص مظنون را به نحو مقتضی زیر نظر داشته و به واحد مبارزه با پولشویی سازمان منعکس نمایند.

ماده ۸: واحد مبارزه با پولشویی سازمان موظف است پس از دریافت گزارش از اشخاص تحت نظارت حداکثر ظرف مدت یک روز کاری مراتب را به واحد اطلاعات مالی گزارش نماید.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهاد های بازار سرمایه

ماده ۹: لازم است نرم افزارها و برنامه های مربوط به ارائه خدمات به نحوی تنظیم گردد که ارایه کلیه خدمات به اشخاص مظنون صرفاً در چارچوب تعیین شده توسط واحد اطلاعات مالی انجام پذیرد. این نرم-افزارها باید مجهز به امکاناتی از قبیل شناسایی و نشان دار کردن اشخاص تحت مراقبت و اعلام هشدار بوده و قابلیت تهیه و ارسال گزارش های مورد نیاز واحد اطلاعات مالی توسط اشخاص تحت نظارت را داشته باشد. مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این ماده به عهده واحد مبارزه با پولشویی سازمان است.

ماده ۱۰: در مورد کدهای معاملاتی در معرض ریسک بیشتر، اشخاص تحت نظارت موظف هستند بر اساس رویه اعلامی واحد مبارزه با پولشویی سازمان سیستمی را ایجاد کنند که کدهای یاد شده به طور ادواری نیز تحت پایش قرار گیرند.

ماده ۱۱: واحد مبارزه با پولشویی سازمان موظف است هر سه ماه یک بار گزارش جامعی از کلیه اقداماتی که در اجرای این دستورالعمل انجام داده است به دبیرخانه ارسال نماید.

این دستورالعمل در ۱۱ ماده و ۱ تبصره در دهمین جلسه شورای عالی مبارزه با پولشویی مورخ ۱۳۹۰/۷/۱۹ به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ، لازم الاجراست.

بسمه تعالی

دستورالعمل نحوه ارسال اسناد و مدارک مربوط به بازار سرمایه به نشانی پستی مشتریان

به منظور مبارزه با پولشویی و جلوگیری از تامین مالی تروریسم و در اجرای فصل دوم آئین نامه اجرائی قانون مبارزه با پولشویی موضوع تصویب نامه شماره ۱۸۱۴۳۴/ت ۴۳۱۸۲ ک مورخ ۱۳۸۸/۹/۱۴ وزیران عضو کارگروه تصویب آئین نامه های مربوط به قانون مبارزه با پولشویی، «دستورالعمل نحوه ارسال اسناد و مدارک مربوط به بازار سرمایه به نشانی پستی مشتریان» به شرح زیر ابلاغ می شود:

ماده ۱: علاوه بر تعاریف مندرج در ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذرماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی، اصطلاحات و عبارات دیگر به کار رفته در این دستورالعمل به شرح زیر تعریف می شوند:

۱-۱- **قانون:** قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۲.

۲-۱- **آیین نامه:** آیین نامه اجرائی قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۸/۰۹/۱۴ و اصلاحات بعدی آن.

۳-۱- **دبیرخانه:** دبیرخانه شورای عالی مبارزه با پولشویی.

۴-۱- **سازمان:** سازمان بورس و اوراق بهادار.

۵-۱- **اشخاص تحت نظارت:** بورس ها، بازارهای خارج از بورس، کانون ها، شرکت سپرده گذاری

مرکزی و تسویه وجه اوراق بهادار و نهادهای مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار که مجبور

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

تأسیس یا فعالیت خود را از شورای عالی بورس و اوراق بهادار یا سازمان دریافت نموده و تحت نظارت سازمان فعالیت می‌کنند.

۶-۱- مشتری: شخصی که برای دریافت خدمات موضوع فعالیت یکی از اشخاص تحت نظارت، به وی مراجعه می‌نماید.

۷-۱- خدمات پایه: خدماتی که طبق مقررات، پیش‌نیاز و لازمه ارائه سایر خدمات در بازار سرمایه می‌باشد و ارائه آن به مشتری موجب می‌شود تا وی بتواند برای اخذ خدمات مکرر و متمادی به بازار سرمایه مراجعه کند. اخذ کد معاملاتی خدمت پایه در بازار سرمایه محسوب می‌شود.

۸-۱- کد معاملاتی: شناسه منحصر به فردی است که هر شخص برای ثبت مالکیت اوراق بهادار یا معامله ابزارهای مالی یا کالاهای مورد معامله در بازار سرمایه باید اخذ نماید.

۹-۱- پرونده اطلاعات مشتری: پرونده اطلاعات در مورد مشتری که هنگام شناسایی وی توسط اشخاص تحت نظارت جمع‌آوری یا تکمیل می‌شود.

۱۰-۱- واحد اطلاعات مالی: واحدی ملی، متمرکز و مستقل که مسئولیت دریافت، تجزیه و تحلیل وارجاع گزارش‌های معاملات مشکوک به مراجع ذی‌ربط را به عهده دارد (به شرح مذکور در ماده ۳۸ آیین نامه).

۱۱-۱- واحد مبارزه با پولشویی سازمان: واحدی است مستقر در سازمان که به عنوان متولی مبارزه با پولشویی، عهده‌دار تکالیف مقرر در مواد ۱۸ و ۱۹ آیین نامه می‌باشد.

۱۲-۱- شناسایی مشتری: شناخت و تایید هویت مشتری با استفاده از منابع اطلاعاتی، مستندات و داده‌های مستقل، معتبر و قابل اتکا. شناسایی مشتری به دو گروه از اقدامات شامل «شناسایی اولیه» و «شناسایی کامل» تقسیم می‌شود:

۱-۱۲-۱ - **شناسایی اولیه:** تطبیق و ثبت مشخصات اظهار شده توسط مشتری با مدارک

شناسایی و در صورت اقدام توسط نماینده یا وکیل، علاوه بر ثبت مشخصات وکیل یا نماینده، ثبت مشخصات اصیل.

۱-۱۲-۲ - **شناسایی کامل:** شناسایی دقیق مشتری به هنگام ارائه خدمات پایه به شرح مذکور

در دستورالعمل شناسایی مشتریان در بازار سرمایه.

۱-۱۳ - **اقامتگاه قانونی شخص حقوقی:** به اقامتگاه قانونی ثبت شده در پایگاه شناسه ملی اشخاص

حقوقی مستقر در سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اطلاق می‌شود.

۱-۱۴ - **ساها (سامانه احراز هویت اشخاص):** سامانه‌ای مستقر در وزارت امور اقتصادی و دارایی

است که از طریق ارتباط با پایگاه‌های ذی‌ربط (از قبیل سازمان ثبت احوال کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، شرکت پست و سازمان امور مالیاتی) پاسخ به استعلام اشخاص تحت نظارت در مورد احراز هویت اشخاص مختلف و نشانی آن‌ها را تسهیل می‌نماید.

ماده ۲: لازم است هنگام شناسایی اشخاص حقیقی یا حقوقی و در چارچوب ضوابط مندرج در

«دستورالعمل شناسایی مشتریان در بازار سرمایه»؛ نشانی دقیق و کدپستی محل سکونت و یا اقامتگاه قانونی (در مورد شخص حقوقی)، شماره تلفن و یا دورنگار وی اخذ شود.

تبصره: دریافت شماره صندوق پستی از مشتری به تنهایی کافی نیست.

ماده ۳: اشخاص تحت نظارت موظفند قبل از ارائه هرگونه خدمات پایه، نسبت به شناسایی کامل

مشتری و مستند سازی نشانی پستی وی اقدام نموده و سوابق مربوطه را در پرونده اطلاعاتی وی نگهداری نمایند.

ماده ۴: از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل لازم است به منظور ارائه هرگونه خدمات پایه، نامه‌ای با پست

سفارشی به نشانی پستی مشتری ارسال شده و در آن به وی اطلاع داده شود که صرفاً با در دست داشتن اصل نامه مذکور و با مراجعه حضوری از خدمات پایه می‌تواند بهره‌مند گردد.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

تبصره ۱: اخذ هزینه پست سفارشی از مشتری بلامانع است.

تبصره ۲: الزام ماده فوق در شرایطی که به تشخیص سازمان کلیه نقل و انتقالات وجوه بین مشتری و اشخاص تحت نظارت از طریق حسابهای بانکی انجام شود، لازم الاجرا نمی‌باشد.

تبصره ۳: سایر شرایط مربوط به لازم الاجرا نبودن موضوع ماده فوق پس از ارایه ضوابط پیشنهادی سازمان و تأیید دبیرخانه تعیین و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۵: در صورتی که وکیل، قیم و یا ولی به نمایندگی از طرف شخص یا اشخاص دیگری متقاضی دریافت خدمات باشد، باید نشانی دقیق و کدپستی محل سکونت و شماره تلفن آنها - علاوه بر شخص اصیل - اخذ شود.

ماده ۶: لازم است هنگام شناسایی کامل مشتری، وکیل، قیم و یا ولی وی، مسئول مربوط کدپستی مندرج در کارت ملی و یا اسناد شخص حقوقی را با نشانی مندرج در ساها تطبیق داده و پس از حصول اطمینان از مطابقت و تأیید آنها، تصاویر اسناد برابر اصل شده در پرونده اطلاعات مشتری نگهداری شود.

تبصره: نشانی و کدپستی مشتری که به شیوه فوق مستندسازی شده و در پرونده اطلاعات مشتری نگهداری می‌شود، مبنای مکاتبات در هنگام ارایه خدمات پایه می‌باشد و دریافت کننده خدمات ملزم می‌گردد هرگونه تغییر در نشانی و کدپستی خود را به مراجع ذی‌ربط (سازمان ثبت احوال و یا ثبت اسناد و املاک) اطلاع دهد.

ماده ۷: تطبیق و مستندسازی نشانی، کدپستی، شماره تلفن و شماره دورنگار مشتری، باید براساس ضوابط "دستورالعمل شناسایی مشتریان در بازار سرمایه" صورت پذیرد.

ماده ۸: در صورت وجود هرگونه تناقض بین نشانی و کدپستی و یا کدپستی مندرج در کارت ملی با کدپستی ارایه شده از سوی مشتری، لازم است اقدامات زیر صورت پذیرد:

۸-۱- در صورت مغایرت بین نشانی و کدپستی ارایه شده توسط مشتری با نشانی و کدپستی پایگاه‌های ذی‌ربط، وی موظف است نسبت به اصلاح کدپستی در پایگاه مورد نظر اقدام نماید.

۸-۲- در صورت مغایرت بین کدپستی ارایه شده از سوی مشتری با کدپستی درج شده در ظهر کارت ملی (برای نشانی محل سکونت اشخاص حقیقی)، وی موظف به ارایه کارت ملی جدید که کدپستی جدید در ظهر آن درج شده، می‌باشد.

۸-۳- در صورتی که کدپستی مشتری در پایگاه‌های ذی‌ربط درج نشده باشد وی موظف است به سازمانی که نسبت به درج مشخصات اشخاص در پایگاه مورد نظر اقدام کرده است، مراجعه نموده و نشانی و کدپستی خود را اصلاح نماید.

تبصره: در صورت وجود شرایط این ماده ارایه خدمات به مشتریان پس از اعلام اسامی آنها به واحد مبارزه با پولشویی سازمان به مدت یک ماه بلامانع است، در صورت عدم رعایت ترتیبات مقرر در این ماده ارایه هرگونه خدمات به آنها پس از مهلت مقرر متوقف خواهد شد.

ماده ۹: لازم است در کلیه فرم‌ها یا اسناد مورد استفاده برای مشتریان، محل مناسبی برای درج شماره یا شناسه ملی یا شماره فراگیر اشخاص خارجی و کدپستی وی تعبیه گردد و این مشخصات به طور کامل و دقیق دریافت شود.

ماده ۱۰: اشخاص تحت نظارت موظفند در کلیه نرم‌افزارها و سیستم‌های اطلاعاتی مورد استفاده برای ثبت عملیات مشتریان، محل لازم برای درج شماره یا شناسه ملی یا شماره فراگیر اشخاص خارجی و کدپستی آنها را پیش‌بینی نموده، به گونه‌ای که امکان جستجو براساس مشخصات مذکور فراهم گردد. همچنین باید سازوکار لازم برای به روزرسانی کدپستی و شماره یا شناسه‌های فوق‌الذکر در نرم‌افزارها و سیستم‌های مورد استفاده را فراهم نمایند.

ماده ۱۱: لازم است کدپستی و اطلاعات مربوط به نشانی مشتری و سایر مشخصات وی در سیستم‌های اطلاعاتی حداقل هر شش ماه یک بار به پایگاه‌های ذی‌ربط ارسال و صحت آن کنترل و آخرین تغییرات دریافت شود و در سیستم‌ها اعمال گردد. ملاک آخرین نشانی متقاضی، نشانی ارایه شده از

سوی پایگاه ذی ربط است حتی اگر متقاضی نشانی خود را رأساً اصلاح نکرده باشد. این موضوع باید در متن قرارداد منعقد یا فرم های مربوط به مشتریان ذکر شود. در صورتی که پیش از به روز رسانی اطلاعات، مشتری خواهان اصلاح نشانی و کدپستی خود باشد اصلاح آنها مشروط به مطابقت اطلاعات ارایه شده با اطلاعات پایگاه های ذی ربط است.

ماده ۱۲: در صورتی که پس از انجام تکالیف مقرر در مواد فوق، مشخص شود کدپستی مشتری (حقیقی، حقوقی) متعلق به وی نیست، لازم است اشخاص تحت نظارت مراتب را در قالب گزارش معاملات مشکوک از طریق واحد مبارزه با پولشویی سازمان به واحد اطلاعات مالی گزارش نمایند.

ماده ۱۳: لازم است حداکثر ۶ ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل، اشخاص تحت نظارت تکالیف مذکور در این دستورالعمل را در مورد مشتریان فعلی خود که به واسطه دریافت خدمات پایه از قبل، ارتباط خود را حفظ کرده اند، عملی سازند.

ماده ۱۴: لازم است حداکثر ظرف مدت ۶ ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل از ارایه کلیه خدمات به کلیه مشتریان فاقد کدپستی خودداری شود. به محض ارایه کدپستی توسط متقاضی، ارایه خدمت ادامه می یابد.

ماده ۱۵: این دستورالعمل برای تمامی شعب و نمایندگی های اشخاص تحت نظارت لازم الاجرا می باشد. اشخاص تحت نظارت واقع در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی نیز مشمول این دستورالعمل هستند.

این دستورالعمل در ۱۵ ماده و ۶ تبصره در دهمین جلسه شورای عالی مبارزه با پولشویی مورخ ۱۳۹۰/۷/۱۹ به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ، لازم الاجراست.

بسمه تعالی

دستورالعمل گزارش عملیات و معاملات مشکوک در بازار سرمایه

به منظور مبارزه با پولشویی و جلوگیری از تامین مالی تروریسم و نیز فراهم آوردن تمهیدات لازم برای اجرای بند ج از ماده ۷ قانون مبارزه با پولشویی (مصوب دوم بهمن ماه ۱۳۸۶ مجلس شورای اسلامی) و فصل دوم آئین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی موضوع تصویب نامه شماره ۱۸۱۴۳۴/ت/۴۳۱۸۲ ک مورخ ۱۳۸۸/۹/۱۴ وزیران عضو کارگروه تصویب آئین نامه های مربوط به قانون مبارزه با پولشویی، «دستورالعمل گزارش عملیات و معاملات مشکوک در بازار سرمایه» به شرح زیر ابلاغ می شود:

ماده ۱: علاوه بر تعاریف مندرج در ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذرماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی، اصطلاحات و عبارات دیگر به کار رفته در این دستورالعمل به شرح زیر تعریف می شوند:

- ۱-۱- **قانون:** قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۲.
- ۱-۲- **آئین نامه:** آئین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۸/۰۹/۱۴ و اصلاحات بعدی آن.
- ۱-۳- **سازمان:** سازمان بورس و اوراق بهادار.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

۴-۱- واحد اطلاعات مالی: واحدی ملی، متمرکز و مستقل که مسئولیت دریافت، تجزیه و تحلیل و ارجاع گزارش‌های معاملات مشکوک به مراجع ذی‌ربط را به عهده دارد (به شرح مذکور در ماده ۳۸ آیین نامه).

۵-۱- واحد مبارزه با پولشویی سازمان: واحدی است مستقر در سازمان که به عنوان متولی مبارزه با پولشویی، عهده‌دار تکالیف مقرر در مواد ۱۸ و ۱۹ آیین‌نامه می‌باشد.

۶-۱- اشخاص تحت نظارت: بورس‌ها، بازارهای خارج از بورس، کانون‌ها، شرکت سپرده‌گذاری مرکزی و تسویه و جوه اوراق بهادار و نهادهای مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار که مجوز تأسیس یا فعالیت خود را از شورای عالی بورس و اوراق بهادار یا سازمان دریافت نموده و تحت نظارت سازمان فعالیت می‌کنند.

تبصره: ناشران اوراق بهادار در ارایه هرگونه خدمات مربوط به اوراق بهادار برای مشتریان جزء اشخاص تحت نظارت محسوب می‌شوند.

۷-۱- مشتری: شخصی که برای دریافت خدمات موضوع فعالیت یکی از اشخاص تحت نظارت، به وی مراجعه می‌نماید.

۸-۱- کد معاملاتی: شناسه منحصر به فردی است که هر شخص برای ثبت مالکیت اوراق بهادار یا معامله ابزارهای مالی یا کالاهای مورد معامله در بازار سرمایه باید اخذ نماید.

۹-۱- معاملات و عملیات مشکوک: معاملات و عملیاتی که اشخاص با در دست داشتن اطلاعات و یا قراین و شواهد منطقی ظن پیدا کنند که این عملیات و معاملات به منظور پولشویی و یا تأمین مالی تروریسم انجام می‌شود.

تبصره: قراین و شواهد منطقی عبارت از شرایط و مقتضیاتی است که یک انسان متعارف را در مورد منشاء مال، سرمایه‌گذاری، سپرده‌گذاری یا سایر عملیات یک شخص (حقیقی، حقوقی) به شک و تردید می‌اندازد.

۱-۱۰- سامانه جمع‌آوری معاملات مشکوک: سامانه‌ای است مستقر در واحد اطلاعات مالی که به منظور جمع‌آوری گزارش‌های معاملات مشکوک به پولشویی و تامین مالی تروریسم و اطلاعات مربوط به آن‌ها از سازمانهای مشمول قانون، طراحی و راه‌اندازی شده است.

۱-۱۱- پرونده اطلاعات مشتری: اطلاعات در مورد مشتری که هنگام شناسایی و در حین فعالیت وی توسط اشخاص تحت نظارت جمع‌آوری یا تکمیل می‌شود.

ماده ۲: تمامی کارکنان شاغل در اشخاص تحت نظارت موظفند در صورت مشاهده معاملات و عملیات مشکوک به استناد ماده ۲۵ آیین‌نامه بدون اطلاع مشتری در اسرع وقت مراتب را به مسئول مبارزه با پولشویی در اشخاص تحت نظارت به نحو مقتضی منعکس نمایند. مسئول مورد نظر موظف است در همان روز کاری مراتب را از طریق مبارزه با پولشویی سازمان تعیین می‌نماید، به آن واحد انعکاس دهد. واحد مبارزه با پولشویی سازمان نیز موظف است نسبت به ارسال کلیه گزارش‌های واصله از طریق سامانه جمع‌آوری معاملات مشکوک حداکثر ظرف یک روز کاری به واحد اطلاعات مالی اقدام نماید.

تبصره ۱: در صورتی که اشخاص تحت نظارت فاقد مسئول مبارزه با پولشویی باشند، مدیر آن واحد مسئولیت اجرای این ماده را به عهده دارد.

تبصره ۲: فهرست معیارهای معاملات و عملیات مشکوک توسط واحد اطلاعات مالی تهیه و به روز می‌شود. واحد مبارزه با پولشویی سازمان موظف است نسبت به اطلاع رسانی مناسب درخصوص آخرین نسخه این معیارها به اشخاص تحت نظارت اقدام نماید.

تبصره ۳: تشخیص متصدیان اجرایی در اشخاص تحت نظارت مبنی بر انجام عملیات و معاملات مشکوک، در درجه نخست اهمیت قرار دارد و معیارهای ارایه شده صرفاً بخشی از این معیارها را در بر می‌گیرد.

ماده ۳: ارسال گزارش معاملات و عملیات مشکوک و نیز سایر گزارش‌هایی که اشخاص تحت نظارت موظف به ارسال آن به واحد مبارزه با پولشویی سازمان هستند، بیانگر هیچ گونه اتهامی به افراد نبوده و اعلام آن به مراجع مذکور، افشای اسرار شخصی محسوب نمی‌گردد و در نتیجه هیچ اتهامی از این بابت متوجه گزارش‌دهندگان نخواهد بود.

ماده ۴: اشخاص تحت نظارت باید در چارچوب مقررات مربوط رویه‌های قابل اتکایی را جهت اقدامات مرتبط با کشف عملیات و معاملات مشکوک و گزارش‌دهی آن توسط کارکنان خود تدوین و پس از تایید واحد مبارزه با پولشویی سازمان طی بخشنامه‌ای به کلیه کارکنان ابلاغ نمایند.

تبصره ۵: اطمینان از حسن اجرای رویه‌های کشف موارد مشکوک و همچنین بررسی، ارزیابی و در صورت نیاز بازبینی فرایندهای شناسایی و کشف موارد مشکوک به عهده واحد مبارزه با پولشویی سازمان می‌باشد.

ماده ۵: افشای مفاد گزارش معاملات و عملیات مشکوک به پولشویی، تحت هر عنوان به غیر از مراجع ذیصلاح ممنوع است و با متخلفان برابر قانون رفتار خواهد شد.

ماده ۶: آن دسته از کارکنان اشخاص تحت نظارت که تکالیف قانونی رسماً به آنها ابلاغ شده است در خصوص وظایف موضوع مقررات مبارزه با پولشویی از لحاظ اداری شخصاً مسئول می‌باشند.

ماده ۷: مسئولین مبارزه با پولشویی در اشخاص تحت نظارت موظف هستند علاوه بر ارسال گزارش معاملات و عملیات مشکوک (گزارش‌های معمول)، با استفاده از روش‌هایی مانند تطبیق اطلاعات با یکدیگر نسبت به کشف معاملات و عملیات مشکوک اقدام و مراتب را به واحد مبارزه با پولشویی سازمان گزارش نمایند.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

ماده ۸: در صورت ظن به عملیات پولشویی ارایه گزارش به سایر مراجع، رافع مسئولیت گزارش‌دهی معاملات و عملیات مشکوک به واحد مبارزه با پولشویی سازمان نمی‌باشد.

ماده ۹: واحد مبارزه با پولشویی سازمان موظف است علاوه بر گزارش‌های موضوع ماده ۲ با به‌کارگیری ابزارهای سیستمی نسبت به کشف معاملات و عملیات مشکوک از طریق پردازش اطلاعات موجود اقدام نماید و مراتب را به اطلاع واحد اطلاعات مالی برساند.

ماده ۱۰: چنانچه در گزارشی غیر از گزارش معاملات و عملیات مشکوک، ظن به پولشویی نیز موجود باشد، لازم است علاوه بر ارایه گزارش مذکور، گزارش معاملات و مشکوک نیز تهیه و به واحد مبارزه با پولشویی سازمان ارسال شود.

ماده ۱۱: مسئول واحد مبارزه با پولشویی که توسط اشخاص تحت نظارت رسماً به سازمان معرفی شده است در خصوص معاملات و عملیات مشکوک وظایف و مسئولیت‌هایی بر عهده دارد که شامل موارد زیر می‌باشد:

الف- آموزش کارکنان اشخاص تحت نظارت؛

ب- اطمینان از حسن اجرای رویه‌های کشف موارد مشکوک؛

ج- نظارت بر استقرار سیستم‌های کنترل داخلی و اجرای صحیح آن؛

د- بررسی، ارزیابی و در صورت نیاز بازبینی فرایندهای شناسایی و اطمینان از قابل اتکاء بودن این فرآیندها؛

ه- ارجاع معاملات و عملیات مشکوک به واحد مبارزه با پولشویی سازمان؛

و- ارایه پیشنهاد به واحد مبارزه با پولشویی سازمان.

ماده ۱۲: به منظور اجرای صحیح مفاد این دستورالعمل، لازم است واحد مبارزه با پولشویی سازمان در سطح سازمان و واحدهای مبارزه با پولشویی اشخاص تحت نظارت در حوزه مربوطه از اختیارات و دسترسی‌های کافی مانند دسترسی به پرونده اطلاعاتی مشتریان، سوابق معاملاتی و مالی آنان برخوردار بوده و در بررسی، اظهار نظر و ارسال گزارش استقلال داشته باشند.

ماده ۱۳: مسئولین مبارزه با پولشویی موظف هستند پس از دریافت شناسه کاربری سامانه جمع‌آوری گزارش معاملات مشکوک، نسبت به حفاظت از آن دقت لازم را داشته باشند. بدیهی است با توجه به محرمانه بودن اطلاعات این سامانه، در صورت افشا و هرگونه استفاده غیر مجاز با متخلفین برابر قانون رفتار می‌شود.

ماده ۱۴: مسئولین مبارزه با پولشویی موظف هستند با بررسی روزانه سامانه جمع‌آوری گزارش معاملات مشکوک، نسبت به پاسخگویی به استعلامات مندرج در آن در همان روز کاری اقدام و اطلاعات مورد نیاز را در قالب تعیین شده و از طریق سامانه مذکور ارسال نمایند.

ماده ۱۵: اشخاص تحت نظارت موظف هستند در اجرای این دستورالعمل برای کلیه کارکنان ذی‌ربط، آموزش‌های عمومی و برای کارکنان حوزه‌های تخصصی نیز آموزش‌های تخصصی مربوط را طراحی کرده، به اجرا در آورند. لازم است حضور کارکنان در دوره‌های مذکور در سوابق آموزشی آنان ثبت و نگهداری شود.

ماده ۱۶: این دستورالعمل برای تمامی شعب و نمایندگی اشخاص تحت نظارت لازم الاجرا می‌باشد. بدیهی است اشخاص تحت نظارت واقع در مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی نیز از گستره شمول این دستورالعمل خارج نمی‌باشند.

این دستورالعمل در ۱۶ ماده و ۶ تبصره در دهمین جلسه شورای عالی مبارزه با پولشویی مورخ ۱۳۹۰/۷/۱۹ به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ، لازم الاجراست.

بسمه تعالی

دستورالعمل نگهداری و امحاء اسناد در بازار سرمایه در حوزه مبارزه با پولشویی

به منظور مبارزه با پولشویی و جلوگیری از تامین مالی تروریسم و نیز فراهم آوردن تمهیدات لازم برای اجرای بند د از ماده ۷ قانون مبارزه با پولشویی (مصوب دوم بهمن ماه ۱۳۸۶ مجلس شورای اسلامی) و فصل ششم آئین نامه اجرائی قانون مبارزه با پولشویی موضوع تصویب نامه شماره ۴۳۱۸۲/ت/۱۸۱۴۳۴ ک مورخ ۱۳۸۸/۹/۱۴ وزیران عضو کارگروه تصویب آئین نامه های مربوط به قانون مبارزه با پولشویی، «دستورالعمل نگهداری و امحاء اسناد در بازار سرمایه در حوزه مبارزه با پولشویی» به شرح زیر ابلاغ می شود:

ماده ۱: علاوه بر تعاریف مندرج در ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذرماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی، اصطلاحات و عبارات دیگر به کار رفته در این دستورالعمل به شرح زیر تعریف می شوند:

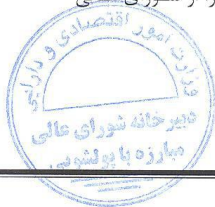
۱-۱- قانون: قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۲.

۱-۲- آیین نامه: آیین نامه اجرائی قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۸/۰۹/۱۴ و اصلاحات بعدی آن.

۱-۳- سازمان: سازمان بورس و اوراق بهادار.

۱-۴- اشخاص تحت نظارت: بورس ها، بازارهای خارج از بورس، کانون ها، شرکت سپرده گذاری مرکزی و تسویه وجوه

اوراق بهادار و نهادهای مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار که مجوز تأسیس یا فعالیت خود را از شورای عالی بورس و اوراق بهادار یا سازمان دریافت نموده و تحت نظارت سازمان فعالیت می کنند.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهاد های بازار سرمایه

تبصره: ناشران اوراق بهادار در ارایه هرگونه خدمات مربوط به اوراق بهادار برای مشتریان جزء اشخاص تحت نظارت محسوب می شوند.

۱-۵- مشتری: شخصی که برای دریافت خدمات موضوع فعالیت یکی از اشخاص تحت نظارت، به وی مراجعه می نماید.

۱-۶- شناسایی مشتری: شناخت و تایید هویت مشتری با استفاده از منابع اطلاعاتی، مستندات و داده های مستقل، معتبر و قابل اتکا بر اساس دستورالعمل شناسایی مشتریان در بازار سرمایه.

۱-۷- واحد اطلاعات مالی: واحدی ملی، متمرکز و مستقل که مسئولیت دریافت، تجزیه و تحلیل و ارجاع گزارش های معاملات مشکوک به مراجع ذی ربط را به عهده دارد (به شرح مذکور در ماده ۳۸ آیین نامه).

۱-۸- واحد مبارزه با پولشویی سازمان: واحدی است مستقر در سازمان که به عنوان متولی مبارزه با پولشویی، عهده دار تکالیف مقرر در مواد ۱۸ و ۱۹ آیین نامه می باشد.

ماده ۲: اشخاص تحت نظارت باید اسناد و سوابق ارایه خدمات و عملیات مربوط به اوراق بهادار و کالا و نیز مدارک مربوط به سوابق شناسایی مشتری را نگهداری کنند. اسناد و سوابق موضوع این ماده و نحوه و مدت نگهداری آنها به شرح زیر است:

الف) مستنداتی که در زمان شناسایی مشتری به هنگام ارایه خدمات و عملیات مربوط به اوراق بهادار و کالا دریافت می شود حداقل به مدت پنج سال به صورت فیزیکی و برای همیشه به صورت الکترونیکی؛

ب) اطلاعات مربوط به معاملات اوراق بهادار و کالا از جمله نوع، تاریخ، مکان، زمان و مبلغ معامله برای همیشه به صورت الکترونیکی؛

ج) سوابق و اسناد مربوط به تسویه معاملات اوراق بهادار و کالا از جمله سوابق و اسناد دریافت، پرداخت و نقل و انتقال وجوه حداقل به مدت پنج سال به صورت فیزیکی و برای همیشه به صورت الکترونیکی؛

د) مستندات مربوط به قراردادهای ارایه خدمات از جمله درخواست های خرید و فروش اوراق بهادار و کالا و اسناد مالکیت سهام حداقل به مدت پنج سال به صورت فیزیکی و برای همیشه به صورت الکترونیکی؛

ه) مستندات و سوابق گزارش معاملات مشکوک به مدت پنج سال به صورت فیزیکی و برای همیشه به صورت الکترونیکی؛

و) سوابق مکاتبات مربوط به مبارزه با پولشویی حداقل به مدت پنج سال به صورت فیزیکی و برای همیشه به صورت الکترونیکی؛

ز) مستندات و سوابق خرید و فروش اشخاص در سیستم شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه حداقل به مدت پنج سال به صورت فیزیکی و برای همیشه به صورت الکترونیکی؛

ح) مستندات و سوابق اسناد مربوط به حساب هر فرد داخل کارگزاری حداقل به مدت پنج سال به صورت فیزیکی و برای همیشه به صورت الکترونیکی.

تبصره ۱: مدیران تسویه اشخاص تحت نظارت در صورت انحلال شرکت نیز موظف به نگهداری اسناد تا پنج سال پس از رویداد مالی هستند.

تبصره ۲: این ماده ناقض سایر مقرراتی که نگهداری اسناد را بیش از مدت یاد شده الزامی ساخته است، نیست.

ماده ۳: اشخاص تحت نظارت موظفند با اتخاذ تدابیر و تمهیدات مقتضی به گونه‌ای عمل نمایند که ضمن حفظ امنیت و کیفیت اسناد، امکان دسترسی به عین آن اسناد در مواقع مورد نیاز به سهولت فراهم شود.

ماده ۴: اشخاص تحت نظارت موظفند اطلاعات و اسناد مربوط به ارکان معامله از جمله نوع، تاریخ، زمان، مکان و شرایط معامله را طبق ضوابطی که سازمان تعیین می نماید به گونه‌ای ثبت و نگهداری کنند که امکان بازسازی و ردیابی معامله وجود داشته باشد.

ماده ۵: در صورت درخواست اسناد و سوابق از سوی واحد مبارزه با پولشویی سازمان یا واحد اطلاعات مالی، اشخاص تحت نظارت باید حداکثر ظرف دو روز کاری نسخه الکترونیکی اطلاعات را ارائه دهند و اصل اسناد و سوابق را در صورت درخواست حداکثر ظرف یک ماه ارائه نمایند.

ماده ۶: اشخاص تحت نظارت باید مطمئن شوند که تمامی سوابق نگهداری شده مشتریان به روز باشد. بدین منظور اشخاص تحت نظارت باید به صورت دوره‌های ۶ ماهه، موردی یا اتفاقی سوابق مشتریان موجود را بازبینی نمایند.

ماده ۷: اشخاص تحت نظارت ملزم به تهیه نسخه پشتیبان از کلیه اسناد الکترونیکی و نگهداری آن در مکان دیگر (غیر از شرکت) می‌باشند، به گونه‌ای که در صورت هرگونه آسیب، خدشه و اختلال برای یک نسخه، نسخه دیگر مصون بماند.

ماده ۸: در صورتی که به دلیل بررسی و رسیدگی به معاملات و عملیات مشکوک یا پرونده‌های مطروحه در خصوص پولشویی نیاز به نگهداری اطلاعات و مستندات بیش از مهلت‌های مقرر موضوع این دستورالعمل باشد، اشخاص تحت نظارت حسب دستور واحد اطلاعات مالی باید نسبت به نگهداری اطلاعات تا ختم رسیدگی و تعیین تکلیف نهایی اقدام نمایند.

ماده ۹: امحاء اسناد و سوابق پس از سپری شدن مدت های مقرر در این دستورالعمل بلامانع است. امحاء اسناد و سوابق باید به گونه ای صورت پذیرد که استفاده از خلاصه اطلاعات اسناد مذکور پس از امحاء امکان پذیر باشد.

ماده ۱۰: واحد مبارزه با پولشویی سازمان در بازرسی های معمول خود بر اجرای این دستورالعمل نظارت می کند و اشخاص تحت نظارت موظفند کلیه اطلاعات مورد درخواست سازمان را به منظور نظارت بر اجرای مقررات مبارزه با پولشویی در اسرع وقت و از طرقی که تعیین می شود، در اختیار واحد مزبور قرار دهند.

این دستورالعمل در ۱۰ ماده و ۳ تبصره در دهمین جلسه شورای عالی مبارزه با پولشویی مورخ ۱۳۹۰/۷/۱۹ به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ، لازم الاجراست.

دستور العمل تأیید صلاحیت حرفه‌ای مدیران نهادهای مالی

(مصوب شورای عالی بورس و اوراق بهادار ۹۱/۵/۱۶)

مقدمه: در اجرای بند ه ماده ۹۹ قانون برنامه پنج ساله پنجم جمهوری اسلامی ایران مصوب دی ماه ۱۳۸۹ و ماده ۲۹ قانون بازار اوراق بهادار مصوب آذرماه ۱۳۸۴، این دستورالعمل به منظور تأیید صلاحیت حرفه‌ای مدیران نهادهای مالی، تنظیم و به تصویب شورای عالی بورس و اوراق بهادار رسیده است.

ماده ۱) اصطلاحات و واژه‌های تعریف شده در ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار مصوب آذرماه ۱۳۸۴، به همان معانی در این دستورالعمل به کار می‌روند. واژه‌های دیگری نیز به شرح زیر تعریف می‌شوند:

۱ - **قانون بازار اوراق بهادار:** منظور قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذرماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی است.

۲ - **قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید:** منظور قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم و چهارم قانون اساسی است که در آذرماه ۱۳۸۸ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

۳ - **آیین نامه ماده ۱۳ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید:** منظور آیین نامه اجرایی ماده ۱۳ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید در راستای تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی مصوب هیأت وزیران به شماره تصویب نامه ۳۱۶۱۷/ت/۴۷۴۵۶ هـ مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۲۰ می‌باشد.

۴ - **سازمان:** منظور سازمان بورس و اوراق بهادار، موضوع ماده ۲ قانون بازار اوراق بهادار می‌باشد.

۵ - **مقررات:** کلیه آیین نامه‌ها، دستورالعمل‌ها، بخش‌نامه‌ها و مصوباتی است که توسط ارکان ذیصلاح بازار اوراق بهادار یا تشکل‌های خودانتظام در چارچوب صلاحیت آنها، به تصویب رسیده و جهت اجرا ابلاغ شده است.

۶ - **کمیته:** منظور کمیته تأیید صلاحیت‌ها است که مطابق ماده ۲ تشکیل می‌شود.

۷ - **متقاضی:** شخصی است که تقاضای تأیید صلاحیت عضو پیشنهادی هیأت مدیره یا مدیرعامل پیشنهادی یک نهاد مالی را از سازمان می‌نماید و حسب مورد می‌تواند یکی از اشخاص زیر باشد:

الف) مؤسسين نهادهای مالی در مورد نهادهای مالی در حال تأسیس؛

ب) شخص حقوقی عضو هیأت مدیره نهاد مالی در مورد نماینده حقیقی خود؛

ج) هیأت مدیره نهاد مالی در خصوص مدیرعامل منتخب خود؛

د) شخص حقیقی در صورتی که خود، داوطلب عضویت در هیأت مدیره نهاد مالی باشد.

۸ - **داوطلب:** شخصی حقیقی است که جهت عضویت در هیأت مدیره یا قبول سمت مدیریت عاملی یک نهاد مالی اعلام آمادگی نموده است و توسط متقاضی برای انتصاب به این سمت‌ها به سازمان معرفی شده است.

ماده ۲) به منظور بررسی مدارک و اطلاعات مربوط به داوطلب و تأیید یا عدم تأیید صلاحیت حرفه‌ای داوطلب در چارچوب این دستورالعمل، کمیته‌ای به نام کمیته تأیید صلاحیت‌ها متشکل از سه یا پنج عضو به انتخاب هیأت مدیره

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

- سازمان تشکیل می‌گردد. کمیته دارای یک رئیس از بین اعضای کمیته است و به تناسب گروه‌های مختلف از نهادهای مالی می‌تواند چند دبیر داشته باشد. رئیس و دبیر یا دبیران کمیته توسط کمیته تعیین می‌شوند.
- ماده ۳)** جلسات کمیته با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می‌یابد و اداره جلسه به عهده رئیس کمیته است. تصمیمات کمیته با نظر اکثریت اعضاء معتبر خواهد بود.
- ماده ۴)** صورتجلسات کمیته شامل تاریخ تشکیل، موضوعات و تصمیمات، توسط دبیر جلسه تنظیم شده و به امضای اعضای کمیته می‌رسد و یک نسخه از آن به همراه سایر مدارک مربوط به همان جلسه، نزد دبیر مربوطه بایگانی می‌شود.
- ماده ۵)** تقاضای بررسی صلاحیت حرفه‌ای داوطلب باید به همراه مدارک و اطلاعات لازم، برای دبیر کمیته ارسال شود. اطلاعات و مدارک لازم و فرم مربوطه و نحوه تأیید اطلاعات، مدارک و فرم مذکور توسط سازمان تعیین می‌شود. دبیر کمیته موظف است در صورت ناقص بودن فرم‌ها، مدارک یا اطلاعات، موضوع را حداکثر ظرف یک هفته به متقاضی اطلاع دهد و پس از تکمیل مدارک، جلسه کمیته را با دعوت از اعضاء، ظرف ۱۰ روز تشکیل دهد.
- ماده ۶)** صلاحیت حرفه‌ای هر یک از اشخاص حقیقی داوطلب باید قبل از انتصاب و قبولی سمت‌های عضویت در هیأت مدیره یا مدیرعاملی در هر یک از نهادهای مالی، مطابق این دستورالعمل به تأیید برسد. تأیید صلاحیت داوطلب منوط به احراز شرایط زیر است:
- الف) داوطلب باید حداقل امتیاز لازم در زمینه‌های سوابق تجربی، سوابق تحصیلی و صلاحیت علمی را مطابق پیوست شماره (۱) این دستورالعمل کسب نماید. امتیازات سوابق تجربی و تحصیلی داوطلب براساس پیوست‌های شماره (۲) و (۳) این دستورالعمل محاسبه می‌شوند.
- ب) داوطلب باید فاقد محکومیت قطعی کیفری مؤثر در محاکم ایران و محاکم رسمی سایر کشورها در زمینه موضوعات تعیین شده توسط سازمان بوده و همچنین فاقد محکومیت انضباطی قطعی در زمینه‌های تعیین شده توسط سازمان در مراجع رسیدگی انضباطی باشد.
- ج) در مورد سمت‌هایی که جزو مشاغل حساس طبقه‌بندی می‌شوند، باید نظر مراجع ذیصلاح راجع به تصدی سمت توسط داوطلب نامساعد نباشد.
- تبصره ۱:** در شرایطی که نظر مراجع ذیصلاح در مورد تصدی داوطلب به سمتی که جزو مشاغل حساس طبقه‌بندی شده‌است مساعد نباشد، لکن به تشخیص رئیس سازمان، تصدی آن سمت توسط داوطلب ضرورت داشته یا به مصلحت باشد، کمیته می‌تواند صلاحیت داوطلب را برای تصدی سمت مورد نظر تأیید کند.
- تبصره ۲:** صلاحیت علمی داوطلب، از طریق مصاحبه با داوطلب ارزیابی می‌شود. حوزه‌های مورد ارزیابی در مصاحبه، مطابق پیوست شماره (۴) است. در صورتی که داوطلب گواهی‌نامه حرفه‌ای مورد نظر کمیته را اخذ نماید، کمیته باید صلاحیت علمی وی را بدون انجام مصاحبه تأیید کند. فهرست گواهی‌نامه‌های مورد نظر باید به تصویب کمیته رسیده و پس از تأیید هیأت مدیره سازمان، از طریق سایت رسمی سازمان به اطلاع عموم برسد.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

تبصره ۳: در صورتی که طبق این دستورالعمل برای تأیید صلاحیت حرفه‌ای، انجام مصاحبه با داوطلب ضروری باشد، دبیر کمیته حداقل یک هفته قبل از انجام مصاحبه، تاریخ، ساعت و محل انجام مصاحبه را از طریق ارسال دعوتنامه مصاحبه به نهاد مالی مربوط، متقاضی یا داوطلب اعلام می‌نماید. در صورتی که به تشخیص کمیته، داوطلب بدون عذرموجه، دوبار از حضور در جلسه مصاحبه امتناع کند، تقاضای تأیید صلاحیت وی رد خواهد شد.

ماده ۷) کمیته می‌تواند تأیید صلاحیت داوطلب را مشروط به احراز شرایط موضوع این دستورالعمل نماید یا ضمن تأیید موقت صلاحیت داوطلب، فرصتی را برای احراز شرایط در نظر بگیرد. همچنین در صورتی که داوطلب براساس این دستورالعمل شرایط لازم را برای تصدی سمت پیشنهادی نداشته باشد، کمیته می‌تواند به منظور جلوگیری از توقف تأسیس یا ادامه فعالیت نهاد مالی، تصدی سمت مورد درخواست توسط داوطلب را به طور موقت بلا مانع اعلام کند و مهلتی را برای متقاضی جهت معرفی فرد جایگزین در نظر بگیرد.

ماده ۸) در صورتی که صلاحیت حرفه‌ای داوطلب توسط کمیته تأیید نشود، یا به موجب تبصره ۳ ماده ۶ تقاضای تأیید صلاحیت وی رد شود، بررسی مجدد صلاحیت حرفه‌ای داوطلب مذکور منوط به گذشت حداقل شش ماه خواهد بود؛ مگر اینکه هیأت مدیره بررسی مجدد صلاحیت را قبل از گذشت مهلت مذکور، بپذیرد.

ماده ۹) مدیر نهاد مالی موظف است حسب مورد در دوره‌های آموزشی، سمینارها، همایش‌ها و سایر موارد مشابه که توسط سازمان اعلام می‌شود، شرکت نموده و موفق به دریافت امتیاز مربوطه شود. کمیته می‌تواند در تمدید صلاحیت حرفه‌ای مدیران نهادهای مالی امتیازات کسب شده طبق این ماده را لحاظ نماید. دوره‌ها، سمینارها، همایش‌ها، و سایر موارد مشابه و مهلت هر گروه از مدیران نهادهای مالی برای شرکت در آنها، توسط هیأت مدیره سازمان تعیین می‌شوند.

ماده ۱۰) در صورتی که مدیر نهاد مالی بنا به گزارش‌های دریافتی از مراجع ذیصلاح و بررسی کمیته، هریک از صلاحیت‌های مندرج در بندهای (ب) و (ج) ماده ۶ را از دست بدهد، کمیته می‌تواند صلاحیت وی را برای تصدی سمت مربوطه سلب نموده و مهلتی را برای معرفی شخص جایگزین تعیین نماید.

ماده ۱۱) در صورتی که صلاحیت حرفه‌ای اکثریت اعضای هیأت مدیره یا مدیرعامل نهاد مالی ثبت شده نزد سازمان، توسط کمیته رد شده یا به دلیل عدم درخواست متقاضی، بررسی نشده باشد، متقاضی باید ظرف حداکثر یک ماه اشخاص مورد نظر خود را برای ترمیم مدیران معرفی نماید.

ماده ۱۲) کلیه نهادهای مالی ثبت شده نزد سازمان موظفانند حداکثر ظرف یک ماه پس از تعیین و نصب هر یک از اعضای حقیقی هیأت مدیره، نمایندگان اعضای حقوقی هیأت مدیره، یا مدیرعامل خود، موضوع را به سازمان اطلاع دهند.

ماده ۱۳) در صورت عدم رعایت مواد ۶، ۱۱ و ۱۲، موضوع از طرف دبیر کمیته جهت رسیدگی به مراجع مربوطه ارجاع می‌شود. مرجع رسیدگی کننده در صورت احراز تخلف، می‌تواند نهاد مالی را به یکی از موارد زیر محکوم نماید:

۱ - اخطار کتبی بدون درج در پرونده؛

۲ - اخطار کتبی با درج در پرونده؛

۳ - تعلیق فعالیت نهاد مالی به مدت محدود حسب مورد؛

۴ - جریمه نقدی موضوع ماده ۱۴ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

تبصره: در صورتی که مرجع رسیدگی کننده، نهاد مالی متخلف را مستحق تعلیق مجوز تأسیس یا جریمه نقدی تشخیص دهد، باید موضوع را به همراه نظر خود، جهت تصمیم‌گیری به هیأت مدیره سازمان گزارش نماید.

ماده ۱۴) در صورتی که هر شخص حقیقی قبل از تأیید صلاحیت حرفه‌ای مطابق این دستورالعمل، سمت عضو هیأت مدیره یا مدیر عاملی را در یک نهاد مالی ثبت شده نزد سازمان بپذیرد و در مرجع ثبت شرکت‌ها ثبت کند، یا در صورتی که نقض ماده ۱۱ به دلیل عدم انجام وظیفه توسط هیأت مدیره صورت پذیرد، دبیر کمیته باید موضوع را جهت رسیدگی به مرجع مربوطه ارجاع دهد. مرجع رسیدگی کننده در صورت احراز تخلف، می‌تواند شخص یا اشخاص متخلف را به یکی از موارد زیر محکوم نماید:

۱ - اخطار کتبی بدون درج در پرونده؛

۲ - اخطار کتبی با درج در پرونده؛

۳ - سلب صلاحیت حرفه‌ای متخلف پس از تصویب کمیته؛

۴ - ممنوعیت از انتصاب شخص متخلف به سمت‌های عضو هیأت مدیره یا مدیرعامل نهادهای مالی برای مدت معین.

۵ - جریمه نقدی موضوع ماده ۱۴ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید.

تبصره: در صورتی که مرجع رسیدگی کننده، شخص متخلف را مستحق مجازات بندهای ۴ و ۵ این ماده تشخیص دهد، باید موضوع را به همراه نظر خود، جهت تصمیم‌گیری به هیأت مدیره سازمان گزارش نماید.

ماده ۱۵) اطلاعاتی که به موجب این دستورالعمل و به منظور اجرای وظایف، در اختیار اعضای کمیته، دبیر کمیته یا هر یک از کارکنان سازمان قرار می‌گیرد، محرمانه تلقی شده و به جز در موارد تعیین شده توسط هیأت مدیره سازمان، یا مقررات، نباید اظهار گردد.

ماده ۱۶) این دستورالعمل در ۱۷ ماده، ۵ تبصره و ۴ پیوست در تاریخ ۱۳۹۰/۷/۱۱ به تصویب شورای عالی بورس و اوراق بهادار رسید و در تاریخ ۱۳۹۱/۰۵/۱۶ توسط همان مرجع در ۱۶ ماده، ۵ تبصره و ۴ پیوست اصلاح شد.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

پیوست (۱): حداقل امتیاز برای تأیید صلاحیت حرفه‌ای در زمینه‌های سوابق تجربی، سوابق تحصیلی و صلاحیت علمی

برای تأیید صلاحیت حرفه‌ای داوطلب علاوه بر اینکه باید صلاحیت عمومی داوطلب تأیید شود، داوطلب باید علاوه بر داشتن حداقل سوابق مندرج در آئین نامه ماده ۱۳ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید، باید در زمینه‌های سوابق تجربی، سوابق تحصیلی و صلاحیت علمی حداقل امتیازات مذکور در جدول زیر را کسب نماید. چنانچه داوطلب در زمینه‌های سوابق تجربی و سوابق تحصیلی حداقل امتیازات مذکور در دو ستون آخر این جدول را کسب نماید، کمیته می‌تواند از بررسی صلاحیت علمی وی صرف‌نظر کرده و صلاحیت حرفه‌ای وی را در حوزه‌های مذکور تأیید کند.

جدول حداقل امتیاز برای تأیید صلاحیت حرفه‌ای

عنوان نهاد مالی	سمت داوطلب	حداقل امتیاز برای تأیید صلاحیت حرفه‌ای			حداقل امتیاز لازم برای معافیت از کسب حداقل امتیاز صلاحیت علمی	
		سوابق تجربی	سوابق تحصیلی	صلاحیت علمی	سوابق تجربی	سوابق تحصیلی
۱- شرکت تأمین سرمایه، مؤسسه رتبه‌بندی	مدیرعامل	۵۰	۴۰	۵۰	-	-
	عضو موظف هیأت مدیره	۴۰	۳۰	۴۰	۴۰	۵۰
	عضو غیرموظف هیأت مدیره	۳۰	۳۰	۳۰	۴۰	۴۰
۲- شرکت کارگزاری، شرکت سپرده‌گذاری، سیدگردان، شرکت سرمایه‌گذاری سهامی عام، شرکت هلدینگ سهامی عام، مشاور سرمایه‌گذاری	مدیرعامل	۴۰	۳۰	۴۰	-	-
	عضو موظف هیأت مدیره	۳۰	۲۰	۳۰	۴۰	۴۰
	عضو غیرموظف هیأت مدیره	۲۵	۲۰	۲۰	۴۰	۳۰
۳- شرکت پردازش اطلاعات مالی، شرکت هلدینگ و شرکت سرمایه‌گذاری سهامی خاص با سرمایه برابر یا بیش از ۲۰۰ میلیارد ریال،	مدیرعامل	۳۰	۲۰	۳۰	-	-
	عضو موظف هیأت مدیره	۲۵	۲۰	۲۰	۳۰	۳۵
	عضو غیرموظف هیأت مدیره	۲۰	۲۰	۱۵	۲۰	۳۰
۴- شرکت هلدینگ و شرکت سرمایه‌گذاری سهامی خاص با سرمایه کمتر از ۲۰۰ میلیارد ریال و بیشتر از ۱۰ میلیارد ریال	مدیرعامل	۲۵	۲۰	۳۰	-	-
	عضو موظف هیأت مدیره	۲۰	۲۰	۲۰	۳۰	۳۰
	عضو غیرموظف هیأت مدیره	۱۵	۲۰	۱۵	۲۰	۲۵
۵- شرکت سرمایه‌گذاری سهامی خاص با سرمایه کمتر از ۱۰ میلیارد ریال	مدیرعامل	۲۰	۲۰	۲۰	۳۰	۳۰
	عضو موظف هیأت مدیره	۱۵	۲۰	۱۵	۲۰	۲۵
	عضو غیرموظف هیأت مدیره	-	۲۰	-	۲۰	۲۰

برای معافیت از کسب حداقل امتیاز صلاحیت علمی در مورد داوطلبین سمت مدیرعاملی در شرکت‌های سرمایه‌گذاری یا مادر(هلدینگ) (موضوع ردیف‌های ۲، ۳، یا ۴ جدول بالا) حداقل امتیاز سوابق تجربی و تحصیلی لازم، ۲۰ درصد بالاتر از حداقل امتیاز تعیین شده برای عضو موظف هیأت مدیره در همان ردیف خواهد بود. در ضمن چنانچه طبق مقررات از جمله حداقل سرمایه لازم برای نهادهای مالی، شخص حقوقی نهادمالی محسوب نشود، مشمول این دستورالعمل برای تأیید صلاحیت نخواهد بود.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

پیوست (۲): نحوه محاسبه امتیاز سوابق تجربی داوطلب

امتیاز سابقه تجربی داوطلب از جمع امتیازات سوابق تجربی داوطلب در سمت‌های مختلف، به دست می‌آید. امتیاز سوابق تجربی داوطلب در هر سمت به شرح زیر محاسبه می‌شود:

$$\text{ضریب موضوع فعالیت} \times \text{ضریب ماه} \times (\text{ضریب سمت داوطلب}) \times \text{مدت تجربه کاری در هر سمت به ماه}$$

محل کار

ضریب ماه توسط کمیته تأیید صلاحیت‌ها تعیین می‌شود. سقف ضریب سمت داوطلب و ضریب موضوع فعالیت محل کار داوطلب در جداول زیر درج شده است. کمیته با بررسی سمت و شغل داوطلب، ضرایب سمت داوطلب و موضوع فعالیت محل کار وی را با رعایت حداکثرهای مذکور در این جداول تعیین می‌نماید. حداکثر امتیاز سوابق تجربی داوطلب برابر ۱۰۰ امتیاز می‌باشد.

ردیف	محل یا موضوع فعالیت	سمت داوطلب	حداکثر ضریب سمت داوطلب
۱	سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های بزرگ و وزارتخانه‌ها	بالاترین مقام اجرایی	۱
		عضو موظف هیأت مدیره یا رکن مشابه	۰/۹۵
		مدیر ارشد صف	۰/۹
		مدیر مالی، رئیس حسابداری یا رئیس حسابرسی	۰/۸۵
		سایر مدیران میانی صف	۰/۸
		عضو غیرموظف هیأت مدیره	۰/۷
		کارمندان ارشد صف	۰/۶۵
		کارمند صف	۰/۵۵
		سایر کارکنان	حداکثر ۰/۴۵
۲	شرکت‌های حسابرسی	مدیر حسابرسی	۱
		سرپرست حسابرسی	۰/۹
		حسابرس ارشد	۰/۸
		حسابرس	۰/۷
		کمک حسابرس	۰/۵۵

توضیحات:

- ۱ - در مورد سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های متوسط و کوچک به ترتیب ۸۰٪ و ۶۰٪ ضرایب فوق به عنوان حداکثر ضریب سمت داوطلب در نظر گرفته می‌شود.
- ۲ - یک سازمان، مؤسسه یا شرکت وقتی بزرگ محسوب می‌شود که تعداد پرسنل آن بیش از ۲۰۰ نفر یا جمع دارایی‌های آن بیش از ۱۰۰ میلیارد ریال یا درآمد ناخالص آن طی یک سال بیش از ۱۰۰ میلیارد ریال باشد.
- ۳ - یک سازمان، مؤسسه یا شرکت وقتی متوسط محسوب می‌شود که تعداد پرسنل آن بیش از ۵۰ و کمتر از ۲۰۰ نفر یا جمع دارایی‌های آن بیش از ۵۰ و کمتر از ۱۰۰ میلیارد ریال یا درآمد ناخالص آن طی سال بیش از ۵۰ و کمتر از ۱۰۰ میلیارد ریال باشد.
- ۴ - در صورتی که یک سازمان، مؤسسه یا شرکت بزرگ و متوسط نباشد، کوچک محسوب می‌شود.
- ۵ - منظور از مدیران یا کارکنان صف، آن دسته از مدیران یا کارکنان هستند که در رابطه با فعالیت اصلی شخصیت حقوقی انجام وظیفه می‌کنند.
- ۶ - منظور از مدیر ارشد، مدیری است که در یک رده پایین‌تر از بالاترین مقام اجرایی قرار دارد.
- ۷ - منظور از مدیر میانی، مدیری است که در دو رده پایین‌تر از بالاترین مقام اجرایی قرار دارد.
- ۸ - در صورتی که داوطلب در یک دوره زمانی معین، بیش از یک شغل داشته باشد، در آن مدت شغلی که بیشترین امتیاز را دارد در نظر گرفته می‌شود.
- ۹ - امتیاز سایر مشاغل که در جدول فوق منظور نشده است همچنین ضریب سمت سایر کارکنان در بند ۱ جدول فوق با رعایت سقف تعیین شده به صلاحدید کمیته تأیید صلاحیت‌ها تعیین می‌شود.

جدول حداکثر ضرایب موضوع فعالیت محل کار داوطلب

ردیف	نهاد مالی مورد نظر محل کار داوطلب	شرکت تأمین سرمایه	شرکت سپرده گذاری مرکزی و تسویه و جوه	مؤسسه رتبه بندی	کارگزار یا کارگزار/معامله گر	مشاور سرمایه گذاری و سبذگردان	شرکت سرمایه گذاری	شرکت هدلینگ	شرکت پردازش اطلاعات مالی
۱	سازمان بورس و اوراق بهادار	+ / ۹۵	+ / ۹۵	+ / ۹۵	+ / ۹۵	+ / ۹۵	+ / ۹۵	+ / ۹۵	+ / ۵۵
۲	شرکت بورس اوراق بهادار/سازمان کارگزاران بورس اوراق بهادار تهران	+ / ۸	+ / ۸۵	+ / ۶	+ / ۹۵	+ / ۶۵	+ / ۶۵	+ / ۶	+ / ۵۵
۳	شرکت بورس کالا	+ / ۴۵	+ / ۷	+ / ۵	+ / ۹	+ / ۵	+ / ۵	+ / ۵	+ / ۴۵
۴	بازارهای خارج از بورس	+ / ۷	+ / ۸	+ / ۶	+ / ۹	+ / ۶	+ / ۶	+ / ۵۵	+ / ۵
۵	کانون های فعال در بازار اوراق بهادار	+ / ۷	+ / ۷	+ / ۵۵	+ / ۶۵	+ / ۵۵	+ / ۷	+ / ۷	+ / ۵۵
۶	شرکت تأمین سرمایه	۱	+ / ۶	۱	+ / ۹	۱	+ / ۹	+ / ۷	+ / ۵۵
۷	شرکت سپرده گذاری مرکزی	+ / ۵	۱	+ / ۵	+ / ۶۵	+ / ۵	+ / ۴۵	+ / ۴۵	+ / ۵۵
۸	مؤسسه رتبه بندی	۱	+ / ۵	۱	+ / ۹	۱	+ / ۹	+ / ۷	+ / ۸۵
۹	شرکت کارگزاری یا کارگزار/معامله گری	+ / ۹	+ / ۶۵	+ / ۹	۱	+ / ۹	+ / ۷۵	+ / ۵۵	+ / ۶۵
۱۰	شرکت مشاور سرمایه گذاری و سبذگردان	+ / ۹	+ / ۶	+ / ۸۵	+ / ۹	۱	۱	+ / ۷	+ / ۷۵
۱۱	شرکت سرمایه گذاری	+ / ۷	+ / ۴۵	+ / ۷	+ / ۶۵	+ / ۷	۱	+ / ۹	+ / ۵۵
۱۲	شرکت هدلینگ	+ / ۶	+ / ۴۵	+ / ۶	+ / ۵۵	+ / ۶۵	+ / ۸	۱	+ / ۴۵
۱۳	بانکها، مؤسسات مالی و اعتباری و بیمهها	+ / ۶	+ / ۹	+ / ۶	+ / ۵	+ / ۵	+ / ۶	+ / ۶	+ / ۴۵
۱۴	شرکت پردازش اطلاعات مالی	+ / ۶	+ / ۴۵	+ / ۶	+ / ۶	+ / ۶	+ / ۶	+ / ۵	۱
۱۵	شرکت حسابرسی	+ / ۶	+ / ۴۵	+ / ۶	+ / ۶	+ / ۶	+ / ۶	+ / ۶	+ / ۵۵
۱۶	شرکت های تولیدی یا خدماتی مرتبط	-	-	-	-	-	-	-	۱
۱۷	سایر شرکت های تولیدی یا خدماتی	+ / ۴۵	+ / ۴۵	+ / ۴۵	+ / ۴۵	+ / ۴۵	+ / ۴۵	+ / ۴۵	+ / ۵۵
۱۸	وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات عمومی مرتبط	+ / ۶	+ / ۵	+ / ۶	+ / ۶	+ / ۵	+ / ۶	+ / ۶	+ / ۶
۱۹	مدرس دانشگاه در درس مدیریت مالی، اقتصاد و حسابداری	+ / ۹	+ / ۵	+ / ۹	+ / ۹	+ / ۹	+ / ۹	+ / ۸	+ / ۶
۲۰	مدرس دانشگاه در سایر دروس مرتبط	+ / ۵۵	+ / ۴۵	+ / ۵۵	+ / ۵۵	+ / ۵	+ / ۵	+ / ۸	+ / ۹
۲۱	کارشناس رسمی دادگستری در زمینه های مرتبط	+ / ۵	+ / ۴۵	+ / ۵	+ / ۵	+ / ۵	+ / ۵	+ / ۵	+ / ۵
۲۲	وکیل دادگستری	+ / ۵	+ / ۴۵	+ / ۵	+ / ۵	+ / ۵	+ / ۵	+ / ۵	+ / ۴۵
۲۳	سایر	حداکثر ۴۵٪	حداکثر ۴۵٪	حداکثر ۴۵٪	حداکثر ۴۵٪	حداکثر ۴۵٪	حداکثر ۴۵٪	حداکثر ۴۵٪	حداکثر ۴۵٪

ضریب موضوع سطر ۲۳ تا حداکثر تعیین شده توسط کمیته تعیین می شود.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

پیوست (۳): نحوه محاسبه امتیاز سوابق تحصیلی داوطلب

امتیاز سوابق تحصیلی داوطلب برابر جمع امتیاز مدارک تحصیلی وی با توجه به جدول زیر است. حداکثر امتیاز این بخش ۱۰۰ امتیاز خواهد بود.

امتیاز	رشته تحصیلی	آخرین مدرک تحصیلی	ردیف
۲۵	مدیریت مالی، اقتصاد، حسابداری و مهندسی مالی	دکتری	۱
۲۰	مدیریت، بانکداری، بیمه و مهندسی صنایع		
۱۵	ریاضی، آمار، مهندسی و حقوق		
۱۰	سایر رشته‌ها		
۲۵	مدیریت مالی، اقتصاد، حسابداری و مهندسی مالی	کارشناسی ارشد	۲
۲۰	مدیریت، بانکداری، بیمه و مهندسی صنایع		
۱۵	ریاضی، آمار، مهندسی و حقوق		
۱۰	سایر رشته‌ها		
۵۰	مدیریت مالی، اقتصاد، حسابداری و مهندسی مالی	کارشناسی	۳
۴۰	مدیریت، بانکداری، بیمه و مهندسی صنایع		
۳۰	ریاضی، آمار، مهندسی و حقوق		
۲۰	سایر رشته‌ها		

توضیحات:

۱. در مورد شرکت‌های سرمایه‌گذاری و هلدینگ، برای رشته‌های مرتبط با موضوع فعالیت شرکت یا شرکت‌های تابعه آن در هر سطح تحصیلی حداکثر امتیازات مندرج در جدول فوق، در نظر گرفته می‌شود. برای شرکت‌های پردازش اطلاعات مالی نیز رشته‌های مرتبط با تکنولوژی اطلاعات و کامپیوتر در هر سطح تحصیلی حداکثر امتیازات مندرج در جدول فوق در نظر گرفته می‌شود.
۲. در صورتی که مدرک تحصیلی داوطلب به صورت پیوسته باشد، جمع امتیاز مدارک سطوح پایین‌تر مرتبط با رشته تحصیلی وی به علاوه امتیاز مدرک تحصیلی وی طبق جدول فوق به عنوان امتیاز سوابق تحصیلی داوطلب در نظر گرفته می‌شود. به عنوان مثال امتیاز شخصی که مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد پیوسته در رشته مدیریت مالی دارد به قرار زیر محاسبه می‌شود:

$$۷۵ = ۲۵ + (\text{امتیاز کارشناسی ارشد}) + ۵۰ (\text{امتیاز کارشناسی})$$

۳. با توجه به اینکه طبق آیین نامه ماده ۱۳ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید داشتن حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی مرتبط جزو شرایط عضویت در هیأت مدیره یا پذیرش سمت مدیرعاملی در نهادهای مالی است، لذا امتیازی برای مدارک پایین‌تر از کارشناسی (اعم از دیپلم و فوق دیپلم) در نظر گرفته نشده است.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

پیوست (۴): نحوه ارزیابی صلاحیت علمی داوطلب

صلاحیت علمی داوطلب از طریق برگزاری آزمون‌های حرفه‌ای یا انجام مصاحبه تعیین می‌شود. در صورت انجام مصاحبه، سرفصل عناوین مورد ارزیابی جهت تعیین صلاحیت علمی داوطلب و حداکثر امتیاز مربوط به هر سرفصل به قرار جدول زیر است. حداکثر امتیاز صلاحیت علمی برابر ۱۰۰ خواهد بود.

ردیف	سرفصل مورد ارزیابی	حداکثر امتیاز
۱	فهم و تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی	۲۵
۲	مدیریت مالی و سرمایه‌گذاری یا مسائل مربوط به موضوع فعالیت نهاد مالی	۲۵
۳	بازارها، ابزارها و نهادهای مالی	۲۵
۴	قوانین و مقررات مرتبط با بازار سرمایه و فعالیت نهاد مالی	۲۵
	جمع	۱۰۰

آیین نامه سرمایه گذاری خارجی در بورس ها و بازارهای خارج از بورس

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۱/۲۹ بنا به پیشنهاد شماره ۲۲۱۱۵۹ مورخ ۱۳۸۷/۱/۲۲ وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد به بند ۳ ماده ۴ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴ - "آیین نامه سرمایه گذاری خارجی در بورس ها و بازارهای خارج از بورس" را به شرح زیر موافقت نمود:

ماده ۱ - اصطلاحات و واژه‌های مندرج در این آیین نامه در معانی مشروح زیر به کار می‌روند:

۱. **قانون:** قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴ -
  ۲. **شورا:** شورای عالی بورس و اوراق بهادار
  ۳. **بورس:** بورس اوراق بهادار دارای مجوز از شورا
  ۴. **بازار خارج از بورس:** بازار خارج از بورس دارای مجوز از شورا
  ۵. **سازمان:** سازمان بورس و اوراق بهادار موضوع ماده ۵ قانون
  ۶. **شخص خارجی:** هر یک از اشخاص زیر شخص خارجی محسوب می‌شود:
    - الف) شخص حقیقی که تابعیت ایران را نداشته باشد.
    - ب) هر شخص حقوقی که در کشوری غیر از ایران به ثبت رسیده باشد.
    - ج) هر شخص حقوقی ثبت شده در ایران که مجموع سهام اشخاص موضوع قسمت‌های الف) و ب) در سرمایه آن بیش از پنجاه درصد باشد. در صورتی که صندوق سرمایه گذاری با سرمایه متغیر، شخص خارجی قلمداد شود، تا زمانی که سهم اشخاص موضوع قسمت‌های الف) و ب) در سرمایه آن به ۴۰ درصد تنزل نیابد، همچنان خارجی تلقی خواهد شد.
  ۷. **متقاضی:** شخص خارجی یا شخص ایرانی با سرمایه دارای منشأ خارجی که طبق ماده ۴، تقاضای دریافت مجوز معامله را به سازمان ارائه داده است.
  ۸. **مجوز معامله:** مجوزی که براساس این آیین نامه به منظور خرید، فروش یا خرید و فروش اوراق بهادار در هر بورس یا بازار خارج از بورس از سوی سازمان به متقاضی اعطا می‌شود.
  ۹. **سرمایه گذار خارجی:** شخص خارجی که مجوز معامله را از سازمان دریافت نموده باشد.
  ۱۰. **سرمایه گذار خارجی راهبردی:** سرمایه گذار خارجی که قصد تملک بیش از ده درصد (۱۰٪) سهام یک شرکت پذیرفته شده در بورس یا بازار خارج از بورس را دارد، یا پس از تملک سهام یک شرکت پذیرفته شده در بورس یا بازار خارج از بورس یک کرسی هیأت مدیره آن شرکت را در اختیار بگیرد.
  ۱۱. **وجوه قابل انتقال:** مبلغی به ریال که براساس تبصره (۱) ماده ۱۰ محاسبه و اعلام می‌شود.
  ۱۲. **عایدات سرمایه‌ای:** تفاوت قیمت فروش اوراق بهادار با قیمت خرید آن است.
- ماده ۲ -** اشخاص خارجی با رعایت این آیین نامه و پس از دریافت مجوز معامله، مجاز به معامله اوراق بهادار در بورس یا بازار خارج از بورس در حدود قید شده در مجوز معامله می‌باشند. سایر مقررات حاکم بر معامله و فعالیت اشخاص خارجی در بورس یا بازار خارج از بورس، همان مقررات حاکم بر اشخاص ایرانی خواهد بود.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

ماده ۳- سرمایه گذار خارجی مجاز است تا سقف‌های تعیین شده در قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی - مصوب ۱۳۸۱ - در بورس یا بازار خارج از بورس سرمایه گذاری کند، مگر اینکه شورا در برخی موارد محدودیت‌هایی را در نظر بگیرد.

ماده ۴- اشخاص خارجی برای دریافت مجوز معامله اوراق بهادار در هر بورس یا بازار خارج از بورس باید اطلاعات و مدارک لازم را به همراه تقاضانامه‌ای براساس فرم‌های سازمان به سازمان ارائه نمایند.

تبصره (۱) اشخاص ایرانی می‌توانند به منظور استفاده از تسهیلات و مزایای پیش‌بینی شده در ماده ۱۰ این آیین نامه برای سرمایه گذاری آن بخش از سرمایه‌های خود که منشأ خارجی دارد، در بورس یا بازار خارج از بورس، با ارائه اطلاعات، مدارک و تقاضانامه موضوع این ماده به سازمان، مجوز معامله دریافت نمایند.

تبصره (۲) متقاضی موظف است هرگونه تغییر در اطلاعات ارائه شده را به سازمان منعکس نماید.

تبصره (۳) مدارک موضوع این ماده باید به زبان فارسی یا انگلیسی ارائه شوند و به ترتیبی که سازمان تعیین می‌کند به تأیید مراجع صلاحیت‌دار برسند.

ماده ۵- سازمان موظف است ظرف هفت روز کاری پس از دریافت اطلاعات و مدارک کامل موضوع ماده ۴، مجوز معامله را صادر و به متقاضی یا نماینده وی اعلام کند.

ماده ۶- شخصی که مجوز معامله دریافت می‌کند موظف است به درخواست سازمان اطلاعات، اسناد و مدارک لازم را به سازمان، بورس یا بازار خارج از بورس یا مراجع دیگر ارائه نماید. در صورتی که وی، اطلاعات و مدارک مربوطه را به موقع به اشخاص تعیین شده تسلیم نکند، سازمان می‌تواند مجوز معامله سرمایه گذار خارجی را در خصوص خرید اوراق بهادار، تعلیق یا لغو نماید. در این صورت سرمایه گذار خارجی در دوران تعلیق یاد شده یا پس از لغو مجوز خرید، فقط دارای حق فروش اوراق بهاداری که به نام خود خریده است، می‌باشد.

ماده ۷- محدودیت تملک سهام توسط سرمایه گذاران خارجی غیر راهبردی در هر بورس یا بازار خارج از بورس، به شرح زیر است:

(۱) تعداد سهام در مالکیت مجموع سرمایه گذاران خارجی نباید از بیست درصد (۲۰٪) مجموع تعداد سهام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس یا بازار خارج از بورس یا بیست درصد (۲۰٪) تعداد سهام هر شرکت پذیرفته شده در بورس یا بازار خارج از بورس بیشتر باشد.

(۲) تعداد سهام در مالکیت هر سرمایه گذار خارجی در هر شرکت پذیرفته شده در بورس یا بازار خارج از بورس نمی‌تواند از ده درصد (۱۰٪) تعداد سهام آن شرکت بیشتر باشد.

تبصره (۱) بورس یا بازار خارج از بورس ضمن اطلاع‌رسانی موظف است ابزارهای لازم به منظور اجرای این ماده را فراهم نماید.

تبصره (۲) در صورتی که سازمان پس از بررسی، تشخیص دهد که نصاب بند (۲) در اثر فعل سرمایه گذار خارجی غیرراهبردی نقض شده است، سرمایه گذار خارجی به عنوان سرمایه گذار راهبردی تلقی می‌شود.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

تبصره (۳) محدودیت‌های اعمال شده برای تملک سهام بانک‌ها و نهادها و واسطه‌های پولی موضوع ماده (۵) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۷ - در این آیین نامه نیز لازم‌الرعايه است.

ماده ۸- سرمایه گذار خارجی راهبردی پس از خرید سهام نمی‌تواند تا دو سال بدون مجوز سازمان، اصل سهام خریداری شده را بفروشد. فروش این گونه سهام مستلزم رعایت مقررات معاملات عمده سهام در بورس یا بازار خارج از بورس می‌باشد.

تبصره (۱) در صورتی که به علت افزایش سرمایه شرکت مربوط، درصد مالکیت سرمایه گذار خارجی راهبردی به گونه‌ای کاهش یابد که وی از شمول تعریف بند ۹ ماده (۱) خارج گردد، مقررات سرمایه گذار خارجی غیرراهبردی بر وی حاکم خواهد شد.

تبصره (۲) فروش حق تقدم سهام از محدودیت‌های این ماده مستثنی است.

ماده ۹- معامله سهام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس یا بازار خارج از بورس، توسط نهاد مالی که شخص خارجی محسوب می‌شود، مشمول محدودیت‌های این آیین نامه نیست و مشمول همان محدودیت‌هایی است که نهادهای مالی مشابه ایرانی دارند، مشروط به این که:

۱. نهاد مالی یاد شده مجوز تأسیس یا فعالیت خود را طبق قانون و مقررات مربوط به آن، از سازمان دریافت کرده باشد.

۲. معاملات یاد شده به تشخیص سازمان و به منظور ارائه خدمات تخصصی نهاد مالی از قبیل تعهد خرید سهام صورت پذیرد.

ماده ۱۰- اشخاص خارجی یا ایرانی با دریافت مجوز معامله، مجاز به افتتاح حساب‌های ارزی و ریالی، انتقال ارز به داخل ایران و تبدیل آن به ریال و بالعکس در بانک های ایرانی برای انجام عملیات بانکی و سرمایه گذاری خود هستند. انتقال اصل سرمایه، عایدات سرمایه‌ای و سودهای نقدی دریافتی توسط اشخاص دارای مجوز معامله، به خارج از ایران با رعایت مقررات ارزی کشور و سایر ضوابط و مقررات مربوط مجاز خواهد بود. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است، معادل ارزی وجوه قابل انتقال را که به شرح تبصره (۱) محاسبه و اعلام می‌شود، در صورت تک‌نرخ بودن ارز به نرخ رایج در شبکه رسمی کشور، و در غیر این صورت به نرخ بازار آزاد، در اختیار سرمایه گذار خارجی یا سرمایه گذار ایرانی دارای مجوز قرار دهد. در شرایط خاص به تشخیص بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مبلغ یادشده طی یکسال و به فاصله چهار ماه و در اقساط برابر قابل پرداخت است. دستورالعمل لازم برای اجرای این ماده ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، به تصویب وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران خواهد رسید.

تبصره (۱) وجوه قابل انتقال به درخواست سرمایه گذار خارجی یا سرمایه گذار ایرانی دارای مجوز معامله، توسط سازمان محاسبه و به بانک مرکزی اعلام می‌گردد. ضوابط مربوط به چگونگی تعیین منشأ خارجی سرمایه و چگونگی محاسبه وجوه قابل انتقال به پیشنهاد سازمان به تصویب شورا می‌رسد.

تبصره (۲) هرگونه ممنوعیت انتقال ارز از کشور که در مقررات وضع شده یا می‌شود، شامل وجوه قابل انتقال، نمی‌گردد.

تبصره (۳) در صورتی که شخصی ایرانی دارای سرمایه با منشأ خارجی یا سرمایه گذار خارجی، مجوز سرمایه گذاری خارجی موضوع قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی - مصوب ۱۳۸۱ - را دریافت نموده باشد، علاوه بر تسهیلات موضوع این

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

ماده، از مزایا و تسهیلات پیش‌بینی شده در قانون یاد شده از جمله تسهیلات پیش‌بینی شده برای نقل و انتقال سرمایه خود به داخل یا خارج از ایران نیز برخوردار است.

ماده ۱۱- موارد زیر از شمول مواد (۷) و (۸) خارج است و مقررات لازم در مورد آنها براساس بندهای (۱۳)، (۱۴) و (۱۵) ماده (۴) قانون به تصویب شورا می‌رسد:

۱ - سهام ناشران ایرانی پذیرفته شده در بورس یا بازار خارج از بورس که هم‌زمان در بورس یا بازار خارج از بورس کشور دیگری پذیرفته شده‌اند.

۲ - آن بخش از سهام ناشران ایرانی پذیرفته شده در بورس یا بازار خارج از بورس که برای معامله اشخاص خارجی در کشور دیگر به هر طریق اختصاص یابد.

۳ - اوراق بهادار صادر شده توسط ناشر خارجی که در بورس یا بازار خارج از بورس ایرانی پذیرفته شده باشند.

۴ - آن بخش از سهام ناشران ایرانی پذیرفته شده در بورس یا بازار خارج از بورس که بصورت ارزی معامله می‌شوند.

ماده ۱۲- تملک سایر اوراق بهادار از قبیل اوراق مشارکت برای سرمایه گذار خارجی تابع سقف‌های تعیین شده توسط شورا خواهد بود.

ماده ۱۳- دستورالعمل اجرایی این آیین نامه به تصویب شورا می‌رسد، در دستورالعمل اجرایی این آیین نامه، تمام یا برخی از وظایف و اختیارات سازمان، قابل تفویض به بورس‌ها، بازارهای خارج از بورس، کانون‌ها، شرکت‌های سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه و کارگزاران می‌باشد. در صورت تفویض، سازمان موظف است بر عملکرد اشخاص یاد شده نظارت نماید.

ماده ۱۴- از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، آیین نامه اجرایی بند (ج) ماده (۱۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴ - موضوع تصویب نامه شماره ۱۵۶۱۹/ت ۳۳۰۷۰ هـ مورخ ۱۳۸۴/۳/۱۶ لغو می‌گردد.

دستورالعمل اجرایی آیین نامه سرمایه گذاری خارجی در

بورسها و بازارهای خارج از بورس

در اجرای ماده ۱۳ آیین نامه سرمایه‌گذاری خارجی در بورسها و بازارهای خارج از بورس موضوع تصویب نامه شماره ۱۷۷۹۲/ت/۴۲۴۵۹ ک مورخ ۱۳۸۹/۱/۲۹ هیأت وزیران، این دستورالعمل به تصویب شورای عالی بورس و اوراق بهادار رسید.

ماده ۱: کلیه اصطلاحات و واژه‌های به کار رفته در این دستورالعمل، همان مفاهیم تعریف شده در قانون بازار اوراق بهادار مصوب آذرماه سال ۱۳۸۴ و آیین نامه سرمایه‌گذاری خارجی در بورسها و بازارهای خارج از بورس مصوبه هیأت وزیران مورخ ۱۳۸۹/۱/۲۹ را دارند. سایر اصطلاحات به کار رفته در این دستورالعمل به شرح زیر تعریف می‌شوند:

۱ - آیین نامه سرمایه‌گذاری خارجی: آیین نامه سرمایه‌گذاری خارجی در بورسها و بازارهای خارج از بورس موضوع تصویب نامه شماره ۱۷۷۹۲/ت/۴۲۴۵۹ ک مورخ ۱۳۸۹/۱/۲۹ هیأت وزیران؛

۲ - قیمت پایانی: در مورد اوراق بهادار پذیرفته شده در بورس یا بازار خارج از بورس در هر روز، عبارتست از قیمتی که بورس یا بازار خارج از بورس به عنوان قیمت پایانی ورقه‌ی بهادار در آن روز، اعلام می‌کند و در غیر این صورت عبارتست از قیمت در آخرین معامله‌ی صورت گرفته تا پایان آن روز.

ماده ۲: هر شخص خارجی یا هر شخص ایرانی دارای سرمایه با منشاء خارجی که متقاضی دریافت مجوز معامله است، باید مدارک زیر را به سازمان تسلیم نماید.

الف. تقاضا نامه‌ای مطابق فرم‌های سازمان،

ب. سایر فرم‌هایی که برای دریافت کد معاملاتی لازم است،

ج. مدارک شناسایی زیر :

۱- ج. در صورتی که متقاضی شخص حقیقی باشد:

▪ اصل و تصویر شناسنامه یا گذرنامه و کارت ملی برای ایرانیان با سرمایه منشاء خارجی و اصل و تصویر گذرنامه برای اشخاص خارجی،

۲- ج. در صورتی که متقاضی شخص حقوقی باشد :

▪ اصل و تصویر اساسنامه یا مدارک مشابه، مدرک تأسیس و مدرک نشان دهنده‌ی مشخصات و حدود اختیارات صاحبان امضای مجاز شخص حقوقی

تبصره ۱: مدارک موضوع بند ج این ماده باید به زبان فارسی یا انگلیسی ارائه شود. در صورتی که اصل مدارک به زبان دیگری باشد، ارایه ترجمه آن به زبان فارسی یا انگلیسی کافی است؛ مشروط به اینکه ترجمه‌ی مذکور توسط مراجع رسمی ترجمه‌ی اسناد در ایران، کشور محل اقامت متقاضی یا کشور محل صدور مدرک تأیید شده باشد.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

تبصره ۲: در صورتی که تصویر مدارک موضوع بند ج این ماده، توسط مراجع ذیصلاح زیر برابر اصل شده باشد، ارائه‌ی اصل مدرک ضروری نیست:

الف (دفترخانه اسناد رسمی دارای مجوز از قوه قضائیه‌ی جمهوری اسلامی ایران؛

ب (سفارتخانه یا کنسولگری جمهوری اسلامی ایران در محل اقامت متقاضی؛

ج (مراجع صالحی که در کشور محل اقامت متقاضی یا محل صدور مدرک برای این امر تعیین شده‌اند.

تبصره ۳: سازمان می‌تواند وظایف و اختیارات خود را برای دریافت مدارک موضوع این ماده و تطبیق تصویر آن‌ها با اصل مدارک یا مصدق آن‌ها (که طبق تبصره‌های ۱ و ۲ این ماده صورت پذیرفته‌است) به نهادهای مالی، شرکت‌های سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و شیوع وجوه، بورس‌ها، بازارهای خارج از بورس یا کانون‌های دارای مجوز تفویض نماید. در این صورت سازمان موظف است بر عملکرد اشخاص یاد شده نظارت نماید.

ماده ۳: سازمان پس از بررسی مدارک دریافت شده، موظف است ظرف حداکثر هفت روز کاری، مجوز معامله را صادر و مستقیماً یا به واسطه‌ی نهادهای مالی، بورس‌ها، بازارهای خارج از بورس یا شرکت‌های سپرده‌گذاری مرکزی به متقاضی تحویل دهد و یک نسخه از آن را به شرکت سپرده‌گذاری مرکزی ارسال دارد.

ماده ۴: بورس‌ها، بازارهای خارج از بورس و شرکت‌های سپرده‌گذاری مرکزی موظفند، سامانه‌ی معاملاتی و سپرده‌گذاری اوراق بهادار خود را به گونه‌ای تنظیم نمایند که موارد زیر اجرا شوند:

۱ - محدودیت‌های موضوع ماده‌ی ۷ آیین‌نامه‌ی سرمایه‌گذاری خارجی توسط اشخاص دارای مجوز معامله قابل نقض نباشد، مگر اینکه با تأیید سازمان شخص دارای مجوز معامله در مورد خرید اوراق بهاداری خاص، به عنوان سرمایه‌گذار راهبردی تلقی شود.

۲ - به محض اینکه شخص دارای مجوز معامله براساس تبصره‌ی ۲ ماده‌ی ۷ آیین‌نامه‌ی سرمایه‌گذار خارجی، به عنوان سرمایه‌گذار راهبردی تلقی شود، فروش اوراق بهادار مربوطه با رعایت ماده‌ی ۸ آیین‌نامه‌ی سرمایه‌گذاری خارجی امکان پذیر باشد.

۳ - تبصره‌ی ۳ ماده‌ی ۷ آیین‌نامه‌ی سرمایه‌گذاری خارجی، توسط اشخاص دارای مجوز معامله، قابل نقض نباشد.

ماده ۵: وجوه قابل انتقال موضوع تبصره‌ی ۱ ماده ۱۰ آیین‌نامه‌ی سرمایه‌گذاری خارجی، به تقاضای سرمایه‌گذار خارجی یا سرمایه‌گذار ایرانی دارای مجوز معامله، توسط سازمان بورس به شرح زیر محاسبه و ضمن یک تائیدیه‌ی کتبی که مدت اعتبار آن از تاریخ صدور ۶۰ روز است، به متقاضی اعلام می‌گردد:

$$\text{وجوه قابل انتقال} = \frac{B \times 365 + \sum_{i=1}^n [N_{ip}(\Delta D_{pi}) - N_{is}(\Delta D_{si})] P_i}{365} + DIV$$

که در آن:

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

B = ارزش اوراق بهادار تحت تملک سرمایه گذار خارجی یا سرمایه گذار ایرانی دارای مجوز معامله در ۳۶۵ روز قبل از تاریخ ارایه‌ی تقاضا، به قیمت‌های پایانی در تاریخ ارائه‌ی تقاضا؛

N_{ip} = تعداد اوراق بهادار خریداری شده‌ی نوع i توسط سرمایه گذار خارجی یا سرمایه گذار ایرانی دارای مجوز معامله، در دوره‌ی ۳۶۵ روزه‌ی منتهی به تاریخ ارائه‌ی تقاضا، به قیمت خرید؛

ΔD_{pi} = تعداد روز بین تاریخ خرید اوراق بهادار نوع i تا تاریخ ارائه‌ی تقاضا؛

N_{is} = تعداد اوراق بهادار فروخته شده‌ی نوع i توسط سرمایه گذار خارجی یا سرمایه گذار ایرانی دارای مجوز معامله، در دوره‌ی ۳۶۵ روزه‌ی منتهی به تاریخ ارائه‌ی تقاضا به قیمت فروش؛

ΔD_{sj} = تعداد روز بین تاریخ فروش اوراق بهادار نوع j تا تاریخ ارائه‌ی تقاضا؛

P_i = قیمت پایانی اوراق بهادار نوع i در تاریخ ارائه‌ی تقاضا؛

n = تعداد اوراق بهادار خریداری شده توسط سرمایه گذار خارجی یا سرمایه گذار ایرانی دارای مجوز معامله، در دوره‌ی ۳۶۵ روزه‌ی منتهی به تاریخ ارائه‌ی تقاضا؛

DIV = مبلغ سود نقدی دریافتی توسط سرمایه گذار خارجی یا سرمایه گذار ایرانی دارای مجوز معامله که از سرمایه گذاری در اوراق بهادار در دوره‌ی ۳۶۵ روزه‌ی منتهی به تاریخ ارائه‌ی تقاضا حاصل شده است؛

Σ = علامت جمع

ماده ۶: برای اثبات منشأ خارجی سرمایه‌ی شخص ایرانی که مجوز معامله دریافت کرده است، ارائه‌ی گواهی بانک یا مؤسسه اعتباری ایرانی که حساب یا حساب‌های بانکی زیر در آن افتتاح شده است، مبنی بر اینکه سرمایه‌ی شخص ایرانی مذکور به صورت ارز (یا ریال) از یک شعبه‌ی بانکی در خارج از ایران به یکی از حساب‌های بانکی زیر واریز شده باشد، کافی است:

۱. حساب بانکی در یک بانک یا مؤسسه اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی که به نام شخص ایرانی دارای مجوز معامله افتتاح شده است،

۲. حساب بانکی در یک بانک یا مؤسسه اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی که به نام آن نهاد مالی افتتاح شده که شخص ایرانی دارای مجوز معامله به عنوان واسطه‌ی انجام معاملات اوراق بهادار انتخاب نموده است،

۳. حساب بانکی در یک بانک یا مؤسسه اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی که به نام نماینده‌ی شخص ایرانی که توسط وی برای انجام معاملات اوراق بهادار انتخاب شده، افتتاح شده است.

تبصره ۵: به تقاضای شخص ایرانی دارای مجوز معامله و ارائه‌ی گواهی موضوع این ماده، سازمان موظف است پس از احراز صحت گواهی، میزان انتقال سرمایه‌ی شخص ایرانی دارای مجوز معامله به داخل ایران را مطابق گواهی بانک، به عنوان سرمایه‌ی دارای منشأ خارجی ثبت و تأیید نماید. تأییدیه‌ی سازمان باید شامل مشخصات شخص ایرانی دارای مجوز معامله، مبلغ ارز منتقل شده به ایران،

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

نوع ارز منتقل شده و تاریخ انتقال باشد. این تأییدیه به منزله ی آن است که منشاء خارجی سرمایه اثبات شده و در هنگام خروج ارز، مورد سؤال و بررسی مجدد قرار نمی گیرد.

ماده ۸: به غیر از سهام پذیرفته شده در بورس ها و بازارهای خارج از بورس که سرمایه گذاری خارجی در آن ها تابع آیین نامه ی سرمایه گذاری خارجی است، تملک و معامله ی سایر اوراق بهادار صادره توسط ناشران ایرانی، از قبیل اوراق مشارکت، اوراق صکوک، گواهی سپرده ی بانکی و واحدهای سرمایه گذاری صندوق ها توسط اشخاص خارجی پس از دریافت مجوز معامله، بدون محدودیت مجاز و تابع مقرراتی می باشد که برای اشخاص ایرانی لازم الاجرا است.

تبصره ۵: سازمان موظف است به تقاضای شخص خارجی یا شخص ایرانی دارای سرمایه ی با منشاء خارجی برای سرمایه گذاری در سایر اوراق بهادار موضوع این ماده، مجوز معامله صادر نماید. اشخاصی که به این منظور، مجوز معامله دریافت می کنند، مشمول تسهیلات پیش بینی شده در ماده ی ۱۰ آیین نامه ی سرمایه گذاری خارجی برای افتتاح حساب بانکی، نقل و انتقال ارز به داخل و خارج از ایران، تبدیل ارز به ریال و بالعکس و سایر عملیات بانکی می گردند.

ماده ۹: شخصی که مجوز معامله دریافت می کند موظف است به درخواست سازمان، اطلاعات، اسناد و مدارک لازم را به سازمان، بورس یا بازار خارج از بورس یا مراجعی که سازمان تعیین می کند در مهلت مقرر ارائه نماید. درخواست سازمان برای ارائه ی اطلاعات، اسناد و مدارک به منظور وصول به اهداف زیر خواهد بود:

۱. بررسی شکایاتی که از فعالیت دارنده ی مجوز معامله ارائه شده است؛

۲. اطمینان از تطبیق فعالیت دارنده ی مجوز معامله با قوانین و مقررات و بررسی تخلفات احتمالی؛

۳. تهیه ی گزارش برای تصمیم گیری یا انتشار عمومی؛

تبصره ۱: سازمان و سایر مراجع موضوع این ماده باید اطلاعات، مدارک و اسنادی را که از دارنده ی مجوز معامله دریافت می کنند، محرمانه تلقی کرده و به جز در موارد زیر به شخص دیگری به غیر از کارکنان مرتبط، وکلا، بازرسی یا حسابرس خود ارائه نکرده یا برای عموم منتشر نمایند:

۱. در صورتی که قبلاً رضایت دارنده ی مجوز معامله را برای انتشار عمومی یا ارائه ی آن ها کتباً دریافت کرده باشند؛

۲. در صورتی که اطلاعات به صورت سرجمع منتشر یا ارائه گردد به طوری که امکان ردیابی یا تشخیص اطلاعات مرتبط با هر دارنده ی مجوز معامله، امکان پذیر نباشد؛

۳. در صورتی که انتشار عمومی یا ارائه ی آن ها به مراجعی خاص از جمله سازمان و محاکم قضایی، طبق سایر قوانین و مقررات الزامی باشد؛

تبصره ۲: در صورتی که دارنده ی مجوز معامله، اطلاعات، اسناد و مدارک درخواست شده طبق این ماده را به موقع به اشخاص تعیین شده تسلیم نکند، سازمان می تواند مجوز معامله ی سرمایه گذار خارجی را در خصوص خرید اوراق بهادار تعلیق یا لغو نماید. در این صورت،

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

سرمایه‌گذار خارجی در دوران تعلیق یادشده یا پس از لغو مجوز خرید، فقط دارای حق فروش اوراق بهاداری که به نام خود خریده‌است، می‌باشد.

تبصره ۳: اشخاص خارجی دارنده‌ی مجوز معامله همانند اشخاص ایرانی، در صورت تقاضای مراجع قضایی جمهوری اسلامی ایران، مبنی بر ارائه‌ی اسناد، مدارک یا اطلاعات معاملات اوراق بهادار زیر، ملزم به ارائه‌ی اسناد، مدارک یا اطلاعات درخواست شده در موعد مقرر خواهند بود:

۱. اوراق بهادار ناشران ایرانی،

۲. اوراق بهادار ناشران خارجی که مجوز انتشار خود را از سازمان دریافت کرده یا نزد سازمان به ثبت رسیده‌باشند.

ماده ۱۰: این دستورالعمل در ۱۰ ماده و ۸ تبصره در تاریخ ۱۳۹۰/۷/۱۱ به تصویب شورای عالی بورس و اوراق بهادار رسید. از تاریخ تصویب این دستورالعمل کلیه مقررات مغایر با آن ملغی اعلام می‌شود.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

آیین نامه ماده (۱۳) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید در راستای تسهیل اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی
(مصوب ۱۳۸۸)

شماره ۳۱۶۱۷/ت/۴۷۴۵۶ هـ.

۲۰/۰۲/۱۳۹۱

وزارت امور اقتصادی و دارایی

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۲/۱۰ بنا به پیشنهاد شماره ۱۲۱/۱۵۴۸۶۷ مورخ ۱۳۹۰/۷/۱۶ شورای عالی بورس و اوراق بهادار و به استناد ماده (۱۳) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید در راستای تسهیل اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۸ - آیین نامه ماده مذکور را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین نامه ماده (۱۳) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید در راستای تسهیل اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۸ -

ماده ۱. اصطلاحات و واژه های تعریف شده در ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴ - و ماده (۱) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی با همان تعاریف در این آیین نامه به کار می روند، سایر واژه ها و اصطلاحات به شرح زیر تعریف می شوند:

الف - قانون: قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید در راستای تسهیل اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۸ -

ب - اشخاص تحت نظارت: نهادهای مالی، ناشران اوراق بهادار و تشکلهای خود انتظام

پ - مدیر: عضو حقیقی هیأت مدیره، نماینده شخص حقوقی در هیأت مدیره و مدیرعامل اشخاص تحت نظارت

ت - صلاحیت حرفه ای: دارا بودن سوابق علمی، تحصیلی و تجربی مرتبط با مدیریت و حسن سابقه فعالیت مرتبط با مدیریت از سوی

مدیر .

ث - داوطلب مدیریت: فردی که صلاحیت حرفه ای وی به عنوان مدیر در یکی از اشخاص تحت نظارت بررسی می شود

ماده ۲. صلاحیت حرفه ای اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل ناشر اوراق بهادار و نهادهای مالی و تشکلهای خود انتظام از حیث سوابق تحصیلی و تجربی منوط به احراز شرایط زیر است:

الف - شرایط اعضای هیأت مدیره ناشر اوراق بهادار:

۱. داشتن حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی مرتبط با موضوع فعالیت ناشر .

۲. داشتن پنج سال سابقه کار مفید و مرتبط با موضوع فعالیت ناشر .

تبصره ۱- در صورت داشتن مدرک تحصیلی کمتر از کارشناسی و حداقل تا دیپلم عضویت در هیأت مدیره ناشران منوط به داشتن

حداقل ده سال سابقه کار مفید و مرتبط با موضوع فعالیت ناشر می باشد .

تبصره ۲- دارندگان مدرک تحصیلی بالاتر از کارشناسی با داشتن حداقل سه سال سابقه کار مفید و مرتبط با موضوع فعالیت ناشر می

توانند به عنوان عضو هیأت مدیره ناشر انتخاب شوند .

ب - شرایط مدیرعامل ناشر اوراق بهادار:

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

۱. داشتن حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی مرتبط با موضوع فعالیت ناشر و مدارک قابل قبول دال بر آشنایی با مبانی مدیریت، اقتصاد، حسابداری و قوانین و مقررات مرتبط .
  ۲. داشتن حداقل پنج سال سابقه کار مفید و مرتبط با موضوع فعالیت ناشر .
ج - شرایط اعضای هیأت مدیره نهادهای مالی و تشکلهای خود انتظام:
    ۱. داشتن حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی مرتبط
    ۲. داشتن حداقل سه سال سابقه کار مفید و مرتبط به نحوی که توانائی مدیریت و راهبری نهادهای مالی یا تشکل خود انتظام حسب مورد و با توجه به حجم سرمایه و نوع نهاد مالی یا تشکل خود انتظام را داشته باشد .
    - د - شرایط مدیرعامل نهادهای مالی و تشکلهای خود انتظام :
  ۱. داشتن حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی مرتبط و مدارک قابل قبول دال بر آشنایی با مبانی مدیریت، اقتصاد، حسابداری و قوانین و مقررات مرتبط .
    ۲. داشتن حداقل پنج سال سابقه کار مرتبط به نحوی که توانائی مدیریت و راهبری نهاد مالی یا تشکل خود انتظام را داشته باشد .
- تبصره - ضوابط مربوط به مدارک قابل قبول در جزء (۱) بندهای «ب» و «د» و تعیین ضوابط و شاخص های مربوط به احراز شرایط مندرج در جزء (۲) بندهای «ج» و «د» براساس قوانین و مقررات مربوط بنا به پیشنهاد سازمان و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی تعیین می شود .
- ماده ۳. سازمان در موارد زیر از هر یک از مدیران اشخاص تحت نظارت سلب صلاحیت می نماید:
- الف - در صورتی که مشخص شود مدیر انتخاب شده یا تأیید صلاحیت شده از ابتدا فاقد یکی از شرایط صلاحیت حرفه ای بوده یا محکومیت قطعی کیفری موثر داشته است .
- ب - در صورتی که مشخص شود مدیر انتخاب شده یا تأیید صلاحیت شده یکی از شرایط صلاحیت حرفه ای را از دست داده یا به موجب حکم صادره از مراجع ذی صلاح قضایی محکومیت قطعی کیفری مؤثر پیدا کرده است .
- ج - در صورت محکومیت قطعی مدیر به هر یک از جرایم مالی شامل کلاهبرداری، اختلاس، خیانت در امانت، جرائم موضوع فصل (۶) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران، سرقت، جعل، استفاده از سند مجعول، پولشویی، ورشکستگی به تقلب و دریافت و پرداخت رشوه .
- تبصره - سلب صلاحیت مدیران اشخاص تحت نظارت حداقل به مدت سه ماه و حداکثر تا سلب صلاحیت به صورت دائم خواهد بود که براساس مقررات مربوط رسیدگی به تخلفات در سازمان اعمال می گردد .
- ماده ۴. مدیران اشخاص تحت نظارت در صورت ارتکاب تخلفات زیر با تصمیم سازمان سلب صلاحیت می شوند :
- الف - در صورتی که فعل و یا ترک فعل مدیران ناشران اوراق بهادار، نهادهای مالی و تشکلهای خودانتظام موجب تخلف اشخاص تحت نظارت گردد و این تخلف منجر به جریمه ای به میزان بیش از نصف حداکثر جریمه های نقدی مذکور در ماده (۲) آیین نامه ماده (۱۴) قانون، موضوع تصویب نامه شماره ۱۷۳۲۶۵/ت/۴۵۶۷۶هـ مورخ ۱۳۹۰/۹/۲ برای هر تخلف گردد .
- ب - در صورتی که مدیر اشخاص تحت نظارت مرتکب تخلفات موضوع ماده (۴) آیین نامه ماده (۱۴) قانون و محکوم به جریمه نقدی به میزان بیش از نصف حداکثر جریمه های نقدی مذکور در ماده (۴) آیین نامه مذکور برای هر تخلف گردد.
- ماده ۵. در صورت سلب صلاحیت از هریک از مدیران اشخاص تحت نظارت، مرجع انتخاب کننده رأساً موظف است نسبت به برکناری وی ظرف یک ماه اقدام نماید. در صورت عدم برکناری، سازمان نسبت به ارسال اخطار برکناری مدیر سلب صلاحیت شده به آن مرجع اقدام خواهد کرد. در صورت عدم برکناری مدیر سلب صلاحیت شده ظرف پانزده روز از تاریخ ابلاغ اخطاریه، مرجع انتخاب کننده متخلف محسوب و به تخلفات وی، حسب مورد طبق آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) قانون رسیدگی می شود.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

تبصره ۱- در خصوص مدیرانی که توسط مجمع عمومی انتخاب می شوند اخطار سلب صلاحیت به تمامی مدیران شخص تحت نظارت اعم از مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره و نیز به بازرس شخص تحت نظارت ابلاغ می شود و نامبردگان مکلفند براساس ترتیبات مقرر در قوانین و اساسنامه شخص تحت نظارت نسبت به دعوت مجمع اقدام نمایند تا جانشین مدیر سلب صلاحیت شده را انتخاب نمایند. در صورت عدم دعوت مجمع، مدیران اشخاص تحت نظارت متخلف محسوب و به تخلفات آنها طبق آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) قانون، رسیدگی می شود.

تبصره ۲- درخصوص آن دسته از نهادهای مالی و تشکلهای خود انتظام که در قالبی غیر از شرکت فعالیت می نمایند تکالیف و مسئولیتهای مدیران، مرجع انتخاب کننده و مجمع عمومی برعهده رکن مشابه در آنها خواهد بود.

ماده ۶. در صورتی که سازمان از مدیری سلب صلاحیت نماید، مدیر مزبور می تواند ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ، از تصمیم متخذه به هیأت مدیره سازمان اعتراض نماید. نظر هیأت مدیره سازمان در این خصوص قطعی و لازم الاجرا است .

ماده ۷. کسانی که قبل از ابلاغ این آیین نامه به عنوان مدیر یکی از اشخاص تحت نظارت انتخاب شده اند باید صلاحیت حرفه ای موضوع این آیین نامه را داشته باشند. اشخاص تحت نظارت مکلفند حداکثر تا یکسال پس از ابلاغ این آیین نامه نسبت به انتخاب افراد دارای صلاحیت حرفه ای به جای آن دسته از مدیرانی که شرایط صلاحیت حرفه ای موضوع این آیین نامه را ندارند، اقدام نمایند در غیر این صورت مطابق ترتیبات مقرر در ماده (۴) این آیین نامه اقدام خواهد شد.

معاون اول رئیس جمهور - محمدرضا رحیمی

آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید

شماره ۱۷۳۲۶۵/ت/۴۵۶۷۶هـ

۱۳۹۰/۹/۲

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت دادگستری

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۸/۱ بنا به پیشنهاد شماره ۲۲۸۵۸۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱ وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و دادگستری و به استناد ماده (۱۴) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۸- آیین نامه اجرایی ماده یاد شده را به شرح زیر تصویب نمود:

به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی

ماده ۱. علاوه بر اصطلاحات و واژه‌های تعریف شده در ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴- و ماده (۱) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۸- که در این آیین نامه با معانی مندرج در قوانین یادشده بکار می‌روند، اصطلاحات زیر دارای معانی مشروح مربوط می‌باشند:

الف - اشخاص تحت نظارت: اشخاص موضوع ماده (۱۴) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی که منحصراً عبارتند از:

۱. ناشران اوراق بهادار، نهادهای مالی و تشکلهای خودانتظام.

۲. مدیران: مدیرعامل، دبیرکل، اعضای حقیقی و حقوقی هیأت مدیره یا هیأت عامل ناشران اوراق بهادار، نهادهای مالی و تشکلهای خودانتظام و نیز نماینده حقیقی شخص حقوقی عضو هیأت مدیره یا هیأت عامل.

ب - قوانین و مقررات: مصوبات مجلس شورای اسلامی، هیأت وزیران، شورای عالی بورس و اوراق بهادار و سازمان و مصوبات سایر مراجع ذیصلاح در حوزه بازار سرمایه که تحت عناوینی از قبیل قانون، آیین نامه، دستورالعمل، اساسنامه، بخشنامه و ضوابط اجرایی به تصویب رسیده و ابلاغ شده است.

ج - بازار سرمایه: بازار متشکل تحت نظارت شورای عالی بورس و اوراق بهادار و سازمان که کالا یا اوراق بهادار در آن توسط کارگزاران و یا معامله گران طبق قانون بازار اوراق بهادار و سایر مقررات مرتبط مورد داد و ستد قرار می‌گیرد.

د - تخلف: هرگونه فعل یا ترک فعلی که منجر به نقض قوانین و مقررات مربوط به فعالیت اشخاص تحت نظارت گردد.

ماده ۲. ناشران اوراق بهادار، نهادهای مالی و تشکلهای خود انتظام در صورت تخلف علاوه بر اقدامات انضباطی مندرج در مواد (۷) و (۳۵) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران به جرمه نقدی به شرح زیر محکوم می‌گردند:

الف - چنانچه متخلف از ناشران اوراق بهادار باشد:

- تخلف از مقررات مربوط به افشای اطلاعات از مبلغ بیست میلیون ریال تا مبلغ یک میلیارد ریال.
- ارایه اطلاعات خلاف واقع توسط ناشر از مبلغ یکصد میلیون ریال تا مبلغ یک میلیارد ریال.
- تخلف از مقررات مربوط به ثبت و عرضه عمومی اوراق بهادار از مبلغ پنجاه میلیون ریال تا مبلغ یک میلیارد ریال.
- تخلف از مقررات مربوط به تغییرات سرمایه بدون عرضه عمومی اوراق بهادار، از مبلغ ده میلیون ریال تا مبلغ پانصد میلیون ریال.
- تخلف از مقررات مربوط به پرداخت سود قابل تقسیم و همچنین عدم پرداخت آن ظرف مهلت مقرر قانونی از مبلغ سی میلیون ریال تا مبلغ

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

یک میلیارد ریال.

۶. تخلف از ضوابط و استانداردهای حسابرسی و حسابداری از سی میلیون ریال تا مبلغ یک میلیارد ریال.

۷. عدم برگزاری مجامع ظرف مهلت مقرر قانونی و یا عدم رعایت تشریفات تشکیل یا اداره آن وفق مقررات از مبلغ ده میلیون ریال تا مبلغ صد میلیون ریال.

۸. عدم رعایت مفاد اساسنامه از مبلغ ده میلیون ریال تا مبلغ چهارصد میلیون ریال.

۹. تخلف از سایر قوانین و مقررات، برحسب اهمیت و میزان تأثیر نوع تخلف در حقوق سرمایه گذاران، شفافیت، یکپارچگی و کارایی بازار اوراق بهادار، از مبلغ ده میلیون ریال تا مبلغ پانصد میلیون ریال.

ب - چنانچه متخلف از نهادهای مالی باشد:

۱. تخلف از مقررات مربوط به اطلاع رسانی و گزارش دهی و ارائه اطلاعات از مبلغ سی میلیون ریال تا مبلغ یکصد میلیون ریال.

۲. تخلف از مقررات مربوط به استفاده از کارکنان و مدیران واجد شرایط از مبلغ پنجاه میلیون ریال تا مبلغ یکصد میلیون ریال.

۳. تخلف از مقررات مربوط به ضوابط و شرایط فعالیت مربوط به معاملات اوراق بهادار و یا کالا از مبلغ ده میلیون ریال تا مبلغ یک میلیارد ریال.

۴. تخلف از مقررات مربوط به تبلیغات از مبلغ پنجاه میلیون ریال تا مبلغ یکصد میلیون ریال.

۵. تخلف از مقررات معاملات در بورس ها و بازارهای خارج از بورس از مبلغ سی میلیون ریال تا مبلغ یک میلیارد ریال.

۶. تخلف از مقررات سپرده گذاری و تسویه وجوه از مبلغ ده میلیون ریال تا مبلغ یک میلیارد ریال.

۷. تخلف از مقررات مربوط به مشاور پذیرش یا سبدگردانی از مبلغ ده میلیون ریال تا مبلغ پانصد میلیون ریال.

۸. افشا یا استفاده از اطلاعات محرمانه مشتریان تحت هر عنوان غیرموارد مجاز قانونی از مبلغ پنجاه میلیون ریال تا مبلغ یک میلیارد ریال.

۹. مبادرت به فعالیت های مستلزم اخذ مجوز یا معرفی خود تحت آن عناوین بدون کسب مجوز، از مبلغ پنجاه میلیون ریال تا مبلغ یک میلیارد ریال.

۱۰. عدم رعایت مفاد اساسنامه از مبلغ ده میلیون ریال تا مبلغ پانصد میلیون ریال.

۱۱. تخلف از سایر قوانین و مقررات، برحسب اهمیت تخلف و میزان تأثیر نوع تخلف در حقوق سرمایه گذاران، شفافیت، یکپارچگی و کارایی بازار اوراق بهادار، از مبلغ ده میلیون ریال تا مبلغ پانصد میلیون ریال.

ج - چنانچه متخلف از تشکلهای خود انتظام باشد:

۱. عدم رعایت مفاد اساسنامه و تخلف از سایر مقررات مربوط به شرایط فعالیت تشکل خود انتظام از مبلغ ده میلیون ریال تا مبلغ دویست میلیون ریال.

۲. تخلف از مقررات تشکلهای خود انتظام در خصوص معاملات، پذیرش، اعضاء و سایر مقررات ابلاغی توسط سازمان از مبلغ ده میلیون ریال تا مبلغ پانصد میلیون ریال.

۳. عدم رعایت مقررات در خصوص ارایه اطلاعات و گزارش ها به سازمان از مبلغ سی میلیون ریال تا مبلغ یکصد میلیون ریال.

۴. تخلف از سایر قوانین و مقررات، برحسب اهمیت تخلف و میزان تأثیر نوع تخلف در حقوق سرمایه گذاران، شفافیت، یکپارچگی و کارایی بازار اوراق بهادار، از مبلغ ده میلیون ریال تا مبلغ پانصد میلیون ریال.

ماده ۳. جریمه نقدی هر یک از مدیران علاوه بر اقدامات انضباطی مندرج در مواد (۷) و (۳۵) قانون بازار اوراق بهادار، از یک پنجم تا نصف مبلغ جریمه های مذکور در ماده (۲) می باشد، مشروط بر آنکه از حداقل جریمه های تعیین شده کمتر نباشد.

تبصره - احراز تخلف مدیران ملازمه ای با متخلف بودن ناشران اوراق بهادار، نهادهای مالی و تشکلهای خود انتظام ندارد و هر کدام از اشخاص مذکور به طور مستقل و با توجه به مسئولیت خود جریمه می شوند.

ماده ۴. تخلفات مدیران صرف نظر از تخلفات شخص حقوقی تحت مدیریت آنها، مستقلاً تخلف محسوب شده و مورد رسیدگی قرار می گیرد و

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

جریمه نقدی هر یک از تخلفات یادشده به شرح زیر می‌باشد؛

الف - تخلف از مفاد قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران و قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی از مبلغ ده میلیون ریال تا مبلغ پانصد میلیون ریال.

ب - تخلف از مفاد قانون تجارت و اصلاحیه‌های آن، قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و سایر قوانین مرتبط با بازار اوراق بهادار کشور، از مبلغ ده میلیون ریال تا مبلغ چهارصد میلیون ریال.

ج - تخلف مدیران از مصوبات هیأت وزیران که در خصوص بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران یا فعالیت هر یک از اشخاص تحت نظارت و ارکان آنها تصویب و ابلاغ می‌شود و همچنین تخلف از مصوبات شورای عالی بورس و اوراق بهادار و مصوبات سازمان، از مبلغ ده میلیون ریال تا مبلغ سیصد میلیون ریال.

د - تخلف از مفاد اساسنامه اشخاص تحت نظارت و سایر قوانین و مقررات برحسب اهمیت و میزان تأثیر نوع تخلف در حقوق سرمایه گذاران، شفافیت، یکپارچگی و کارایی بازار اوراق بهادار، از مبلغ ده میلیون ریال تا مبلغ دویست میلیون ریال.

ماده ۵. محکومیت متخلف به جریمه نقدی مانع از شکایت سازمان علیه مرتکبین جرائم موضوع فصل (۶) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران نبوده و عدم محکومیت متهم در مراجع قضایی ذیصلاح به اتهام وارده، مانع از رسیدگی به پرونده تخلفاتی و محکومیت به جریمه نقدی نخواهد بود.

ماده ۶. متخلف در صورت ارتکاب چند فقره تخلف با موضوعات متفاوت به جمع جرائم نقدی تخلفات ارتكابی، محکوم می‌شود.

ماده ۷. در صورتی که بر فعل یا ترک فعل واحد، عناوین تخلفاتی متعددی صدق کند، متخلف به جریمه تخلفی محکوم می‌گردد که اشد است.

ماده ۸. در صورتی که متخلف قبل از محکومیت، اقدام به تکرار همان تخلف نموده باشد، به حداکثر جریمه مقرر برای آن تخلف محکوم خواهد شد.

ماده ۹. در صورت استمرار تخلفات از تاریخ صدور حکم و نیز در صورت تکرار هرگونه تخلف از سوی متخلف تا دو سال از تاریخ صدور حکم، جریمه نقدی برای بار دوم حداقل دو برابر بار اول و برای بار سوم حداقل سه برابر بار اول و در هر صورت حداکثر مبلغ یک میلیارد ریال خواهد بود.

ماده ۱۰. در تعیین میزان مقطوع جریمه‌های نقدی در حدود مبالغ تعیین شده در این آیین نامه توسط سازمان، عوامل و شرایط زیر نیز مدنظر قرار می‌گیرد:

۱. سوء نیت در ارتکاب تخلف؛

۲. امکان پیش‌بینی وقوع تخلف توسط مرتکب؛

۳. میزان منفعت به دست آمده یا خسارات دفع شده ناشی از تخلف؛

۴. تأثیر بالفعل یا بالقوه تخلف در کارایی، نظم و اعتماد بازار یا در معرض خطر قراردادن آن؛

۵. اثر تخلف برای تسهیل وقوع جرائم مالی دیگر؛

۶. میزان تلاش متخلف در رعایت مقررات بازار سرمایه و برقراری ساختار نظام‌مند جهت پیشگیری از وقوع تخلفات؛

۷. تأثیر بالفعل یا بالقوه تخلف بر ورود خسارات مادی یا معنوی بر فعالان بازار سرمایه؛

۸. میزان اهتمام متخلف نسبت به رعایت شرایط و مقررات مراجع قانونی به طور کلی؛

۹. سوابق انضباطی، حقوقی و کیفری متخلف در زمینه فعالیت در بازار سرمایه نزد مراجع مربوط .

ماده ۱۱. سازمان می‌تواند در صورت مشاهده عوامل، جهات و شرایط زیر و با رعایت حداقل جریمه مقرر قانونی، در تعیین میزان جزای نقدی نسبت به متخلف تخفیف دهد:

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

۱. مشارکت متخلف در بازرسی جهت کشف تخلف؛
۲. هرگونه اقدام مؤثر متخلف در راستای رفع تخلف و جبران خسارات ناشی از آن؛
۳. رعایت سایر شرایط و مقررات بازار سرمایه و مصوبات مراجع قانونی؛
۴. اطلاع‌رسانی سریع متخلف در مورد وقوع تخلف به سازمان؛
۵. اقدامات مدیران و مسئولان پس از اطلاع از وقوع تخلف جهت متوقف کردن آن؛
۶. فقدان شکایات و دعاوی علیه متخلف در خصوص مورد نقض شده.

معاون اول رئیس جمهور - محمدرضا رحیمی

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

ضوابط بازاریابی و تخفیفات اعضاء كانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار در بورس ها و فرا بورس

در راستای اجرای بندهای ۵ و ۶ ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذر ماه ۱۳۸۴ و بندهای ۷، ۴ و ۸، ماده ۷، تبصره ۲ ماده ۴۵ و بند ۷ ماده ۷۲ اساسنامه كانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار و نیز مواد ۱۰، ۱۱ و ۱۲ دستورالعمل عضویت در كانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار و به منظور:

- تنظیم روابط بین اعضاء
- وضع و اجرای ضوابط و استانداردهای حرفه ای و انضباطی برای اعضاء
- جلوگیری از رقابت ناسالم بین اعضاء
- کمک به ایجاد رقابتی عادلانه و سالم بین اعضاء

این ضوابط تهیه و به تصویب هیأت مدیره كانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار رسید.

ماده ۱ - اصطلاحات و واژه هایی که در ماده یک قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذرماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی تعریف شده اند، به همان مفاهیم در این ضوابط به کار می روند و واژه های دیگر دارای معانی زیر می باشند:

۱. **هزینه بازاریابی:** هر گونه پرداخت نقدی و غیرنقدی توسط اعضاء به اشخاص حقیقی یا حقوقی که با انعقاد قرارداد یا غیر قرارداد با اعضاء به منظور معرفی مشتری و تسهیل در امر معاملات و مبادلات کالا در بورس کالای ایران اقدام می نمایند، می باشد. هزینه بازاریابی نمی تواند به خریدار یا فروشنده و پرسنل شرکتهای خریدار یا فروشنده پرداخت شود.
۲. **تخفیف:** هر گونه پرداخت نقدی و غیرنقدی و یا عدم دریافت سقف مصوب کارمزد معاملات در بورسها و فرابورس به هر طریقی به/ از مشتریان توسط عضو.
۳. **دستورالعمل عضویت:** منظور دستورالعمل عضویت در كانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار مصوب ۱۳۸۸/۰۸/۰۹ هیأت مدیره سازمان و اصلاحات بعدی آن است.
۴. **سقف مجاز تخفیف:** حداکثر درصد تخفیفی که عضو كانون می تواند نسبت به سقف کارمزد کارگزاری مصوب سازمان به مشتریان ارائه نماید.
۵. **شخص وابسته به عضو:** شامل موارد زیر است: اعضای حقیقی هیأت مدیره، نمایندگان اشخاص حقوقی عضو هیأت مدیره، مدیرعامل، مدیران، معامله گران، مسئولین پذیرش سفارش مشتریان، نمایندگان سیدگردانی، بازارگردانی و تحلیل گری، مسئولین شعب، مسئولین مالی عضو و سایر اشخاص حقیقی مرتبط با عضو که حسب مورد توسط كانون به عنوان شخص وابسته به عضو اعلام می شوند.
۶. **عضو:** شخص حقوقی است که مجوز فعالیت کارگزاری، کارگزار/معامله گری یا بازار گردانی را از سازمان دریافت نموده و طبق " دستورالعمل عضویت" به عنوان عضو، در كانون پذیرفته شده است.
۷. **کانون:** کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار است که با مجوز سازمان تشکیل شده و از مصادیق کانون تعریف شده در بند ۵ ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار محسوب می شود.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

ماده ۲- سیاستهای کانون کارگزاران در ممنوعیت تخفیف در کارمزد ها و عدم شرکت در مناقصه ها توسط اعضا برای جلوگیری از رقابت ناسالم و در نهایت تضعیف صنعت کارگزاری در بلند مدت است. لذا هر نوع ارائه تخفیف در کارمزدها و پرداخت هزینه بازاریابی توسط اعضا و سایر موارد مربوطه منوط به رعایت مفاد این ضوابط می باشد.

تبصره: کانون تمام مساعی خود را برای راهنمایی و کمک به اعضا در جهت تبدیل رقابت قیمتی به رقابت کیفی بکار می گیرد.

ماده ۳- اعطای هرگونه تخفیف توسط عضو به مشتریان ممنوع می باشد.

تبصره: هیأت مدیره کانون می تواند برای برخی از کالاها و اوراق بهادار یا گروه کالاها و اوراق بهادار یا برخی از مشتریان یا گروهی از مشتریان، سقف مجاز تخفیفی که حداکثر ۲۵ درصد است را تصویب نماید.

ماده ۴- سقف مجاز پرداخت هزینه بازاریابی توسط اعضا برای هر معامله، ۳۵ درصد از سقف مصوب کارمزد اعضا در هر معامله در بورس کالای ایران می باشد و هر تغییر در این میزان منوط به تصویب هیأت مدیره کانون است.

تبصره: کلیه کسورات قانونی در قراردادهای بازاریابی از قبیل مالیات تکلیفی و ... بمعده اشخاص حقیقی و حقوقی طرف قرارداد با اعضا، خواهد بود.

ماده ۵- پرداخت همزمان هزینه بازاریابی و ارائه تخفیف، توسط عضو برای یک معامله مجاز نمی باشد. مگر موارد خاصی که هیأت مدیره کانون تصویب نماید.

تبصره: در صورت پرداخت همزمان هزینه بازاریابی و ارائه تخفیف موضوع قسمت اخیر این ماده، سقف مجاز هزینه بازاریابی، معادل ۲۰ درصد از "سقف کارمزد کارگزاری پس از کسر تخفیف" می باشد.

ماده ۶- اعضا مجاز به شرکت در هیچ نوع مناقصه در خصوص کارمزد معاملات خود نمی باشند.

ماده ۷- اعضا موظفند در هنگام انعقاد قرارداد تخفیف یا بازاریابی با اشخاص حقیقی یا حقوقی مفاد این ضوابط را متذکر و پایبند به رعایت آن بوده و تصویر هر قرارداد را به همراه سایر مستندات مورد درخواست کانون حداکثر ۱۰ روز کاری پس از امضاء به کانون تسلیم نمایند.

ماده ۸- عضو موظف است حداکثر ظرف ۵ روز کاری پس از درخواست کانون، جزئیات پرداخت تخفیفات به مشتریان و هزینه بازاریابی به اشخاص حقیقی و حقوقی، اطلاعات معاملات مشمول تخفیف و اطلاعات معاملاتی که برای آنها هزینه بازاریابی پرداخت شده و سایر اسناد و مدارک درخواستی را به کانون ارائه نماید.

ماده ۹- در صورتی که هر یک از اعضا کانون از مفاد این ضوابط از جمله: سقف مجاز تخفیفات، سقف مجاز هزینه بازاریابی و موارد تکلیفی این ضوابط، تخلف و یا به هر طریقی از مقررات این ضوابط تخلفی نماید، به منزله اقدام به رقابت ناسالم و اجحاف به حقوق مسلم سایر اعضا می باشد. در این صورت موضوع تخلف عضو در هیأت مدیره کانون طرح می گردد و پس از تصویب هیأت مدیره کانون، تخلف

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

عضو مذکور در راستای ماده ۱۱ "دستورالعمل عضویت" و تخلف اشخاص وابسته به عضو که قراردادهای تخفیف و بازاریابی مغایر با مقررات این ضوابط را امضاء نموده اند نیز در راستای ماده ۱۲ "دستورالعمل عضویت"، توسط کانون به مرجع رسیدگی به تخلفات گزارش می گردد.

ماده ۱۰- اعضای که قبل از ابلاغ این ضوابط، قرارداد بازاریابی و یا تخفیف با اشخاص حقیقی و حقوقی مغایر مفاد این ضوابط را دارند موظفند:

الف) نسخه ای از قرارداد خود را حداکثر ظرف ۵ روز کاری پس از ابلاغ این ضوابط به کانون ارسال نمایند.

ب) از تمدید مدت زمان قرارداد و یا تنظیم متمم برای قرارداد خودداری نمایند.

تبصره ۱: فرصت ارائه تخفیف یا پرداخت هزینه بازاریابی قراردادهای موضوع این ماده با حضور عضو مربوطه در جلسه هیات مدیره کانون و ارائه توضیحات، توسط هیات مدیره تعیین و به عضو اعلام میگردد. عضو موظف است قراردادهای تخفیف و بازاریابی موضوع این ماده را در فرصت اعلامی توسط کانون فسخ نماید.

تبصره ۲: هیات مدیره در صورتی برای عضو فرصتی جهت تطبیق با مفاد این ضوابط تعیین می نماید که عضو بندهای الف و ب این ماده را بطور کامل رعایت نماید.

ماده ۱۱- از تاریخ ابلاغ این ضوابط کلیه مصوبات قبلی کانون در زمینه تخفیفات ملغی می گردد.

ماده ۱۲- این ضوابط در ۱۲ ماده و ۶ تبصره در تاریخ ۱۳۸۹/۱۱/۱۱ به تصویب هیأت مدیره کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار رسید و از تاریخ ابلاغ، لازم الاجراست.

بندهای (۲) و (۳) دومین صورتجلسه هیأت مدیره کانون مورخ ۸۹/۱۱/۱۱ به شرح ذیل می باشد:

(۲) در راستای تبصره ماده ۳ این ضوابط و با توجه به اینکه شرکتهای ذوب آهن اصفهان، سازمان خصوصی سازی و بازرگانی پتروشیمی ایران، عرضه کالا و اوراق بهادار را در بورسها و فرابورس ما بین اعضای کانون توزیع می نمایند، سقف مجاز تخفیف برای معاملات آن شرکتها ۲۵ درصد می باشد.

(۳) در راستای قسمت اخیر ماده ۵ این ضوابط، پرداخت هزینه بازاریابی و ارائه تخفیف در فروش محصولات ذوب آهن اصفهان بصورت همزمان بلامانع است.

قانون کار جمهوری اسلامی ایران

فصل ۱ - تعاریف کلی و اصولی

ماده ۱

کلیه کارفرمایان، کارگران، کارگاهها، موسسات تولیدی، صنعتی، خدماتی و کشاورزی مکلف به تبعیت از این قانون می‌باشند.

ماده ۲

کارگر از لحاظ این قانون کسی است که به هر عنوان در مقابل دریافت حق السعی اعم از مزد، حقوق، سهم سود و سایر مزایا به درخواست کارفرما کار می‌کند.

ماده ۳

کارفرما شخصی است حقیقی یا حقوقی که کارگر به درخواست و به حساب او در مقابل دریافت حق السعی کار می‌کند. مدیران و مسئولان و به طور عموم کلیه کسانی که عهده دار اداره کار کارگاه هستند نماینده کارفرما محسوب می‌شوند و کارفرما مسئول کلیه تعهداتی است که نمایندگان مذکور در قبال کارگر به عهده می‌گیرند. در صورتی که نماینده کارفرما خارج از اختیارات خود تعهدی بنماید و کارفرما آن را نپذیرد در مقابل کارفرما ضامن است.

ماده ۴

کارگاه محلی است که کارگر به درخواست کارفرما یا نماینده او در آنجا کار می‌کند، از قبیل موسسات صنعتی، کشاورزی، معدنی، ساختمانی، ترابری، مسافربری، خدماتی، تجاری، تولیدی، اماکن عمومی و امثال آنها. کلیه تاسیساتی که به اقتضای کار متعلق به کارگاه اند، از قبیل نمازخانه، ناهارخوری، تعاونی ها، شیرخوارگاه، مهدکودک، درمانگاه، حمام، آموزشگاه حرفه ای، قرائت خانه، کلاس های سواد آموزی و سایر مراکز آموزشی و اماکن مربوط به شورا و انجمن اسلامی و بسیج کارگران، ورزشگاه و وسایل ایاب و ذهاب و نظایر آنها جزء کارگاه می‌باشند.

ماده ۵

کلیه کارگران، کارفرمایان، نمایندگان آنان و کارآموزان و نیز کارگاه ها مشمول مقررات این قانون می‌باشند.

ماده ۶

براساس بند چهار اصل چهل و سوم و بند شش اصل دوم و اصول نوزدهم، بیستم و بیست و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اجبار افراد به کار معین و بهره کشی از دیگری ممنوع و مردم ایران از هر قوم و قبیله که باشند از حقوق مساوی برخوردارند و رنگ، نژاد، زبان و مانند اینها سبب امتیاز نخواهند بود و همه افراد اعم از زن و مرد یکسان در حمایت قانون قرار دارند و هرکس حق دارد شغلی را که به آن مایل است و مخالف اسلام و مصالح عمومی و حقوق دیگران نیست برگزیند. براساس بند چهار اصل چهل و سوم و بند شش اصل دوم و اصول نوزدهم، بیستم و بیست و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اجبار افراد به کار معین و بهره کشی از دیگری ممنوع و مردم ایران از هر قوم و قبیله که باشند از حقوق مساوی برخوردارند و رنگ، نژاد، زبان و مانند اینها سبب امتیاز نخواهند بود و همه افراد اعم از زن و مرد یکسان در حمایت قانون قرار دارند و هرکس حق دارد شغلی را که به آن مایل است و مخالف اسلام و مصالح عمومی و حقوق دیگران نیست برگزیند.

فصل ۲- قرارداد کار

۱.۲. تعریف قرارداد کار و شرایط اساسی انعقاد آن

ماده ۷

قرارداد کار عبارتست از قرارداد کتبی یا شفاهی که به موجب آن کارگر در قبال دریافت حق السعی کاری را برای مدت موقت یا مدت غیرموقت برای کارفرما انجام می‌دهد .

تبصره ۱

حداکثر مدت موقت برای کارهایی که طبیعت آنها جنبه غیر مستمر دارد توسط وزارت کار و امور اجتماعی تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید .

تبصره ۲

در کارهایی که طبیعت آنها جنبه مستمر دارد، در صورتی که مدتی در قرارداد ذکر نشود، قرارداد دائمی تلقی می‌شود. در کارهایی که طبیعت آنها جنبه مستمر دارد، در صورتی که مدتی در قرارداد ذکر نشود، قرارداد دائمی تلقی می‌شود .

ماده ۸

شروط مذکور در قرارداد کار یا تغییرات بعدی آن در صورتی نافذ خواهد بود که برای کارگر مزایایی کمتر از امتیازات مقرر در این قانون منظور ننماید .

ماده ۹

برای صحت قرارداد کار در زمان بستن قرارداد رعایت شرایط ذیل الزامی است : الف - مشروعیت مورد قرارداد ب - معین بودن موضوع قرارداد ج - عدم ممنوعیت قانونی و شرعی طرفین در تصرف اموال یا انجام کار مورد نظر .

تبصره ۱

اصل بر صحت کلیه قراردادهای کار است، مگر آنکه بطلان آنها در مراجع ذی صلاح به اثبات برسد .

ماده ۱۰

قرارداد کار علاوه بر مشخصات دقیق طرفین، باید حاوی موارد ذیل باشد:
الف - نوع کار یا حرفه یا وظیفه ای که کارگر باید به آن اشتغال یابد.

ب - حقوق یا مزد مینا و لواحق آن

ج - ساعات کار، تعطیلات و مرخصی ها

د- محل انجام کار

ه - تاریخ انعقاد قرارداد

و- مدت قرارداد، چنانچه کار برای مدت معین باشد.

ز- موارد دیگری که عرف و عادت شغل یا محل، ایجاب نماید.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

تبصره ۱

در مواردیکه قرارداد کار کتبی باشد قرارداد در چهار نسخه تنظیم می‌گردد که یک نسخه از آن به اداره کار محل و یک نسخه نزد کارگر و یک نسخه نزد کارفرما و نسخه دیگر در اختیار شورای اسلامی کار و در کارگاه‌های فاقد شورا در اختیار نماینده کارگر قرار می‌گیرد .

ماده ۱۱

طرفین می‌توانند با توافق یکدیگر مدتی را به نام دوره آزمایشی کار تعیین نمایند. در خلال این دوره هریک از طرفین حق دارد، بدون اخطار قبلی و بی آنکه الزام به پرداخت خسارت داشته باشد، رابطه کار را قطع نماید. در صورتیکه قطع رابطه کار از طرف کارفرما باشد وی ملزم به پرداخت حقوق تمام دوره آزمایشی خواهد بود و چنانچه کارگر رابطه کار را قطع نماید کارگر فقط مستحق دریافت حقوق مدت انجام کار خواهد بود .

تبصره ۱

مدت دوره آزمایشی باید قرارداد کار مشخص شود. حداکثر این مدت برای کارگران ساده و نیمه ماهر یکماه و برای کارگران ماهر و دارای تخصص سطح بالا سه ماه می‌باشد .

ماده ۱۲

هر نوع تغییر حقوقی در وضع مالکیت کارگاه، از قبیل فروش یا انتقال به هر شکل، تغییر نوع تولید، ادغام در موسسه دیگر، ملی شدن کارگاه، فوت مالک و امثال اینها، در رابطه قراردادی کارگرانی که قراردادشان قطعیت یافته است موثر نمی‌باشد و کارفرمای جدید، قائم مقام تعهدات و حقوق کارفرمای سابق خواهد بود .

ماده ۱۳

در مواردی که کار از طریق مقاطعه انجام می‌یابد، مقاطعه دهنده مکلف است قرارداد خود را با مقاطعه کار به نحوی منعقد نماید که در آن مقاطعه کار متعهد گردد که تمامی مقررات این قانون را در مورد کارکنان خود اعمال نماید .

تبصره ۱

مطالبات کارگر جزء دیون ممتازه بوده و کارفرمایان موظف می‌باشند بدهی پیمانکاران به کارگران را برابر رای مراجع قانونی از محل مطالبات پیمانکار، منجمله ضمانت حسن انجام کار، پرداخت نمایند .

تبصره ۲

چنانچه مقاطعه دهنده برخلاف ترتیب فوق به انعقاد قرارداد با مقاطعه کار بپردازد و یا قبل از پایان ۴۵ روز از تحویل موقت، تسویه حساب نماید، مکلف به پرداخت دیون مقاطعه کار درقبال کارگران خواهد بود.

۲.۲. تعلیق قرارداد کار

ماده ۱۴

چنانچه به واسطه امور مذکور در مواد آتی انجام تعهدات یکی از طرفین موقتا متوقف شود، قرارداد کار به حال تعلیق در می‌آید و پس از رفع آنها قرارداد کار با احتساب سابقه خدمت (از لحاظ بازنشستگی و افزایش مزد) به حالت اول برمی‌گردد .

تبصره ۱

مدت خدمت نظام وظیفه (ضرورت، احتیاط و ذخیره) و همچنین مدت شرکت داوطلبانه کارگران درجهبه، جزء سوابق خدمت و کار آنان محسوب می‌شود .

ماده ۱۵

در موردی که به واسطه قوه قهریه و یا بروز حوادث غیرقابل پیش بینی که وقوع آن از اراده طرفین خارج است، تمام یا قسمتی از کارگاه تعطیل شود و انجام تعهدات کارگر یا کارفرما بطور موقت غیرممکن گردد، قراردادهای کار با کارگران تمام یا آن قسمت از کارگران که تعطیل می‌شود به حال تعلیق در می‌آید تشخیص موارد فوق با وزارت کار و امور اجتماعی است .

ماده ۱۶

قرارداد کارگرانی که مطابق این قانون از مرخصی تحصیلی و یا دیگر مرخصی های بدون حقوق یا مزد استفاده می‌کنند، درطول مرخصی و به مدت دو سال به حال تعلیق در می‌آید .

تبصره ۱

مرخصی تحصیلی برای دو سال دیگر قابل تمدید است .

ماده ۱۷

قرارداد کارگری که توقیف می‌گردد و توقیف وی منتهی به حکم محکومیت نمی‌شود در مدت توقیف به حال تعلیق در می‌آید و کارگر پس از رفع توقیف به کار خود باز می‌گردد .

ماده ۱۸

چنانچه توقیف کارگر به سبب شکایت کارفرما باشد و این توقیف در مراجع حل اختلاف منتهی به حکم محکومیت نگردد، مدت آن جزء سابقه خدمت کارگر محسوب می‌شود و کارفرما مکلف است علاوه بر جبران ضرر و زیان وارده که مطابق حکم دادگاه به کارگر می‌پردازد، مزد و مزایای وی را نیز پرداخت نماید .

تبصره ۱

کارفرما مکلف است تا زمانی که تکلیف کارگر از طرف مراجع مذکور مشخص نشده باشد، برای رفع احتیاجات خانواده وی، حداقل پانجاه درصد از حقوق ماهیانه او را به طور علی الحساب به خانواده اش پرداخت نماید .

ماده ۱۹

در دوران خدمت نظام وظیفه قرارداد کار به حالت تعلیق در می‌آید، ولی کارگر باید حداکثر تا دوماه پس از پایان خدمت به کار سابق خود برگردد و چنانچه شغل وی حذف شده باشد در شغلی مشابه آن به کار مشغول می‌شود .

ماده ۲۰

در هریک از موارد مذکور در مواد ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۹، چنانچه کارفرما پس از رفع حالت تعلیق از پذیرفتن کارگر خودداری کند، این عمل در حکم اخراج غیرقانونی محسوب می‌شود و کارگر حق دارد ظرف مدت ۳۰ روز به هیات تشخیص مراجعه نماید (در صورتی که کارگر عذر موجه نداشته باشد) و هرگاه کارفرما نتواند ثابت کند که نپذیرفتن کارگر مستند به دلایل موجه بوده است، به تشخیص هیات مزبور مکلف به بازگرداندن کارگر به کار و پرداخت حقوق یا مزد وی از تاریخ مراجعه به کارگاه می‌باشد و اگر بتواند آنرا اثبات کند به ازاء هر سال سابقه کار ۴۵ روز آخرین مزد به وی پرداخت نماید .

تبصره ۱

چنانچه کارگر بدون عذر موجه حداکثر ۳۰ روز پس از رفع حالت تعلیق، آمادگی خود را برای انجام کار به کارفرما اعلام نکند و یا پس از مراجعه و استنکاف کارفرما، به هیات تشخیص مراجعه ننماید، مستعفی شناخته می‌شود که در این صورت کارگر مشمول اخذ حق سنوات بازاا هر سال یکماه آخرین حقوق خواهد بود .

۳.۲. خاتمه قرارداد کار

ماده ۲۱

قرارداد کار به یکی از طرق زیر خاتمه می‌یابد: الف - فوت کارگر ب - بازنشستگی کارگر ج - از کارافتادگی کلی کارگر د - انقضاء مدت در قراردادهای کار بامدت موقت و عدم تجدید صریح یا ضمنی آن ه - پایان کار در قراردادهایی که مربوط به کار معین است و - استعفای کارگر

تبصره ۱

کارگری که استعفا می‌کند موظف است یک ماه به کار خود ادامه داده و بدوا استعفای خود را کتبا به کارفرما اطلاع دهد و در صورتیکه حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز انصراف خود را کتبا به کارفرما اعلام نماید استعفای وی منتفی تلقی می‌شود و کارگر موظف است رونوشت استعفا و انصراف از آن را به شورای اسلامی کارگاه و یا انجمن صنفی و یا نماینده کارگران تحویل دهد.

ماده ۲۲

در پایان کار، کلیه مطالباتی که ناشی از قرارداد کار و مربوط به دوره اشتغال کارگر در موارد فوق است، به کارگر و در صورت فوت او به وارث قانونی وی پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱

تا تعیین تکلیف وراثت قانونی و انجام مراحل اداری و برقراری مستمری توسط سازمان تامین اجتماعی، این سازمان موظف است نسبت به پرداخت حقوق متوفی به میزان آخرین حقوق دریافتی، به طور علی الحساب و به مدت سه ماه به عائله تحت تکلف وی اقدام نماید.

ماده ۲۳

کارگر از لحاظ دریافت حقوق یا مستمری های ناشی از فوت، بیماری، بازنشستگی، بیکاری، تعلیق، از کارافتادگی کلی و جزئی و یا مقررات حمایتی و شرایط مربوط به آنها تابع قانون تامین اجتماعی خواهد بود.

ماده ۲۴

در صورت خاتمه قرارداد کار، کار معین بامدت موقت، کارفرما مکلف است به کارگری که مطابق قرارداد، یکسال یا بیشتر، به کار اشتغال داشته است برای هر سال سابقه، اعم از متوالی یا متناوب براساس آخرین حقوق مبلغی معادل یک ماه حقوق به عنوان مزایای پایان کار به وی پرداخت نماید.

ماده ۲۵

هرگاه قرارداد کار برای مدت موقت و یا برای انجام کار معین، منعقد شده باشد هیچ یک از طرفین به تنهایی حق فسخ آنرا ندارد.

تبصره ۱

رسیدگی به اختلافات ناشی از نوع این قراردادها در صلاحیت هیات های تشخیص و حل اختلاف است.

ماده ۲۶

هر نوع تغییر عمده در شرایط کار که برخلاف عرف معمول کارگاه و یا محل کار باشد پس از اعلام موافقت کتبی اداره کار و امور اجتماعی محل، قابل اجراست. در صورت بروز اختلاف، رای هیات حل اختلاف قطعی و لازم الاجرا است.

ماده ۲۷

هرگاه کارگر در انجام وظائف محوله قصور ورزد و یا آئین نامه های انضباطی کارگاه را پس از تذکرات کتبی، نقض نماید کارفرما حق دارد در صورت اعلام نظر مثبت شورای اسلامی کار علاوه بر مطالبات و حقوق معوقه به نسبت هر سال سابقه کار معادل یک ماه آخرین حقوق کارگر را به عنوان (حق سنوات) به وی پرداخته و قرارداد کار را فسخ نماید. در واحدهایی که فاقد شورای اسلامی کار هستند نظر مثبت انجمن صنفی لازم است. در هر مورد از موارد یاد شده اگر مساله با توافق حل نشده به هیات تشخیص ارجاع و در صورت عدم حل اختلاف از طریق هیات حل اختلاف رسیدگی و اقدام خواهد شد. در مدت رسیدگی مراجع حل اختلاف، قرارداد کار به حالت تعلیق در می‌آید.

تبصره ۱

کارگاه هائی که مشمول قانون شورای اسلامی کار نبوده و یا شورای اسلامی کار و یا انجمن صنفی در آن تشکیل نگردیده باشد یا فاقد نماینده کارگر باشند اعلام نظر مثبت هیات تشخیص (موضوع ماده ۱۸۵ این قانون) درفسخ قرارداد کار الزامی است .

تبصره ۲

موارد قصور و دستورالعمل ها و آئین نامه های انضباطی کارگاه ها به موجب مقرراتی است که با پیشنهاد شورای عالی کار به تصویب وزیر کار و امور اجتماعی خواهد رسید .

ماده ۲۸

نمایندگان قانونی کارگران و اعضای شوراهای اسلامی کار و همچنین داوطلبان واجد شرایط نمایندگی کارگران و شوراهای اسلامی کار، در مراحل انتخاب قبل از اعلام نظر قطعی هیات تشخیص (موضوع ماده ۲۲ قانون شوراهای اسلامی کار) و رای هیات حل اختلاف، کماکان به فعالیت خود در همان واحد ادامه داده و مانند سایر کارگران مشغول کار و همچنین انجام وظایف و امور محوله خواهند بود .

تبصره ۱

هیات تشخیص و هیات حل اختلاف پس از دریافت شکایت در مورد اختلاف فیما بین نماینده یا نمایندگان قانونی کارگران و کارفرما، فوراً و خارج از نوبت به موضوع رسیدگی و نظر نهائی خود را اعلام خواهند داشت . در هر صورت هیات حل اختلاف موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ دریافت شکایت به موضوع رسیدگی نماید .

تبصره ۲

در کارگاه هائی که شورای اسلامی کار تشکیل نگردیده و یا در مناطقی که هیات تشخیص (موضوع ۲۲ قانون شوراهای اسلامی کار) تشکیل نشده و یا اینکه کارگاه مورد نظر مشمول قانون شورای اسلامی کار نمی باشد، نمایندگان کارگران و یا نمایندگان انجمن صنفی، قبل از اعلام نظر قطعی هیات تشخیص (موضوع ماده ۲۲ قانون شوراهای اسلامی کار) و رای نهائی هیات حل اختلاف کماکان به فعالیت خود در همان واحد ادامه داده و مشغول کار و همچنین انجام وظایف و امور محوله خواهند بود .

۴.۲. جبران خسارت از هر قبیل و پرداخت مزایای پایان کار

ماده ۲۹

در صورتی که بنا به تشخیص هیات حل اختلاف کارفرما، موجب تعلیق قرارداد از ناحیه کارگر شناخته شود کارگر استحقاق دریافت خسارت ناشی از تعلیق را خواهد داشت و کارفرما مکلف است کارگر تعلیقی از کار را به کار سابق وی باز گرداند .

ماده ۳۰

چنانچه کارگاه بر اثر قوه قهریه (زلزله، سیل و امثال اینها) و یا حوادث غیرقابل پیش بینی (جنگ و نظایر آن) تعطیل گردد و کارگران آن بیکار شوند پس از فعالیت مجدد کارگاه، کارفرما مکلف است کارگران بیکار شده را در همان واحد بازسازی شده و مشاغلی که در آن بوجود می آید به کار اصلی بگمارد .

تبصره ۱

دولت مکلف است باتوجه به اصل بیست و نهم قانون اساسی و با استفاده از درآمدهای عمومی و درآمدهای حاصل از مشارکت مردم و نیز از طریق ایجاد صندوق بیمه بیکاری نسبت به تامین معاش کارگران بیکار شده کارگاههای موضوع ماده ۴ این قانون و باتوجه به بند ۲ اصل چهل و سوم قانون اساسی امکانات لازم را برای اشتغال مجدد آنان فراهم نماید.

ماده ۳۱

چنانچه خاتمه قرارداد کار به لحاظ از کارافتادگی کلی و یا بازنشستگی کارگر باشد، کارفرما باید براساس آخرین مزد کارگر به نسبت هر سال سابقه خدمت حقوقی به میزان ۳۰ روز مزد به وی پرداخت نماید. این وجه علاوه بر مستمری از کارافتادگی و یا بازنشستگی کارگر است که توسط سازمان تامین اجتماعی پرداخت می‌شود.

ماده ۳۲

اگر خاتمه قرارداد کار در نتیجه، کاهش توانائی های جسمی و فکری ناشی از کار کارگر باشد (بنا به تشخیص کمیسیون پزشکی سازمان بهداشت و درمان منطقه با معرفی شورای اسلامی کار و یا نمایندگان قانونی کارگر) کارفرما مکلف است به نسبت هر سال سابقه خدمت، معادل دوماه آخرین حقوق به وی پرداخت نماید.

ماده ۳۳

تشخیص موارد از کارافتادگی کلی و جزئی و یا بیماریهای ناشی از کار یا ناشی از غیر کار و فوت کارگر و میزان قصور کارفرما در انجام وظایف محوله قانونی که منجر به خاتمه قرارداد کار می‌شود، براساس ضوابطی خواهد بود که به پیشنهاد وزیر کار و امور اجتماعی به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

فصل ۳- شرایط کار

۱.۳. حق السعی

ماده ۳۴

کلیه دریافت های قانونی که کارگر به اعتبار قرارداد کار اعم از مزد یا حقوق، کمک عائله مندی، هزینه های مسکن، خوابار، ایاب و ذهاب، مزایای غیرنقدی، پاداش افزایش تولید، سود سالانه و نظایر آنها دریافت می‌نماید را حق السعی می‌نامند.

ماده ۳۵

مزد عبارت است از وجوه نقدی یا غیرنقدی و یا مجموع آنها که در مقابل انجام کار به کارگر پرداخت می‌شود.

تبصره ۱

چنانچه مزد با ساعات انجام کار مرتبط باشد، مزد ساعتی و در صورتی که براساس میزان انجام کار و یا محصول تولید شده باشد، کارمزد و چنانچه براساس محصول تولید شده و یا میزان انجام کار در زمان معین باشد، کارمزد ساعتی، نامیده می‌شود.

تبصره ۲

ضوابط و مزایای مربوط به مزد ساعتی، کارمزد ساعتی و کارمزد و مشاغل قابل شمول موضوع این ماده که با پیشنهاد شورای عالی کار به تصویب وزیر کار و امور اجتماعی خواهد رسید تعیین می‌گردد. حداکثر ساعات کار موضوع ماده فوق نباید از حداکثر ساعت قانونی کار تجاوز نماید.

ماده ۳۶

مزد ثابت، عبارتست است از مجموع مزد شغل و مزایای ثابت پرداختی به تبع شغل.

تبصره ۱

در کارگاه هایی که دارای طرح طبقه بندی و ارزیابی مشاغل نیستند منظور از مزایای ثابت پرداختی به تبع شغل، مزایایی است که برحسب ماهیت شغل یا محیط کار و برای ترمیم مزد در ساعات عادی کار پرداخت می‌گردد از قبیل مزایای سختی کار، مزایای سرپرستی، فوق العاده

شغل و غیره .

تبصره ۲

در کارگاه هائی که طرح طبقه بندی مشاغل به مرحله اجراء درآمده است مزد گروه و پایه، مزد مبنا را تشکیل می دهد .

تبصره ۳

مزایای رفاهی و انگیزه ای از قبیل کمک هزینه مسکن، خواربار و کمک عائله مندی، پاداش افزایش تولید و سود سالانه جزو مزد ثابت و مزد مبنا محسوب نمی شود .

ماده ۳۷

مزد باید در فواصل زمانی مرتب و در روز غیر تعطیل و ضمن ساعات کار به وجه نقد رایج کشور یا با تراضی طرفین به وسیله چک عهده بانک و با رعایت شرایط ذیل پراخت شود :

الف - چنانچه براساس قرارداد یا عرف کارگاه، مبلغ مزد به صورت روزانه یا ساعتی تعیین شده باشد، پرداخت آن باید پس از محاسبه در پایان روز یا هفته یا پانزده روز یک بار به نسبت ساعات کار و یا روزهای کارکرد صورت گیرد.

ب - در صورتی که براساس قرارداد یا عرف کارگاه، پرداخت مزد به صورت ماهانه باشد، این پرداخت باید در آخر ماه صورت گیرد. در این حالت مزد مذکور حقوق نامیده می شود .

تبصره ۱

در ماه های سی و یک روزه مزایا و حقوق باید براساس سی و یک روز محاسبه و به کارگر پرداخت شود .

ماده ۳۸

برای انجام کار مساوی که در شرایط مساوی در یک کارگاه انجام می گیرد باید به زن و مرد مزد مساوی پرداخت شود. تبعیض در تعیین میزان مزد براساس سن، جنس، نژاد و قومیت و اعتقادات سیاسی و مذهبی ممنوع است .

ماده ۳۹

مزد و مزایای کارگرانی که بصورت نیمه وقت و یا کمتر از ساعات قانونی تعیین شده است به کار اشتغال دارند به نسبت ساعات کار انجام یافته محاسبه و پرداخت می شود .

ماده ۴۰

در مواردی که با توافق طرفین قسمتی از مزد به صورت غیر نقدی پرداخت می شود، باید ارزش نقدی تعیین شده برای این گونه پرداخت ها منصفانه و معقول باشد .

ماده ۴۱

شورای عالی کار همه ساله موظف است، میزان حداقل مزد کارگران را برای نقاط مختلف کشور و یا صنایع مختلف با توجه به معیارهای ذیل تعیین نماید : ۱- حداقل مزد کارگران باتوجه به درصد تورمی که از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می شود. ۲- حداقل مزد بدون آن که مشخصات جسمی و روحی کارگران و ویژگی های کار محول شده را مورد توجه قرار دهد باید به اندازه ای باشد تا زندگی یک خانواده، که تعداد متوسط آن توسط مراجع رسمی اعلام می شود را تامین نماید .

تبصره ۱

کارفرمایان موظفند که در ازای انجام کار در ساعات تعیین شده قانونی به هیچ کارگری کمتر از حداقل مزد تعیین شده جدید پرداخت ننمایند و در صورت تخلف، ضامن تأدیه مابه التفاوت مزد پرداخت شده و حداقل مزد جدید می باشند .

ماده ۴۲

حداقل مزد موضوع ماده ۴۱ این قانون منحصرًا باید به صورت نقدی پرداخت شود. پرداخت های غیرنقدی به هر صورت که در قراردادها پیش بینی می شود به عنوان پرداختی تلقی می شود که اضافه بر حداقل مزد است .

ماده ۴۳

کارگران کارمزد برای روزهای جمعه و تعطیلات رسمی و مرخصی، استحقاق دریافت مزد را دارند و ماخذ محاسبه میانگین کارمزد آنها در روزهای کارکرد آخرین ماه کار آنهاست مبلغ پرداختی در هر حال نباید کمتر از حداقل مزد قانونی باشد .

ماده ۴۴

چنانچه کارگر به کارفرمای خود مدیون باشد در قبال این دیون وی، تنها می توان مازاد برحداقل مزد را به موجب حکم دادگاه برداشت نمود. در هر حال این مبلغ نباید از یک چهارم کل مزد کارگر بیشتر باشد .

تبصره ۱

نفقه و کسوه افراد واجب النفقه کارگر از قاعده مستثنی و تابع مقررات قانون مدنی می باشد .

ماده ۴۵

کارفرما فقط در موارد ذیل می تواند از مزد کارگر برداشت نماید:

الف - موردی که قانون صراحتًا اجازه داده باشد.

ب - هنگامی که کارفرما به عنوان مساعده وجهی به کارگر داده باشد.

ج - اقساط وام هائی که کارفرما به کارگر داده است طبق ضوابط مربوطه.

د- چنانچه در اثر اشتباه محاسبه مبلغی اضافه پرداخت شده باشد.

ه - مال الاجاره خانه سازمانی (که میزان آن با توافق طرفین تعیین گردیده است) در صورتیکه اجاره ای باشد با توافق طرفین تعیین می گردد.

و- وجوهی که پرداخت آن از طرف کارگر برای خرید اجناس ضروری از شرکت تعاونی مصرف همان کارگاه تعهد شده است .

تبصره ۱

هنگام دریافت وام مذکور در بند ج با توافق طرفین باید میزان اقساط پرداختی تعیین گردد .

ماده ۴۶

به کارگرانی که به موجب قرارداد یا موافقت بعدی به ماموریتهای خارج از محل خدمت اعزام می شوند فوق العاده ماموریت تعلق می گیرد. این فوق العاده نباید کمتر از مزد ثابت یا مزد مبنای روزانه کارگران باشد. همچنین کارفرما مکلف است وسیله یاهزینه رفت و برگشت آنها را تامین نماید .

تبصره ۱

مأموریت به موردی اطلاق می شود که کارگر برای انجام کار حداقل ۵۰ کیلومتر از محل کارگاه اصلی دور شود و یا ناگزیر باشد حداقل یک شب در محل مأموریت توقف نماید .

ماده ۴۷

به منظور ایجاد انگیزه برای تولید بیشتر و کیفیت بهتر و تقلیل ضایعات و افزایش علاقمندی و بالابردن سطح درآمد کارگران، طرفین، قرارداد دریافت و پرداخت پاداش افزای تولید را مطابق آئین نامه ای که به تصویب وزیر کار و امور اجتماعی تعیین می شود منعقد

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

می نمایند .

ماده ۴۸

به منظور جلوگیری از بهره کشی از کار دیگری وزارت کار و امور اجتماعی موظف است نظام ارزیابی و طبقه بندی مشاغل را با استفاده از استاندارد مشاغل و عرف مشاغل کارگری در کشور تهیه نماید و به مرحله اجراء در آورد .

ماده ۴۹

به منظور استقرار مناسبات صحیح کارگاه با بازار کار در زمینه مزد و مشخص بودن شرح وظایف و دامنه مسئولیت مشاغل مختلف در کارگاه، کارفرمایان مشمول این قانون موظفند با همکاری کمیته طبقه بندی مشاغل کارگاه و یا موسسات ذی صلاح، طرح طبقه بندی مشاغل را تهیه کنند و پس از تایید وزارت کار و امور اجتماعی به مرحله اجراء در آورند .

تبصره ۱

وزارت کار و امور اجتماعی دستورالعمل و آئین نامه های اجرائی طرح ارزیابی مشاغل کارگاه های مشمول این ماده را که ناظر به تعداد کارگران و تاریخ اجرای طرح است تعیین و اعلام خواهد کرد .

تبصره ۲

صلاحیت موسسات و افرادی که به تهیه طرح های طبقه بندی مشاغل در کارگاه ها می پردازند باید مورد تأیید وزارت کار و امور اجتماعی باشد .

تبصره ۳

اختلافات ناشی از اجرای طرح طبقه بندی مشاغل با نظر وزارت کار و امور اجتماعی در هیات حل اختلاف قابل رسیدگی است .

ماده ۵۰

چنانچه کارفرمایان مشمول این قانون در مهلت های تعیین شده از طرف وزارت کار و امور اجتماعی مشاغل کارگاههای خود را ارزیابی نکرده باشند، وزارت کار و امور اجتماعی، انجام این امر را به یکی از دفاتر موسسات مشاور فنی ارزیابی مشاغل و یا اشخاص صاحب صلاحیت (موضوع تبصره ۲ ماده ۴۹) واگذار خواهد کرد .

تبصره ۱

کارفرما علاوه بر پراخت هزینه های مربوط به این امر مکلف به پرداخت جریمه ای معادل ۵۰٪ هزینه های مشاور به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل است. از تاریخی که توسط وزارت کار و امور اجتماعی تعیین می شود کارفرما باید مابه التفاوت احتمالی مزد ناشی از اجرای طرح ارزیابی مشاغل را بپردازد .

۲.۳. مدت

ماده ۵۱

ساعت کار در این قانون مدت زمانی است که کارگر نیرو یا وقت خود را به منظور انجام کار در اختیار کارفرما قرار می دهد. به غیر از مواردی که در این قانون مستثنی شده است ساعات کار کارگران در شبانه روز نباید از ۸ ساعت تجاوز نماید .

تبصره ۱

کارفرما با توافق کارگران، نماینده یا نمایندگان قانونی آنان می تواند ساعات کار را در بعضی از روزهای هفته کمتر از میزان مقرر و در دیگر روزها اضافه براین میزان تعیین کند به شرط آنکه مجموع ساعات کار هر هفته از ۴۴ ساعت تجاوز نکند .

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

تبصره ۲

در کارهای کشاورزی کارفرما می‌تواند با توافق کارگران نماینده یا نمایندگان قانونی آنان ساعات کار در شبانه روز باتوجه به کار، عرف و فصول مختلف تنظیم نماید .

ماده ۵۲

در کارهای سخت و زیان آور و زیرزمینی، ساعات کار نباید از شش ساعت در روز و ۳۶ ساعت در هفته تجاوز نماید .

تبصره ۱

کارهای سخت و زیان آور و زیر زمینی به موجب آئین نامه ای خواهد بود که توسط شورای عالی حفاظت فنی و بهداشت تهیه و به تصویب وزرای کار و امور اجتماعی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد رسید .

ماده ۵۳

کار روز کارهائی است که زمان انجام آن از ساعت ۶ بامداد تا ۲۲ می‌باشد و کار شبانه کارهائی است که زمان انجام آن بین ۲۲ تا ۶ بامداد قرار دارد. کار مختلط نیز کارهائی است که بخشی از ساعات انجام آن در روز و قسمتی از آن در شب واقع می‌شود. در کارهای مختلط، ساعاتی که جزء کار شب محسوب می‌شود کارگر از فوق العاده موضوع ماده ۵۸ این قانون استفاده می‌نماید .

ماده ۵۴

کار متناوب کاری است که نوعا در ساعات متوالی انجام نمی‌یابد. بلکه در ساعات معینی از شانه روز صورت می‌گیرد .

تبصره ۱

فواصل تناوب کار در اختیار کارگر است و حضور او در کارگاه الزامی نیست. در کارهای متناوب، ساعات کار و فواصل تناوب و نیز کار اضافی نباید از هنگام شروع تا خاتمه جمعا از ۱۵ ساعت در شبانه روز بیشتر باشد. ساعت شروع و خاتمه کار و فواصل تناوب با توافق طرفین و نوع کار و عرف کارگاه تعیین می‌گردد .

ماده ۵۵

کار نوبتی عبارت است از کاری که در طول ماه گردش دارد، به نحوی که نوبت های آن در صبح یا عصر یا شب واقع می‌شود .

ماده ۵۶

کارگری که در طول ماه به طور نوبتی کار می‌کند و نوبتهای کار وی در صبح و عصر واقع می‌شود ۱۰٪ و چنانچه نوبت ها در صبح و عصر و شب قرار گیرد، ۱۵٪ و در صورتی که نوبت ها به صبح و شب و یا عصر و شب بیفتد ۲۲/۵٪ علاوه بر مزد به عنوان فوق العاده نوبت کاری دریافت خواهد کرد .

ماده ۵۷

در کار نوبتی ممکن است ساعات کار از ۸ ساعت در شبانه روز و چهل و چهار ساعت در هفته تجاوز نماید، لکن جمع ساعات کار در چهار هفته متوالی نباید از ۱۷۶ ساعت تجاوز کند .

ماده ۵۸

برای هر ساعت کار در شب تنها به کارگران غیر نوبتی ۳۵٪ اضافه بر مزد ساعت کار عادی تعلق می‌گیرد .

ماده ۵۹

در شرایط عادی ارجاع کار اضافی به کارگر با شرایط ذیل مجاز است : الف - موافقت کارگر ب - پرداخت ۴۰٪ اضافه بر مزد هر ساعت کار عادی .

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

تبصره ۱

ساعات کار اضافی ارجاعی به کارگران نباید از ۴ ساعت در روز تجاوز نماید (مگر در موارد استثنائی با توافق طرفین).

ماده ۶۰

ارجاع کار اضافی با تشخیص کارفرما به شرط پرداخت اضافه کاری (موضوع بند ب ماده ۵۹) و برای مدتی که جهت مقابله با اوضاع و احوال ذیل ضرورت دارد مجاز است و حداکثر اضافه کاری موضوع این ماده ۸ ساعت در روز خواهد بود (مگر در موارد استثنائی با توافق طرفین). الف - جلوگیری از حوادث قابل پیش بینی و یا ترمیم خسارتی که نتیجه حوادث مذکور است. ب - اعاده فعالیت کارگاه، در صورتیکه فعالیت مذکور به علت بروز حادثه یا اتفاق طبیعی از قبیل، سیل، زلزله و یا اوضاع و احوال غیر قابل پیش بینی دیگر قطع شده باشد.

تبصره ۱

پس از انجام کار اضافی در موارد فوق، کارفرما مکلف است حداکثر ظرف مدت ۴۸ ساعت، موضوع را به اداره کار و امور اجتماعی اطلاع دهد تا ضرورت کار اضافی و مدت آن تعیین شود.

تبصره ۲

در صورت عدم تایید ضرورت کار اضافی توسط اداره کار و امور اجتماعی محل، کارفرما مکلف به پرداخت غرامت و خسارات وارده به کارگر خواهد بود.

ماده ۶۱

ارجاع کار اضافی به کارگرانی که کار شبانه یا کارهای خطرناک سخت و زیان آور انجام می‌دهند ممنوع است.

۳.۳. تعطیلات و مرخصی‌ها

ماده ۶۲

روز جمعه، روز تعطیل هفتگی کارگران با استفاده از مزد می‌باشد.

تبصره ۱

در امور مربوط به خدمات عمومی نظیر آب، برق، اتوبوسرانی و یا در کارگاه‌هایی که حسب نوع یا ضرورت کار و یا توافق طرفین، به طور مستمر روز دیگری برای تعطیل تعیین شود همان روز در حکم روز تعطیل هفتگی خواهد بود و به هر حال تعطیل یک روز در هفته اجباری است. کارگرانی که به هر عنوان به این ترتیب روزهای جمعه کار می‌کنند، در مقابل عدم استفاده از تعطیل روز جمعه ۴۰٪ اضافه بر مزد دریافت خواهند کرد.

تبصره ۲

در صورتی که روزهای کار در هفته کمتر از شش روز باشد، مزد روز تعطیل هفتگی کارگر معادل یک ششم مجموع مزد یا حقوق دریافتی وی در روزهای کار در هفته خواهد بود.

تبصره ۳

کارگاه‌هایی که با انجام ۵ روز کار در هفته و ۴۴ ساعت کار قانونی کارگزارانشان از دو روز تعطیل استفاده می‌کنند، مزد هریک از دو روز تعطیل هفتگی برابر با مزد روزانه کارگران خواهد بود.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

ماده ۶۳

علاوه بر تعطیلات رسمی کشور، روز کارگر (۱۱ اردیبهشت) نیز جزء تعطیلات رسمی کارگران به حساب می‌آید .

ماده ۶۴

مرخصی استحقاقی سالانه کارگران با استفاده از مزد و احتساب چهار روز جمعه، جمعا یک ماه است. سایر روزهای تعطیل جزء ایام مرخصی محسوب نخواهد شد. برای کار کمتر از یک سال مرخصی مزبور به نسبت مدت کار انجام یافته محاسبه می‌شود .

ماده ۶۵

مرخصی سالیانه کارگرانی که به کارهای سخت و زیان آور اشتغال دارند ۵ هفته می‌باشد. استفاده از این مرخصی، حتی الامکان در دو نوبت و در پایان هر شش ماه کار صورت می‌گیرد .

ماده ۶۶

کارگر نمی‌تواند بیش از ۹ روز از مرخصی سالانه خود را ذخیره کند .

ماده ۶۷

هر کارگر حق دارد به منظور ادای فریضه حج واجب در تمام مدت کار خویش فقط برای یک نوبت یک ماه به عنوان مرخصی استحقاقی یا مرخصی بدون حقوق استفاده نماید .

ماده ۶۸

میزان مرخصی استحقاقی کارگران فصلی برحسب ماه های کارکرد تعیین می‌شود .

ماده ۶۹

تاریخ استفاده از مرخصی با توافق کارگر و کارفرما تعیین می‌شود در صورت اختلاف بین کارگر و کارفرما نظراداره کار و امور اجتماعی محل لازم الاجراء است .

تبصره ۱

در مورد کارهای پیوسته (زنجیره ای) و تمامی کارهاییکه همواره حضور حداقل معینی از کارگران در روزهای کار را اقتضا می‌نماید، کارفرما مکلف است جدول زمانی استفاده از مرخصی کارگران را ظرف سه ماه آخر هر سال برای سال بعد تنظیم و پس از تایید شورای اسلامی کار یا انجمن صنفی یا نماینده کارگران اعلام نماید .

ماده ۷۰

مرخصی کمتر از یک روز کار جزء مرخصی استحقاقی منظور می‌شود .

ماده ۷۱

در صورت فسخ یا خاتمه قرارداد کار یا بازنشستگی واز کارافتادگی کلی کارگر و یا تعطیل کارگاه مطالبات مربوط به مدت مرخصی استحقاقی کارگر به وی و در صورت فوت او به ورثه او پرداخت می‌شود .

ماده ۷۲

نحوه استفاده از مرخصی بدون حقوق کارگران و مدت آن و شرایط برگشت آنها به کار پس از استفاده از مرخصی با توافق کتبی کارگر یا نماینده قانونی او و کارفرما تعیین خواهد شد .

ماده ۷۳

کلیه کارگران در موارد ذیل حق برخورداری از سه روز مرخصی با استفاده از مزد را دارند : الف - ازدواج دائم ب- فوت همسر، پدر، مادر و فرزندان .

ماده ۷۴

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

مدت مرخصی استعلاجی، با تأیید سازمان تامین اجتماعی، جزء سوابق کار و بازنشستگی کارگران محسوب خواهد شد .

۴.۳. شرایط کار زنان

ماده ۷۵

انجام کارهای خطرناک، سخت و زیان آور و نیز حمل بار بیشتر از حد مجاز با دست و بدون استفاده از وسایل مکانیکی، برای کارگران زن ممنوع است. دستورالعمل و تعیین نوع و میزان این قبیل موارد با پیشنهاد شورای عالی کار به تصویب وزیر کار و امور اجتماعی خواهد رسید .

ماده ۷۶

مرخصی بارداری و زایمان کارگران زن جمعاً ۹۰ روز است. حتی‌الامکان ۴۵ روز از این مرخصی باید پس از زایمان مورد استفاده قرار گیرد. برای زایمان توأمان ۱۴ روز به مدت مرخصی اضافه می‌شود.

تبصره ۱

پس از پایان مرخصی زایمان، کارگر زن به کار سابق خود باز می‌گردد و این مدت با تأیید سازمان تامین اجتماعی جزء سوابق خدمت وی محسوب می‌شود .

تبصره ۲

حقوق ایام مرخصی زایمان طبق مقررات قانون تامین اجتماعی پرداخت خواهد شد .

ماده ۷۷

در مواردی که به تشخیص پزشک سازمان تامین اجتماعی، نوع کار برای کارگر باردار خطرناک یا سخت تشخیص داده شود، کارفرما تا پایان دوره بارداری وی، بدون کسر حق السعی کار مناسب تر و سبک تری به او ارجاع می‌نماید .

ماده ۷۸

در کارگاه‌هایی که دارای کارگر زن هستند کارفرما مکلف است به مادران شیرده تا پایان دوسالگی کودک پس از هر سه ساعت نیم ساعت فرصت شیردادن بدهد. این فرصت جزء ساعات کار آنان محسوب می‌شود و همچنین کارفرما مکلف است متناسب با تعداد کودکان و با در نظر گرفتن گروه سنی آنها مراکز مربوط به نگهداری کودکان (از قبیل شیرخوارگاه، مهدکودک و...) را ایجاد نماید .

تبصره ۱

آئین نامه اجرائی، ضوابط تاسیس و اداره شیرخوارگاه و مهدکودک توسط سازمان بهزیستی کل کشور تهیه و پس از تصویب وزیر کار و امور اجتماعی به مرحله اجراء گذاشته می‌شود .

۵.۳. شرایط کار نوجوانان

ماده ۷۹

به کار گماردن افراد کمتر از ۱۵ سال تمام ممنوع است .

ماده ۸۰

کارگری که سنش بین ۱۵ تا ۱۸ سال تمام باشد، کارگر نوجوان نامیده می‌شود و در بدو استخدام باید توسط سازمان تامین اجتماعی مورد آزمایش های پزشکی قرار گیرد .

ماده ۸۱

آزمایش های پزشکی کارگر نوجوان، حداقل باید سالی یکبار تجدید شود و مدارک مربوط در پرونده استخدامی وی ضبط گردد. پزشک در باره تناسب نوع کار با توانائی کارگر نوجوان اظهارنظر می‌کند و چنانچه کار مربوط را نامناسب بداند کارفرما مکلف است در حدود امکانات خود شغل کارگر را تغییر دهد .

ماده ۸۲

ساعات کار روزانه کارگر نوجوان، نیم ساعت کمتر از ساعات کار معمولی کارگران است. ترتیب استفاده از این امتیاز با توافق کارگر و کارفرما تعیین خواهد شد .

ماده ۸۳

ارجاع هر نوع کار اضافی و انجام کار در شب و نیز ارجاع کارهای سخت و زیان آور و خطرناک و حمل بار با دست، بیش از حد مجاز و بدون استفاده از وسایل مکانیکی برای کارگر نوجوان ممنوع است .

ماده ۸۴

در مشاغل و کارهایی که بعلت ماهیت آن یا شرایطی که کار در آن انجام می‌شود برای سلامتی یا اخلاق کارآموزان زیان آور است، حداقل سن کار ۱۸ سال تمام خواهد بود. تشخیص این امر با وزارت کار و امور اجتماعی است .

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

ضوابط مربوط به شرایط متقاضیان خرید در معاملات عمده سهام و حق تقدم سهام در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران مشتمل بر ۶ ماده و ۴ تبصره

"مصوب مورخ ۱۳۹۱/۰۷/۱۰ شورای عالی بورس"

ماده ۱: اصطلاحات به کار رفته در این ضوابط به شرح زیر تعریف می‌گردند:

۱. **معاملات کنترلی:** معاملات عمده‌ای است که تعداد سهام یا حق تقدم سهام مورد معامله در آن به میزانی باشد که با تملک آن امکان کنترل شرکت وجود داشته باشد.
۲. **معاملات مدیریتی غیر کنترلی:** معاملات عمده‌ای است که تعداد سهام یا حق تقدم سهام مورد معامله در آن به میزانی باشد که با تملک آن امکان انتصاب حداقل یک مدیر وجود داشته باشد لیکن منجر به کنترل نگردد.
۳. **معاملات غیر مدیریتی:** به سایر معاملات عمده، غیر از معاملات عمده بندهای ۱ و ۲ این ماده اطلاق می‌شود.
۴. **ذی نفع نهایی عمده:** شخص حقیقی است که بواسطه تملک مستقیم یا غیر مستقیم سهام یا به هر ترتیب دیگری، کنترل یا نفوذ قابل ملاحظه‌ای در شخص حقوقی متقاضی دارد.
۵. **مدیران:** منظور اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل یا معادل آنها در شخص حقوقی می‌باشد.

ماده ۲: متقاضیان خرید سهام در معاملات عمده باید واجد شرایط زیر باشند؛ نحوه بررسی آنها نیز به این شرح است:

ردیف	معیار	نحوه بررسی
۱	رعایت مقررات پولشویی در تجهیز منابع مالی جهت خرید در معامله عمده	مرجع مبارزه با پولشویی مشکوک بودن منابع تجهیز شده را از سوی متقاضی اعلام نکرده باشد.
۲	نداشتن سوء پیشینه جرائم مالی شامل کلاهبرداری، اختلاس، خیانت در امانت، جرائم موضوع فصل ششم قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران، سرقت، جعل، استفاده از سند مجعول، پولشویی، ورشکستگی به تقصیر یا تقلب و دریافت یا پرداخت رشوه	شخص حقیقی متقاضی و یا مدیران و ذی‌نفعان نهایی عمده اشخاص حقوقی باید گواهی عدم سوء پیشینه کیفری را به کارگزار ارائه یا ضمن اظهار بر عدم سوء پیشینه در جرائم مالی، ارائه آن را طی مدت متعارف تعهد نمایند. در صورتی که عدم امکان ارائه گواهی مذکور به دلیل سوء سوابق غیر مالی باشد، با ارائه مستندات موید این ادعا امکان شرکت در رقابت وجود خواهد داشت.
۳	نداشتن بدهیهای معوق عمده به شبکه بانکی، بیمه تامین اجتماعی، سازمان امور مالیاتی و سازمان خصوصی سازی	شخص حقیقی متقاضی، شخص حقوقی متقاضی و ذی‌نفعان نهایی عمده آن و همچنین اشخاص حقوقی که ذی‌نفعان نهایی عمده در آن کنترل دارند یا تحت کنترل مشترک ذینفعان نهایی عمده قرار دارند نباید براساس فهرست رسمی اعلامی از سوی نهادهای ذی ربط بدهکار عمده باشند.
۴	نداشتن سابقه تخلفات با اهمیت در بازار اوراق بهادار به ویژه در اداره اشخاص تحت نظارت یا عدم ایفای تعهدات در معاملات عمده قبلی بر خلاف مقررات که منجر به صدور حکم انضباطی در مراجع رسیدگی به تخلفات در سازمان شده باشد.	شخص حقیقی متقاضی یا مدیران و ذی‌نفعان نهایی عمده اشخاص حقوقی متقاضی و نیز اشخاص حقوقی که ذینفعان عمده مذکور در آن کنترل دارند یا تحت کنترل مشترک ذینفعان نهایی عمده قرار دارند، به تشخیص سازمان سابقه تخلف با اهمیت یا عدم ایفای تعهدات در معاملات عمده قبلی بر خلاف مقررات را نداشته باشند.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

ردیف	معیار	نحوه بررسی
۵	داشتن توان مالی مناسب	الف) برای شخص حقوقی متقاضی بر اساس صورت‌های مالی حسابرسی شده آخرین سال مالی، موارد زیر احراز می‌گردد: ۱ - کل سهام یا سهم شرکت شخص حقوقی با نام باشد. ۲ - جمع حقوق صاحبان سهام شخص حقوقی متقاضی پس از اعمال اثرات تصمیمات مجمع، حداقل معادل حصه نقدی معامله یا نصف مبلغ معامله بر اساس قیمت پایه (هر کدام که کمتر است) بوده و یا اینکه براساس اطلاعات مالی شرکت از تمکن مالی لازم برخوردار باشد. در صورت وجود بندهای با اهمیت در گزارش حسابرس نسبت به آخرین صورت‌های مالی، اثرات آن بر صورت‌های مالی شرکت متقاضی اعمال می‌گردد. ب) برای اشخاص حقیقی، تمکن مالی لازم جهت انجام معامله بر اساس مدارک و مستندات مثبتۀ ارائه شده از سوی متقاضی از قبیل گواهی گردش حساب یا حساب‌های بانکی، متوسط موجودی حساب یا حساب‌های بانکی طی یکسال گذشته و اظهارنامه مالیاتی متقاضی، احراز می‌شود. ج) شخص متقاضی یا ذی نفع نهایی عمده شخص حقوقی متقاضی نباید از جمله اشخاصی باشد که طی پنج سال پیش از زمان درخواست ورشکسته شده و نتوانسته باشد بدهی‌های خود را در زمان مقرر پرداخت نماید.
۶	داشتن برنامه‌ی اداره شرکت در خصوص معاملات عمده کنترلی	در خصوص معاملات عمده کنترلی متقاضی باید برنامه مناسب اداره شرکت پس از تملک سهام را ارائه دهد.
۷	عدم ایجاد انحصار پس از انجام معامله عمده	الف - متقاضی به صورت کتبی عدم ایجاد انحصار در صورت تحقق معامله را اظهار نماید. ب - نباید منعی جهت انجام خرید سهام عرضه شده توسط متقاضی به صورت رسمی از سوی شورای رقابت ارائه شده باشد. * با اعلام شورای رقابت مبنی بر ممنوعیت متقاضی، از ادامه رقابت یا قطعی شدن معامله وی حسب مورد جلوگیری می‌گردد.
۸	افشای هرگونه فعالیت مستقیم یا غیرمستقیم در موضوع فعالیت شرکتی که سهام آن عرضه می‌شود.	شخص متقاضی مکلف است هرگونه فعالیت مستقیم یا غیرمستقیم خود را در موضوع فعالیت شرکتی که سهام آن عرضه می‌شود به کارگزار خریدار اظهار نماید.

تبصره ۱: در صورتی که با توجه به مقررات حاکم بر شرکت یا تملک سهام آن، رعایت الزامات و معیارهای دیگری علاوه بر موارد فوق ضروری باشد، مراتب طی اطلاعیه عرضه اعلام و کنترل رعایت آنها طبق ترتیبات مندرج در این ضوابط عمل خواهد شد.
 تبصره ۲: درخصوص پرونده‌های کیفری و تخلفاتی در حال رسیدگی در مراجع ذی صلاح قضائی و انتظامی جلوگیری از ورود متهمین موضوع پرونده در معاملات عمده به عنوان خریدار منوط به تصمیم و اعلام آن مراجع خواهد بود.

ماده ۳: تا قبل از قطعی شدن معاملات عمده، چنانچه به تشخیص هیأت مدیره سازمان، متقاضی خرید یا برنده رقابت واجد هر یک از شرایط و معیارهای مندرج در این ضوابط جهت تملک سهام موضوع معامله نباشد سازمان اقدامات زیر را حسب مورد انجام می‌دهد:

۱. در صورت تشخیص قبل از پایان رقابت، از ادامه رقابت متقاضی فاقد شرایط جلوگیری نماید.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

۲. در صورت تشخیص پس از پایان رقابت و برنده شدن متقاضی یا متقاضیان فاقد شرایط، ادامه فرایند معامله را تعلیق و موضوع را در اولین جلسه شورای عالی بورس طرح نماید. شورا در خصوص امکان قطعیت یا عدم قطعیت معامله تصمیم گیری خواهد کرد.
- تبصره ۱: در صورتی که شورا تا یکماه پس از اعلام موضوع بند ۲ این ماده از سوی سازمان تصمیم گیری نکند، تعلیق منتفی شده و فرایند معامله طبق مقررات ادامه خواهد یافت.
- تبصره ۲: مواعد مقرر برای تسویه معامله و پرداخت ثمن آن و به طور کلی ادامه فرآیند معامله بدون محاسبه زمان تعلیق خواهد بود و مدت تعلیق به مواعد یاد شده اضافه می شود.
- ماده ۴:** اشخاص و نهادهای ذی ربط باید از افشای اطلاعات محرمانه‌ای که در راستای اجرای این ضوابط از سوی متقاضی خرید ارائه می شود، خودداری نمایند.
- ماده ۵:** در صورتی که چند متقاضی خرید برای شرکت در معامله عمده، کنسرسیوم تشکیل دهند، رعایت معیارهای مندرج در بندهای (۱)، (۲)، (۳) و (۴) موضوع ماده ۲ برای تمامی اعضای کنسرسیوم، رعایت بند (۵) موضوع ماده ۲ این ضوابط، متناسب با میزان سهم مشارکت آنها در کنسرسیوم و رعایت بندهای (۶)، (۷) و (۸) برای کنسرسیوم الزامی است.
- ماده ۶:** متقاضیان خرید معاملات کنترلی باید همزمان با ارائه درخواست خرید معامله عمده تعهدنامه‌ای شامل موارد زیر با امضای شخص حقیقی متقاضی خرید یا صاحبان امضای مجاز شخص حقوقی متقاضی خرید و مهر آن ارائه نمایند. تعهد متقاضی شامل موارد زیر می باشد:
۱. رویه‌های حسابداری شرکت موضوع معامله عمده حداقل تا ۵ سال بعد از انجام معامله بدون اخذ موافقت هیأت پذیرش بورس / فرابورس تغییر ننماید.
  ۲. فروش دارایی‌های غیر مولد تا ۲ سال صرفاً در صورت اخذ مجوز از هیأت پذیرش بورس / فرابورس صورت پذیرد.
  ۳. در صورتی که محصولات شرکت موضوع معامله عمده در بورس کالای ایران یا بورس انرژی عرضه می شود، عرضه این محصولات در بورس یاد شده با رعایت مقررات تداوم یابد.
  ۴. رعایت حقوق و منافع شرکت موضوع معامله و سهامداران آن در صورتی که متقاضی خرید فعالیت مستقیم یا غیرمستقیم در موضوع فعالیت شرکت داشته باشد.

دستورالعمل الزامات کفایت سرمایه نهاد های مالی

مقدمه:

بر اساس اختیارات حاصله از بند ۲ ماده ۷ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذرماه ۱۳۸۴ و ماده ۵ آیین نامه اجرایی آن قانون مصوب هیأت وزیران و در اجرای مواد ۲۸ و ۲۹ قانون یاد شده، این دستورالعمل با هدف برقراری تناسب میان دارایی ها با بدهی ها و تعهدات نهادهای مالی و به منظور حمایت از حقوق سرمایه گذارانی که از خدمات آنها استفاده می کنند، تنظیم شده است.

ماده ۱ - واژه های تعریف شده در ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذرماه سال ۱۳۸۴ در این دستورالعمل به همان معانی به کار رفته اند. تعاریف اقلام دارایی و بدهی بر اساس استانداردهای حسابداری ملی ایران است و منظور از تعهد، تعهدات مالی مندرج در جدول پیوست ۲ این دستورالعمل می باشد.

ماده ۲ - آن دسته از نهادهای مالی که مجاز به پذیرش تعهدات زیر می باشند، موظف اند قبل از پذیرش این تعهدات، نسبت جاری تعدیل شده و نسبت بدهی و تعهدات تعدیل شده را به شرح ماده ۷ این دستورالعمل محاسبه نمایند:

۱. تعهد پذیره نویسی یا تعهد خرید هر گونه اوراق بهادار از جمله اعطای حق اختیار فروش اوراق بهادار به دیگری در بازارهای غیر متشکل؛

۲. ضمانت اصل یا حداقل سود سرمایه گذاری؛

۳. بازارگردانی یا ضمانت نقدشوندگی اوراق بهادار؛

۴. اعطای هرگونه حق اختیار خرید دارایی به دیگری در بازارهای غیرمتشکل؛

۵. ضمانت، تعهد یا پذیرش پرداخت هرگونه تعهد یا بدهی دیگری - از جمله تعهد یا بدهی احتمالی دیگری - در مقابل شخص ثالث که میزان آن بر اساس آخرین صورت های مالی حسابرسی شده (اعم از سالانه یا میان دوره ای) بیش از یک درصد جمع دارایی نهاد مالی یا بیش از ده میلیارد ریال هر کدام کمتر است باشد؛

۶. هرگونه تعهد یا بدهی دیگر که مبلغ آن بر اساس آخرین صورت مالی حسابرسی شده (اعم از سالانه یا میان دوره ای) بیش از ۱٪ جمع دارایی های نهاد مالی یا بیش از ده میلیارد ریال هر کدام کمتر است باشد.

تبصره ۱: محاسبه نسبت های موضوع این ماده باید بر اساس آخرین تراز آزمایشی حساب ها و با فرض پذیرش تعهد مورد نظر، صورت پذیرد و در صورتی که نهاد مالی تعهدات موضوع این ماده را بپذیرد (خواه مستقلاً یا با مشارکت شخص یا اشخاص دیگر)، موظف است مفاد این ماده (در محاسبه نسبت های یاد شده) و سایر مواد این دستورالعمل را رعایت نماید.

تبصره ۲: در بازارهای متشکل نظیر بورس ها که اختیار معاملات و قراردادهای آتی بر اساس مقررات خاصی معامله می شود، سپرده گذاشته شده نزد مراجع مربوطه کفاف پوشش تعهدات طرفین معامله را می دهد، لذا در صورت تعهد خرید یا اعطای حق اختیار فروش یا خرید دارایی به دیگری در این بازارها، سپرده و تعهدات مربوطه نباید در محاسبه نسبت های موضوع ماده ۷ این دستورالعمل لحاظ گردد.

ماده ۳ - آن دسته از نهادهای مالی که تعهدات موضوع ماده ۲ را پذیرفته اند و همچنین کارگزاران، کارگزار معامله گران، بازارگردانان و سیدگردان ها، موظفند در مقاطع زمانی زیر، نسبت های موضوع ماده ۷ این دستورالعمل را محاسبه نمایند:

(۱) حداکثر ظرف ۱۰ روز کاری پس از پایان هر ماه، بر اساس تراز آزمایشی دفاتر حساب ها در پایان آن ماه؛

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

۲) همزمان با تهیه صورت‌های مالی سالانه یا صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای (برای مقاطعی کمتر از یک سال) که نهاد مالی باید مطابق مقررات مربوطه تهیه نماید، براساس صورت‌های مالی سالانه یا میان‌دوره‌ای مربوطه؛ تبصره: در مواعد مقرر در بند ۲ این ماده، نسبت‌های موضوع ماده ۷ باید براساس صورت‌های مالی سالانه حسابرسی شده و در صورتی که براساس سایر مقررات، حسابرسی صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای نیز الزامی باشد، باید براساس صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای حسابرسی شده، محاسبه شده و به تأیید حسابرس نهاد مالی برسد. در صورت وجود اختلاف نظر بین حسابرس و مدیران نهادهای مالی در مورد ارقام صورت‌های مالی، نسبت‌های مذکور باید براساس صورت‌های مالی که براساس نظر حسابرس تعدیل شده‌اند، محاسبه شده و به تأیید حسابرس نهاد مالی برسد. در صورتی که حسابرس نهاد مالی در اظهار نظر راجع به برخی ارقام صورت مالی، محدودیت اساسی داشته یا رقم تعدیل را تعیین نکرده باشد، آن‌گاه موضوع باید بلافاصله توسط نهاد مالی به سازمان گزارش‌گردد تا در صورت تشخیص سازمان، میزان تعدیل لازم، با حسابرسی ویژه تعیین گردد.

ماده ۴ علاوه بر مواعد زمانی مذکور در مواد ۲ و ۳، نهادهای مالی موظفند نسبت‌های موضوع ماده ۷ این دستورالعمل را در مواعد زمانی دیگری که سازمان تعیین می‌کند، محاسبه کنند.

ماده ۵ نهادهای مالی موظفاند یک نسخه از گزارش محاسبه نسبت‌های موضوع ماده ۷ را که در مواعد مقرر در مواد ۲، ۳ و ۴ محاسبه نموده‌اند، پس از امضای بالاترین مقام اجرایی نهاد مالی، با ذکر تاریخ تهیه و تاریخ صورت‌های مالی یا تراز آزمایشی مبنای تهیه گزارش مذکور در دفتر نهاد مالی بایگانی نمایند. یک نسخه از صورت‌های مالی یا تراز آزمایشی مبنای تهیه گزارش نیز باید به گزارش مذکور ضمیمه گردد. در صورت درخواست سازمان، نهاد مالی موظف است گزارش‌های تهیه شده را در مهلت مقرر، به سازمان یا سایر مراجعی که سازمان تعیین می‌کند، ارائه نماید.

ماده ۶ سازمان در مواردی که ضروری تشخیص دهد، می‌تواند اظهار نظر حسابرس نهاد مالی در مورد صحت محاسبات مربوط به نسبت‌های موضوع ماده ۷ را الزامی نماید. در این صورت موضوع تابع مقررات مربوط به تهیه گزارش ویژه حسابرسی خواهد بود.

ماده ۷ نسبت جاری تعدیل شده و نسبت بدهی و تعهدات تعدیل شده به شرح زیر محاسبه می‌شوند:

۱) نسبت جاری تعدیل شده: حاصل تقسیم جمع دارایی‌های جاری تعدیل شده بر جمع بدهی‌ها و تعهدات جاری تعدیل شده است.

۲) نسبت بدهی و تعهدات تعدیل شده: حاصل تقسیم جمع کل بدهی‌ها و تعهدات تعدیل شده بر جمع کل دارایی‌های تعدیل شده است. در محاسبه این نسبت‌ها، ارزش هر یک از ارقام دارایی، بدهی یا تعهدات با توجه به پایه محاسباتی قید شده در پیوست‌های این دستورالعمل، تعیین شده و در ضریب متناسب خود در جداول یاد شده، ضرب می‌گردد تا به یک قلم دارایی، بدهی یا تعهد تعدیل شده، تبدیل شود.

تبصره ۱: در صورتی که برای هر یک از تعهدات مندرج در پیوست‌های این دستورالعمل، یک قلم بدهی به عنوان بدهی قطعی یا احتمالی در حساب‌های شرکت منظور شده باشد، در محاسبه نسبت‌های موضوع این ماده، مبلغ بدهی مندرج در حساب‌ها در نظر گرفته شده و مبلغ تعهد براساس پیوست‌های این دستورالعمل، محاسبه و منظور می‌گردد.

تبصره ۲: در محاسبه نسبت‌های موضوع این ماده، باید ودایع و دارایی‌های امانی دیگران نزد نهادهای مالی (نظیر وجوه مشتریان کارگزاری که به منظور اجرای دستورات خرید نزد شرکت کارگزاری به ودیعه است یا سرمایه‌های مشتریان که برای امر سیدگردانی در اختیار سیدگردان قرار دارد) و دارایی‌هایی که با هر عنوان استفاده از آنها محدود شده است به عنوان دارایی نهاد مالی منظور نشود.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

تبصره ۳: در صورتی که نهاد مالی دارای شرکت‌های فرعی مشمول تلفیق باشد، مبنای محاسبه نسبت‌های موضوع این ماده، صورت‌های مالی تلفیقی یا شرکت اصلی هر کدام به احتیاط نزدیک‌تر باشد، بوده و در مواردی که تراز آزمایشی ملاک عمل است، تراز آزمایشی و تعهدات شرکت اصلی مبنای محاسبه قرار می‌گیرد.

تبصره ۴: در صورتی که ضریب یا پایه محاسباتی یک قلم یا اقلامی از دارایی‌ها، بدهی‌ها یا تعهدات نهاد مالی در پیوست‌های این دستورالعمل پیش‌بینی نشده باشد، ضریب یا پایه محاسباتی مربوط، به پیشنهاد معاونت نظارت بر نهادهای مالی و تأیید رئیس سازمان، قابل تعیین است.

تبصره ۵: برای محاسبه نسبت‌های موضوع این ماده، رعایت احتیاط در تعیین ارزش دارایی‌ها، بدهی‌ها و تعهدات برآوردی بلامانع است و بلکه توصیه می‌شود. در رعایت احتیاط، ارزش دارایی کمتر از ارزش آن براساس پایه محاسباتی و ارزش بدهی و تعهد برآوردی بیشتر از ارزش آن براساس پایه محاسباتی منظور شده در پیوست‌های این دستورالعمل، در نظر گرفته می‌شود.

ماده ۸ مشارکت نهاد مالی با سایر نهادهای مالی یا بانک‌ها در پذیرش تعهد پذیرهنویسی یا تعهد خرید اوراق بهادار (به استثنای اعطای حق اختیار فروش اوراق بهادار به دیگری)، از طریق تشکیل سندیکا مجاز است، مشروط بر اینکه سهم هریک از اعضای سندیکا در تعهد یادشده و سهم کارمزد هریک، براساس یک قرارداد چند جانبه که توسط اعضای سندیکا امضاء شده است، معین شده باشد.

تبصره ۱: نهادهای مالی ملزم‌اند در انعقاد قرارداد موضوع این ماده، شرایط یا نمودن قرارداد مصوب سازمان را رعایت نمایند.

تبصره ۲: صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت از جمله صندوق‌های سرمایه‌گذاری تحت مدیریت نهاد مالی، می‌توانند با رعایت شرایط زیر در سندیکای موضوع این ماده مشارکت نمایند.
الف) شرایط اوراق بهادار موضوع تعهد پذیرهنویسی یا تعهد خرید:

الف- ۱) مجوز عرضه عمومی اوراق بهادار از طرف سازمان یا بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صادر شده باشد؛

الف- ۲) اوراق بهادار از نوع اوراق مشارکت یا اوراق با درآمد ثابت بوده یا حداقل بازدهی برای آن پیش‌بینی شده و اصل و حداقل بازدهی آن توسط ضامن معتبری تضمین شده باشد؛

الف- ۳) بازدهی تعیین شده یا پیش‌بینی شده برای اوراق بهادار، کمتر از بازدهی پیش‌بینی شده یا تضمین شده برای صندوق سرمایه‌گذاری نباشد یا در صورت عدم پیش‌بینی یا تضمین بازدهی صندوق سرمایه‌گذاری، بازدهی تعیین شده یا پیش‌بینی شده برای اوراق بهادار، از متوسط بازدهی اوراق بهاداری که در مالکیت صندوق است و خصوصیات مندرج در بند (الف-۲) را دارد، کمتر نباشد.

ب) شرایط صندوق مشارکت کننده در سندیکا:

ب- ۱) صندوق سرمایه‌گذاری از نوع صندوق سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت باشد؛

ب- ۲) در موضوع فعالیت صندوق سرمایه‌گذاری، مشارکت در تعهد پذیرهنویسی یا تعهد خرید اوراق بهادار، قید شده باشد؛

ب- ۳) سهم صندوق سرمایه‌گذاری از تعهدات یادشده باید به گونه‌ای باشد که در صورت ایفای تعهد صندوق در پذیرهنویسی یا خرید اوراق بهادار، نصاب‌های مقرر در امیدنامه صندوق در مورد ترکیب دارایی‌ها، نقض نشود.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

ماده ۹ - نصاب‌های قابل قبول برای نسبت جاری تعدیل شده و نسبت بدهی و تعهدات تعدیل شده برای نهادهای مالی موضوع مواد ۲ و ۳، به شرح جدول ذیل است:

ردیف	شرح	نصاب قابل قبول	
		نسبت جاری تعدیل شده	نسبت بدهی و تعهدات تعدیل شده
۱	نهادهای مالی که به عملیات کارگزاری، کارگزار معامله گری، بازارگردانی یا سیدگردانی می‌پردازند.	حداقل معادل یک	حداکثر معادل یک
۲	نهادهای مالی که به تنهایی یا با مشارکت دیگران تعهدات موضوع ماده ۲ این دستورالعمل را پذیرفته یا قصد دارند بپذیرند.	حداقل معادل یک	حداکثر معادل یک

تبصره ۱: در صورتی که پذیرش تعهدات جدید موضوع ماده ۲ توسط نهاد مالی، منجر به نقض نصاب‌های مندرج در این ماده شود، نهاد مالی موظف است از پذیرش تعهد یا تعهدات یادشده خودداری نماید.

تبصره ۲: در صورتی که در مواقع مقرر در مواد ۳ و ۴ این دستورالعمل، نقض نصاب‌های موضوع این ماده (ناشی از ایجاد بدهی یا تعهدات قبلی) احراز گردد، نهاد مالی باید بلافاصله موضوع را به همراه برنامه‌های خود برای اصلاح نسبت‌های مذکور، شامل مواعید زمانی اجرای هر برنامه، به سازمان گزارش نموده و اقدامات اصلاحی را بدون فوت وقت شروع نماید. در صورتی که سازمان، اصلاحاتی در برنامه ارائه شده در نظر داشته باشد، موضوع را به نهاد مالی ذیربط اعلام و نهاد مالی باید اصلاحات لازم را در برنامه به عمل آورده و متناسب با آن اقدام نماید.

تبصره ۳: در صورتی که پذیرش تعهدات موضوع ماده ۲ این دستورالعمل توسط نهاد مالی مجاز نباشد یا نیازمند اخذ مجوز از سازمان بوده و نهاد مالی هنوز موفق به دریافت این مجوز نشده است، نهاد مالی باید از پذیرش تعهدات مذکور خودداری کند، حتی اگر با پذیرش این تعهدات، نصاب‌های مندرج در این ماده نقض نشوند.

تبصره ۴: در مواردی که بانک تحت نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران درخواست پذیرش تعهدات موضوع ماده ۲ این دستورالعمل را دارد، باید نصاب‌های مقرر در این ماده رعایت شود یا نسبت کفایت سرمایه افشاء شده در آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده بانک که طبق دستورالعمل‌های بانک مرکزی محاسبه می‌شود، برابر یا بیشتر از ۸ درصد باشد.

ماده ۱۰ - در صورتی که پذیرش هر یک از تعهدات موضوع ماده ۲ منوط به تأیید سازمان باشد، آن‌گاه تأییدیه سازمان در صورتی صادر خواهد شد که پذیرش تعهد منجر به نقض نصاب‌های موضوع ماده ۹ نگردد یا حسب مورد بانک متقاضی نصاب مقرر در تبصره ۴ ماده ۹ را احراز نموده باشد. در شرایطی که نصاب‌های شخص متقاضی کمتر از ده درصد در جهت منفی با نصاب‌های یادشده تفاوت داشته باشد، تأییدیه سازمان صرفاً با پیشنهاد معاونت مربوطه و موافقت ریاست سازمان، قابل صدور است.

تبصره ۱: برای صدور تأییدیه موضوع این ماده، مبلغ تعهداتی که قبلاً تأییدیه سازمان برای پذیرش آن‌ها صادر شده است، به عنوان تعهد پذیرفته شده توسط نهاد مالی تلقی شده و باید در محاسبه نسبت‌های موضوع ماده ۷ لحاظ گردد، مگر اینکه نهاد مالی قبل از پذیرش این تعهدات تقاضای ابطال تأییدیه مربوطه را ارائه نماید.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

تبصره ۲: چنانچه نهاد مالی هنگام درخواست صدور مجوز تعهد پذیرهنویسی، مدارک و مستندات را به سازمان ارائه دهد که به موجب آن قبل از شروع پذیرهنویسی شخص یا اشخاص دیگری، خرید اوراق بهادار مربوطه را در فرآیند پذیرهنویسی متعهد شده‌اند، آن‌گاه در صورتی که به تشخیص سازمان مستندات مذکور قابل اتکا بوده و شخص یا اشخاص مذکور توانایی مالی کافی به منظور ایفای تعهدات خود داشته باشند، نسبت‌های موضوع ماده ۷ براساس خالص تعهد نهاد مالی متقاضی (پس از کسر مبلغ تعهد شخص یا اشخاص مذکور)، قابل محاسبه خواهد بود.

تبصره ۳: در صورتی که نهاد مالی یا هریک از اعضای سندیکا در هنگام درخواست صدور مجوز تعهد پذیرهنویسی یا تعهد خرید اوراق بهادار، وجوهی را به عنوان پشتوانه تعهد خود در این زمینه به حساب بانکی مخصوصی واریز و تأیید بانکی را به فرمت مورد نظر سازمان ارائه دهد، نسبت‌های موضوع ماده ۷ براساس خالص تعهد نهاد مالی یا عضو سندیکا (پس از کسر مبلغ واریزی به حساب مذکور) و با حذف مبلغ واریزی از سرفصل دارایی‌ها، قابل محاسبه خواهد بود، مشروط بر اینکه (الف) نهاد مالی یا هر شخص دیگر بدون تأیید ناشر یا عرضه کننده اوراق بهادار مربوطه، اجازه برداشت از حساب بانکی یادشده را نداشته باشد؛ و (ب) برداشت از حساب بانکی یادشده برای ایفای تعهد نهاد مالی در پذیرهنویسی یا تعهد خرید اوراق بهادار، با دستور ناشر یا عرضه کننده اوراق بهادار حسب مورد و بدون نیاز به تأیید نهاد مالی، میسر باشد.

ماده ۱۱ – تخلف نهاد مالی از مفاد این دستور العمل، براساس دستورالعمل مربوطه رسیدگی می‌شود. در صورت احراز تخلف مرجع رسیدگی کننده متناسب با درجه تخلف (که براساس تبصره ۱ این ماده تعیین می‌شود)، یک یا چند مورد از تنبیهات زیر را در نظر خواهد گرفت:

- (۱) تذکر کتبی به نهاد مالی بدون درج در پرونده؛
- (۲) تذکر کتبی به نهاد مالی با درج در پرونده؛
- (۳) اخطار کتبی با درج در پرونده نهاد مالی؛
- (۴) محرومیت نهاد مالی از ارائه خدمات یا پذیرش تعهدات موضوع ماده ۲ این دستورالعمل حداکثر تا سه سال؛
- (۵) محدود کردن فعالیت نهاد مالی حداکثر تا سه سال؛
- (۶) تعلیق فعالیت نهاد مالی حداکثر تا سه سال؛
- (۷) لغو مجوز تأسیس و فعالیت نهاد مالی در شرایطی که تخلف نهاد مالی آسیب جدی به اعتماد عمومی نسبت به فعالان بازار اوراق بهادار وارد نموده‌باشد.
- (۸) جریمه نقدی نهاد مالی مطابق آئین نامه ماده ۱۴ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید؛ علاوه بر تنبیهات فوق برای نهاد مالی مرجع رسیدگی کننده می‌تواند تنبیهات زیر را برای مدیر یا هریک از کارکنان نهاد مالی که فعل یا ترک فعل وی در ایجاد تخلف مؤثر بوده‌است، در نظر بگیرد:

- (۱) تذکر کتبی بدون درج در پرونده؛
- (۲) تذکر کتبی با درج در پرونده؛
- (۳) اخطار کتبی با درج در پرونده؛
- (۴) محرومیت از تصدی سمت در نهاد مالی مربوطه حداکثر تا سه سال؛
- (۵) محرومیت از استفاده از گواهی نامه حرفه‌ای صادره توسط سازمان حداکثر تا سه سال؛
- (۶) محرومیت از تصدی سمت در تمام یا برخی از بورس‌ها، بازارهای خارج از بورس، کانون و نهادهای مالی حداکثر تا سه سال؛

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

(۷) جریمه نقدی مطابق آئین نامه ماده ۱۴ قانون توسعه ابزارها و نهاد مالی جدید؛

تبصره ۱: درجه تخلف از این دستورالعمل براساس معیارهای زیر تعیین می‌شود:

۱ - میزان و مدت زمانی که مواد این دستورالعمل نقض شده‌است؛

۲ - مبلغ تعهداتی که در اثر نقض این دستورالعمل، نهاد مالی موفق به ایفای به موقع آن نشده‌است؛

۳ - مدت زمانی که نهاد مالی در اثر نقض این دستورالعمل، در ایفای تعهدات خود تأخیر نموده‌است؛

۴ - تعداد افراد ذینفعی که نهاد مالی در اثر نقض این دستورالعمل، نتوانسته تعهدات خود را در قبال آن‌ها به موقع ایفا نماید.

تبصره ۲: اعمال تنبیهات موضوع این ماده مانع از مجازات‌هایی که در قوانین در صورت ارتکاب جرم پیش‌بینی شده یا مانع از جبران

خساراتی که در اثر ارتکاب تخلف یا جرایم به مشتری نهاد مالی یا سایر اشخاص وارد شده‌است، نخواهد شد.

تبصره ۳: هر بار تکرار تخلف از این دستورالعمل در طول کمتر از یک‌سال، منجر به تشدید تنبیهات تا دو درجه و در صورت تکرار تخلف

در طول کمتر از سه سال، منجر به تشدید تنبیهات تا یک درجه خواهد شد. در مورد مدیران یا کارکنان مؤثر در تخلف، تکرار

تخلف در طول یک‌سال منجر به تشدید تنبیهات تا سه درجه و در صورتی که تکرار پس از یک‌سال ولی کمتر از ۵ سال باشد،

تنبیهات تا دو درجه و در صورتی که تکرار پس از ۵ سال و کمتر از ده سال باشد، تنبیهات تا یک درجه تشدید می‌شود.

ماده ۱۲ - علاوه بر تنبیهات موضوع ماده ۱۱، مرجع رسیدگی به تخلفات می‌تواند به منظور پیشگیری از تکرار تخلف یا گسترش دامنه

آن، اعاده وضعیت به قبل از انجام تخلف یا رفع اثرات تخلف انجام شده، نهاد مالی را ملزم به موارد زیر نماید:

(۱) اصلاح یا تقویت نظام کنترل‌های داخلی؛

(۲) اصلاح رویه‌ها و آیین نامه‌های داخلی؛

(۳) تأمین، تکمیل و آموزش نیروی انسانی در بخش‌ها و زمینه‌های خاص؛

(۴) منع نهاد مالی از گسترش کمی و یا جغرافیایی فعالیت‌ها تا زمان احراز شرایطی خاص؛

مرجع رسیدگی همچنین می‌تواند برای انجام موارد موضوع این ماده، مهلت تعیین کرده و رفع تعلیق از تمامی یا بخشی از فعالیت‌ها

یا رفع محدودیت از فعالیت‌های نهاد مالی را منوط به اجرای آن‌ها در مهلت مقرر نماید. در صورت عدم اجرای موارد تعیین شده در

این ماده در مهلت مقرر، مرجع رسیدگی می‌تواند تنبیهات مذکور در ماده ۱۰ را اعمال کند.

ماده ۱۳ - این دستورالعمل در یک مقدمه، ۱۳ ماده و ۲۰ تبصره و ۲ پیوست در تاریخ ۱۳۹۰/۰۷/۳۰ به تصویب هیأت‌مدیره سازمان

بورس و اوراق بهادار رسید.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهاد های بازار سرمایه

پیوست ۱ - ضرایب و پایه محاسباتی دارایی ها و بدهی ها

ضریب (درصد)		پایه محاسباتی	نوع
نسبت جاری	نسبت بدهی و تعهدات		
			۱- دارایی جاری
۱۰۰	۱۰۰	ارزش دفتری با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۱-۱- وجه نقد
۱۰۰	۱۰۰	ارزش دفتری با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۲-۱- سپرده بانکی کوتاه مدت
۱۰۰	۱۰۰	ارزش دفتری با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۳-۱- گواهی سپرده سرمایه گذاری عام کوتاه مدت نزد مؤسسات پولی
		ارزش دفتری با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۴-۱- سپرده نزد بورس ها یا اتاق های پایا پای
صفر	صفر	ارزش دفتری با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۱-۴-۱- سپرده تضمین معاملات اوراق مشتقه
۱۰۰	۸۰	ارزش دفتری با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۲-۴-۱- تضمین سایر معاملات
۸۰	۵۰	ارزش دفتری با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۵-۱- سایر سپرده ها
			۶-۱- سرمایه گذاری کوتاه مدت
			۱-۶-۱- سرمایه گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت
۱۰۰	۱۰۰	ارزش باز خرید تضمین شده در تاریخ محاسبه	۱-۱-۶-۱- دارای تضمین باز خرید پیش از سر رسید
			۲-۱-۶-۱- بدون تضمین باز خرید پیش از سر رسید
			۱-۲-۱-۶-۱- پذیرفته شده در بورس یا فرابورس
			۱-۱-۲-۱-۶-۱- دارای بازارگردان با مجوز
۱۰۰	۷۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه های فروش) با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۱-۱-۱-۲-۱-۶-۱- بازارگردانی توسط خود نهاد مالی
۱۰۰	۸۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه های فروش) با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۲-۱-۱-۲-۱-۶-۱- بازارگردانی توسط سایرین
۱۰۰	۷۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه های فروش) با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۲-۱-۲-۱-۶-۱- بدون بازارگردان دارای مجوز

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

ضریب (درصد)		پایه محاسباتی	نوع
نسبت جاری	نسبت بدهی و تعهدات		
			۱-۶-۲-۱-۲- پذیرفته نشده در بورس یا فرا بورس ۱-۶-۲-۱-۲-۱- دارای بازارگردان با مجوز
۱۰۰	۶۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش) با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۱-۶-۲-۱-۲-۱-۱- بازارگردانی توسط خود نهاد مالی
۱۰۰	۷۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش) با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۱-۶-۲-۱-۲-۱-۲- بازارگردانی توسط سایرین
۱۰۰	۶۰	خالص ارزش فروش یا قیمت اسمی هر کدام که کمتر است با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۱-۶-۲-۱-۲-۱- بدون بازارگردان دارای مجوز
			۱-۶-۲- سرمایه گذاری در سهام شرکت‌ها ۱-۶-۲-۱- سهام پذیرفته شده در بورس تهران یا بازار اول فرا بورس ۱-۶-۲-۱-۱-۲-۱- دارای بازارگردان با مجوز
۹۰	۵۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش)	۱-۶-۲-۱-۱-۲-۱- بازارگردانی توسط خود نهاد مالی
۹۰	۶۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش)	۱-۶-۲-۱-۱-۲-۱-۲- بازارگردانی توسط سایرین
۹۰	۵۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش)	۱-۶-۲-۱-۱-۲-۱- بدون بازارگردان دارای مجوز
			۱-۶-۲-۱-۲-۱-۲- سهام پذیرفته شده در سایر بازارهای فرا بورس ایران ۱-۶-۲-۱-۲-۱-۲- بازار دوم فرا بورس ۱-۶-۲-۱-۱-۲-۱-۲-۱- دارای بازارگردان با مجوز
۸۰	۴۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش)	۱-۶-۲-۱-۱-۲-۱-۲-۱- بازارگردانی توسط خود نهاد مالی
۸۰	۵۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش)	۱-۶-۲-۱-۱-۲-۱-۲-۱-۲- بازارگردانی توسط سایرین
۸۰	۴۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش)	۱-۶-۲-۱-۱-۲-۱-۲- بدون بازارگردان دارای مجوز
			۱-۶-۲-۱-۲-۱-۲- سایر بازارهای فرا بورس ۱-۶-۲-۱-۱-۲-۱-۲-۱-۲-۱- دارای بازارگردان با مجوز

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهاد های بازار سرمایه

ضریب (درصد)		پایه محاسباتی	نوع
نسبت جاری	نسبت بدهی و تعهدات		
۷۰	۳۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه های فروش)	۱-۱-۲-۲-۲-۲-۲-۲-۱ بازارگردانی توسط خود نهاد مالی
۷۰	۴۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه های فروش)	۱-۱-۲-۲-۲-۲-۲-۲-۱ بازارگردانی توسط سایرین
۷۰	۳۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه های فروش) یا ارزش دفتری (قیمت تمام شده پس از کسر ذخایر کاهش ارزش) هر کدام که کمتر است.	۱-۱-۲-۲-۲-۲-۲-۲-۱ بدون بازارگردان
۷۰	۳۰	ارزش دفتری (قیمت تمام شده پس از کسر ذخایر کاهش ارزش)	۱-۱-۲-۲-۲-۳-۳-۱ سایر سهام
			۱-۱-۲-۳-۳-۱ سرمایه گذاری در واحدهای سرمایه گذاری صندوق های سرمایه گذاری دارای مجوز ۱-۱-۲-۳-۳-۱-۱ صندوق سرمایه گذاری در اوراق بهادار ۱-۱-۲-۳-۳-۳-۱-۱ در اوراق بهادار با درآمد ثابت
۱۰۰	۹۰	ارزش ابطال واحدهای سرمایه گذاری (پس از کسر هزینه های ابطال)	۱-۱-۱-۱-۳-۳-۱-۱ ضمانت نقدشوندگی توسط خود نهاد مالی
۱۰۰	۱۰۰	ارزش ابطال واحدهای سرمایه گذاری (پس از کسر هزینه های ابطال)	۱-۱-۱-۳-۳-۳-۱-۱ ضمانت نقدشوندگی توسط سایر نهادهای مالی
			۱-۱-۲-۳-۳-۳-۱-۱ در سهام
۹۰	۷۰	ارزش ابطال واحدهای سرمایه گذاری (پس از کسر هزینه های ابطال)	۱-۱-۲-۳-۳-۳-۱-۱ ضمانت نقدشوندگی توسط خود نهاد مالی
۱۰۰	۸۰	ارزش ابطال واحدهای سرمایه گذاری (پس از کسر هزینه های ابطال)	۱-۱-۲-۳-۳-۳-۳-۱-۱ ضمانت نقدشوندگی توسط سایر نهادهای مالی
			۱-۲-۳-۳-۳-۳-۱-۱ صندوق زمین و ساختمان
۹۰	۶۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه های فروش)	۱-۲-۳-۳-۳-۳-۳-۱-۱ بازارگردان خود نهاد مالی
۹۰	۷۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه های فروش)	۱-۲-۳-۳-۳-۳-۳-۳-۱-۱ بازارگردان سایر نهادهای مالی
۹۰	۵۰	خالص ارزش فروش یا ارزش دفتری هر کدام کمتر باشد	۱-۲-۳-۳-۳-۳-۳-۳-۳-۱-۱ بدون بازار گردان
			۱-۲-۳-۳-۳-۳-۳-۳-۳-۳-۱-۱ صندوق طلا
۱۰۰	۸۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه های فروش)	۱-۲-۳-۳-۳-۳-۳-۳-۳-۱-۱ بازارگردان خود نهاد مالی
۱۰۰	۹۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه های فروش)	۱-۲-۳-۳-۳-۳-۳-۳-۳-۳-۱-۱ بازارگردان سایر نهادهای مالی

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

ضریب (درصد)		پایه محاسباتی	نوع
نسبت جاری	نسبت بدهی و تعهدات		
۱۰۰	۷۰	خالص ارزش فروش یا ارزش دفتری هر کدام کمتر باشد	۳-۳-۳-۶-۱- بدون بازارگردان
			۴-۳-۶-۱- صندوق ارز
۹۰	۷۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش)	۱-۴-۳-۶-۱- بازارگردان خود نهاد مالی
۹۰	۸۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش)	۲-۴-۳-۶-۱- بازارگردان سایر نهادهای مالی
۹۰	۶۰	خالص ارزش فروش یا ارزش دفتری هر کدام کمتر باشد	۳-۴-۳-۶-۱- بدون بازارگردان
۷۰	۴۰	ارزش دفتری	۴-۶-۱- سایر سرمایه‌گذاری‌های کوتاه مدت
			۷-۱- حساب‌ها و اسناد دریافتنی تجاری
۱۰۰	۸۰	ارزش دفتری (پس از کسر ذخایر کاهش ارزش)	۱-۷-۱- دارای وثایق و ضمانت کافی
			۲-۷-۱- بدون وثیقه و ضمانت کافی
۹۰	۷۰	ارزش دفتری (پس از کسر ذخایر کاهش ارزش)	۱-۲-۷-۱- از شرکت‌های گروه و وابسته
۸۰	۶۰	ارزش دفتری (پس از کسر ذخایر کاهش ارزش)	۲-۲-۷-۱- از سایر شرکت‌ها و اشخاص
۷۰	۵۰	ارزش دفتری (پس از کسر ذخایر کاهش ارزش)	۳-۷-۱- سایر اسناد دریافتنی تجاری
			۴-۷-۱- سود سهام دریافتنی
۸۰	۷۰	ارزش دفتری (پس از کسر ذخایر کاهش ارزش)	۱-۴-۷-۱- سود سهام دریافتنی از شرکت‌های گروه و وابسته
۷۰	۵۰	ارزش دفتری (پس از کسر ذخایر کاهش ارزش)	۲-۴-۷-۱- سود سهام دریافتنی از سایر شرکتها
۶۰	۴۰	ارزش دفتری (پس از کسر ذخایر کاهش ارزش)	۵-۷-۱- سایر اسناد دریافتنی
۶۰	۴۰	ارزش دفتری (پس از کسر ذخایر کاهش ارزش)	۸-۱- حساب‌های دریافتنی تجاری
۵۰	۳۰	ارزش دفتری (پس از کسر ذخایر کاهش ارزش)	۹-۱- سایر حساب‌های دریافتنی
۵۰	۳۰	ارزش دفتری (پس از کسر ذخایر کاهش ارزش)	۱۰-۱- سفارش و پیش‌پرداخت‌ها
۵۰	۳۰	ارزش دفتری، جایگزینی یا بازاری هر کدام کمتر باشد	۱۱-۱- سایر دارایی‌های جاری

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

ضریب (درصد)		پایه محاسباتی	نوع
نسبت جاری	نسبت بدهی و تعهدات		
			۲- دارایی‌های غیر جاری
			۱-۲- سپرده بلندمدت نزد مؤسسات پولی
۱۰۰	۱۰۰	ارزش دفتری با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۱-۱-۲- با امکان برداشت قبل از سررسید
۱۰۰	۸۰	ارزش دفتری با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۲-۱-۲- بدون امکان برداشت قبل از سررسید
			۲-۲- گواهی سپرده سرمایه گذاری بلندمدت نزد مؤسسات پولی
۱۰۰	۱۰۰	ارزش دفتری با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۱-۲-۲- بدون جریمه در صورت برداشت قبل از سررسید
۱۰۰	۸۰	ارزش دفتری با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۲-۲-۲- با جریمه در صورت برداشت قبل از سررسید
۸۰	۵۰	ارزش دفتری با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۳-۲- سایر سپرده‌ها
			۴-۲- دارایی‌های ثابت مشهود
۷۰	صفر	بهای تمام شده	۱-۴-۲- زمین
۸۰	صفر	بهای تمام شده	۲-۴-۲- ساختمان
۹۰	صفر	ارزش دفتری	۳-۴-۲- وسایل نقلیه
۹۰	صفر	ارزش دفتری	۴-۴-۲- اثاثیه و منصوبات
۷۰	صفر	بهای تمام شده	۵-۴-۲- پیش پرداختهای سرمایه‌ای
۶۰	صفر	ارزش دفتری	۶-۴-۲- سایر دارایی‌های ثابت مشهود
			۵-۲- دارایی‌های نامشهود
۷۰	صفر	ارزش دفتری	۱-۵-۲- سرقفلی و حق الامتیاز
۶۰	صفر	ارزش دفتری	۲-۵-۲- سایر دارایی‌های نامشهود
			۶-۲- سرمایه گذاری بلندمدت
			۱-۶-۲- سرمایه گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت
۱۰۰	۱۰۰	ارزش باز خرید تضمین شده در تاریخ محاسبه	۱-۱-۶-۲- دارای تضمین باز خرید پیش از سررسید

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

ضریب (درصد)		پایه محاسباتی	نوع
نسبت جاری	نسبت بدهی و تعهدات		
			۲-۱-۶-۲- بدون تضمین بازخرید پیش از سررسید ۲-۱-۶-۲- پذیرفته شده در بورس یا فرابورس ۲-۱-۶-۲- دارای بازارگردان با مجوز سازمان
۱۰۰	۷۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش) با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۲-۱-۶-۲- بازارگردانی توسط خود نهاد مالی
۱۰۰	۸۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش) با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۲-۱-۶-۲- بازارگردانی توسط نهاد مالی دیگر
۱۰۰	۷۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش) با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۲-۱-۶-۲- بدون بازارگردان با مجوز سازمان
			۲-۱-۶-۲- پذیرفته نشده در بورس یا فرابورس ۲-۱-۶-۲- دارای بازارگردان با مجوز سازمان
۱۰۰	۶۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش) با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۲-۱-۶-۲- بازارگردانی توسط خود نهاد مالی
۱۰۰	۷۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش) با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۲-۱-۶-۲- بازارگردانی توسط نهاد مالی دیگر
۱۰۰	۶۰	خالص ارزش فروش یا قیمت اسمی هر کدام کمتر است با احتساب سود تعلق گرفته قابل دریافت در تاریخ محاسبه	۲-۱-۶-۲- بدون بازارگردان دارای مجوز از سازمان
			۲-۱-۶-۲- سرمایه گذاری در سهام شرکت‌ها ۲-۱-۶-۲- سهام پذیرفته شده در بورس تهران یا بازار اول فرابورس
۹۰	۲۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش)	۲-۱-۶-۲- سهام مدیریتی
			۲-۱-۶-۲- سهام غیرمدیریتی ۲-۱-۶-۲- دارای بازارگردان با مجوز
۹۰	۴۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش)	۲-۱-۶-۲- بازارگردانی توسط خود نهاد مالی
۹۰	۵۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش)	۲-۱-۶-۲- بازارگردانی توسط سایرین
۹۰	۴۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش)	۲-۱-۶-۲- بدون بازارگردان دارای مجوز

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهاد های بازار سرمایه

ضریب (درصد)		پایه محاسباتی	نوع
نسبت جاری	نسبت بدهی و تعهدات		
			۲-۲-۶-۲- سهام پذیرفته شده در سایر بازارهای فرابورس ایران ۲-۲-۶-۲-۱- بازار دوم فرابورس ۲-۲-۶-۲-۱-۱- دارای بازارگردان با مجوز
۸۰	۳۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه های فروش)	۲-۲-۶-۲-۱-۱-۱- بازارگردانی توسط خود نهاد مالی
۸۰	۴۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه های فروش)	۲-۲-۶-۲-۱-۱-۲- بازارگردانی توسط سایرین
۸۰	۳۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه های فروش)	۲-۲-۶-۲-۱-۲- بدون بازارگردان دارای مجوز
			۲-۲-۶-۲-۲- سایر بازارهای فرابورس ۲-۲-۶-۲-۱-۲- دارای بازارگردان با مجوز
۷۰	۲۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه های فروش)	۲-۲-۶-۲-۱-۱-۲- بازارگردانی توسط خود نهاد مالی
۷۰	۳۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه های فروش)	۲-۲-۶-۲-۱-۲- بازارگردانی توسط سایرین
۷۰	۲۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه های فروش) هرکدام کمتر است	۲-۲-۶-۲-۲- بدون بازارگردان دارای مجوز
۷۰	۲۰	ارزش دفتری (قیمت تمام شده پس از کسر ذخایر کاهش ارزش)	۲-۲-۶-۲-۳- سایر سهام
			۲-۳-۶-۲- سرمایه گذاری در واحدهای سرمایه گذاری صندوق ها ۲-۳-۶-۱- صندوق سرمایه گذاری در اوراق بهادار ۲-۳-۶-۱-۱- در اوراق بهادار با درآمد ثابت
۱۰۰	۸۰	ارزش ابطال واحدهای سرمایه گذاری (پس از کسر هزینه های ابطال)	۲-۳-۶-۱-۱-۳- ضمانت نقدشوندگی توسط خود نهاد مالی
۱۰۰	۹۰	ارزش ابطال واحدهای سرمایه گذاری (پس از کسر هزینه های ابطال)	۲-۳-۶-۱-۲- ضمانت نقدشوندگی توسط سایر نهادهای مالی
			۲-۳-۶-۱-۳- در سهام
۹۰	۶۰	ارزش ابطال واحدهای سرمایه گذاری (پس از کسر هزینه های ابطال)	مالی ۲-۳-۶-۱-۲- ضمانت نقدشوندگی توسط خود نهاد
۱۰۰	۷۰	ارزش ابطال واحدهای سرمایه گذاری (پس از کسر هزینه های ابطال)	نهاد های مالی ۲-۳-۶-۱-۳- ضمانت نقدشوندگی توسط سایر

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

ضریب (درصد)		پایه محاسباتی	نوع
نسبت جاری	نسبت بدهی و تعهدات		
			۲-۳-۶-۲ صندوق زمین و ساختمان
۹۰	۵۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش)	۲-۳-۶-۲ بازارگردان خود نهاد مالی
۹۰	۶۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش)	۲-۳-۶-۲ بازارگردان سایر نهادهای مالی
۹۰	۴۰	خالص ارزش فروش یا ارزش دفتری هر کدام کمتر باشد	۲-۳-۶-۲ بدون بازارگردان
			۲-۳-۶-۲ صندوق طلا
۱۰۰	۷۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش)	۲-۳-۶-۲ بازارگردان خود نهاد مالی
۱۰۰	۸۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش)	۲-۳-۶-۲ بازارگردان سایر نهادهای مالی
۱۰۰	۶۰	خالص ارزش فروش یا ارزش دفتری هر کدام کمتر باشد	۲-۳-۶-۲ بدون بازارگردان
			۲-۳-۶-۲ صندوق ارز
۹۰	۶۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش)	۲-۳-۶-۲ بازارگردان خود نهاد مالی
۹۰	۷۰	خالص ارزش فروش (قیمت پایانی پس از کسر هزینه‌های فروش)	۲-۳-۶-۲ بازارگردان سایر نهادهای مالی
۹۰	۶۰	خالص ارزش فروش یا ارزش دفتری هر کدام کمتر باشد	۲-۳-۶-۲ بدون بازارگردان
۶۰	صفر	ارزش دفتری	۲-۳-۶-۲ سایر سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت
			۲-۷-۲ اسناد دریافتنی بلندمدت
۱۰۰	صفر	ارزش دفتری تنزیل شده با نرخ آخرین اوراق مشارکت دولتی منتشره	۲-۷-۲ دارای وثیقه
			۲-۷-۲ بدون وثیقه
۹۰	صفر	ارزش دفتری تنزیل شده با نرخ آخرین اوراق مشارکت دولتی منتشره	۲-۷-۲ از شرکت‌های گروه و وابسته
۸۰	صفر	ارزش دفتری تنزیل شده با نرخ آخرین اوراق مشارکت دولتی منتشره	۲-۷-۲ از سایر شرکتها و اشخاص
۷۰	صفر	ارزش دفتری تنزیل شده با نرخ آخرین اوراق مشارکت دولتی منتشره	۲-۷-۲ سایر اسناد دریافتنی بلندمدت
۵۰	صفر	ارزش دفتری تنزیل شده با نرخ آخرین اوراق مشارکت دولتی منتشره	۲-۸ حساب‌های دریافتنی بلندمدت
۵۰	صفر	ارزش دفتری	۲-۹ سایر دارایی‌های غیرجاری

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

ضریب (درصد)		پایه محاسباتی	نوع
نسبت جاری	نسبت بدهی و تعهدات		
			۳- بدهی جاری
			۱-۳- حساب‌ها و اسناد پرداختنی
۷۰	۸۰	ارزش دفتری	۱-۱-۳- به شرکت های گروه و وابسته
۱۰۰	۱۰۰	ارزش دفتری	۲-۱-۳- به سایر شرکت‌ها و اشخاص
			۲-۳- سود سهام پرداختنی
۸۰	۹۰	ارزش دفتری	۱-۲-۳- به شرکتهای گروه و وابسته
100	۱۰۰	ارزش دفتری	۲-۲-۳- به سایر شرکتها و اشخاص
۱۰۰	۱۰۰	ارزش دفتری	۳-۳- سایر حساب‌ها و اسناد پرداختنی
۷۰	۱۰۰	ارزش دفتری	۴-۳- پیش‌دریافت‌ها
۱۰۰	۱۰۰	ارزش دفتری	۵-۳- حصه جاری وامهای بلندمدت
۱۰۰	۱۰۰	ارزش دفتری(اصل وام به اضافه سودهای پرداختنی)	۶-۳- حصه جاری تعهدات اجاره سرمایه ای بلندمدت
۱۰۰	۱۰۰	ارزش دفتری	۷-۳- ذخیره مالیات و سایر ذخایر کوتاه مدت
۱۰۰	۱۰۰	ارزش دفتری(اصل وام به اضافه سودهای پرداختنی)	۸-۳- تسهیلات دریافتی
۱۰۰	۱۰۰	ارزش دفتری	۹-۳- سایر بدهی‌های جاری
			۴- بدهی‌های غیر جاری
			۱-۴- حساب‌ها و اسناد پرداختنی
$100 \times 1/DM^*$	صفر	ارزش دفتری	۱-۱-۴- به شرکت‌های فرعی
$100 \times 1/DM^*$	صفر	ارزش دفتری	۲-۱-۴- به شرکت مادر
$100 \times 1/DM^*$	صفر	ارزش دفتری	۳-۱-۴- سایر حساب‌ها و اسناد پرداختنی
$100 \times 1/DM^*$	صفر	ارزش دفتری	۲-۴- ذخیره پایان خدمت کارکنان و سایر ذخایر
$100 \times 1/DM^*$	صفر	ارزش دفتری(اصل وام به اضافه سودهای پرداختنی)	۳-۴- تسهیلات دریافتی

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

ضریب (درصد)		پایه محاسباتی	نوع
نسبت جاری	نسبت بدهی و تعهدات		
$100 \times 18 / DM^*$	صفر	ارزش دفتری (اصل وام به اضافه سودهای پرداختنی)	۴-۴- تعهدات اجاره سرمایه ای
$100 \times 18 / DM^*$	صفر	ارزش دفتری	۴-۵- اوراق بدهی منتشره
$100 \times 18 / DM^*$	صفر	ارزش دفتری	۴-۶- اوراق اجاره
$100 \times 18 / DM^*$	صفر	ارزش دفتری	۴-۷- سایر بدهی های غیر جاری

* $DM =$ تعداد ماه های مانده تا سررسید بدهی است. در صورتی که $\frac{\dots}{DM}$ بزرگتر از یک شود، عدد یک در نظر گرفته شود.

توضیحات :

- ۱- منظور از مؤسسات پولی در این پیوست، بانک ها و مؤسسات مالی و اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است.
- ۲- اجازه معامله ورقه بهادار در بازار پایه فرابورس به معنی پذیرش ورقه بهادار در فرابورس نیست .
- ۳- در محاسبه ارزش دفتری، ذخایر کاهش ارزش و استهلاک انباشته حسب مورد کسر می شود.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

پیوست ۲- ضرایب و پایه محاسباتی تعهدات و بدهی‌های احتمالی که در متن ترازنامه منظور نشده‌اند

ضریب (درصد)		پایه محاسباتی	نوع
نسبت جاری	نسبت بدهی و تعهدات		
			۱- ضمانت نقدشوندگی ۱-۱- پذیرش بازارگردانی ۱-۱-۱- بورسی یا فرابورسی
۵۰۰	۵۰	ارزش بازاری حداقل معاملات روزانه تعهد شده و در غیراینصورت متوسط ارزش معاملات روزانه بازارگردان ظرف یک‌هفته اخیر	۱-۱-۱- سهام
۲۰۰	۲۰	ارزش بازاری حداقل معاملات روزانه تعهد شده و در غیراینصورت متوسط ارزش معاملات روزانه بازارگردان ظرف یک‌هفته اخیر	۱-۱-۲- اوراق بهادار با درآمد ثابت
۲۰۰	۲۰	ارزش بازاری حداقل معاملات روزانه تعهد شده و در غیراینصورت متوسط ارزش معاملات روزانه بازارگردان ظرف یک‌هفته اخیر	۱-۱-۳- گواهی سپرده بانکی
			۱-۱-۴- گواهی سرمایه‌گذاری صندوق‌ها
۴۰۰	۴۰	ارزش بازاری حداقل معاملات روزانه تعهد شده و در غیراینصورت متوسط ارزش معاملات روزانه بازارگردان ظرف یک‌هفته اخیر	۱-۱-۴-۱- صندوق سرمایه‌گذاری در سهام
۲۰۰	۲۰	ارزش بازاری حداقل معاملات روزانه تعهد شده و در غیراینصورت متوسط ارزش معاملات روزانه بازارگردان ظرف یک‌هفته اخیر	۱-۱-۴-۲- صندوق سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت
۶۰۰	۶۰	ارزش بازاری حداقل معاملات روزانه تعهد شده و در غیراینصورت متوسط ارزش معاملات روزانه بازارگردان ظرف یک‌هفته اخیر	۱-۱-۴-۳- صندوق زمین و ساختمان
۳۰۰	۳۰	ارزش بازاری حداقل معاملات روزانه تعهد شده و در غیراینصورت متوسط ارزش معاملات روزانه بازارگردان ظرف یک‌هفته اخیر	۱-۱-۴-۴- صندوق طلا
۶۰۰	۶۰	ارزش بازاری حداقل معاملات روزانه تعهد شده و در غیراینصورت متوسط ارزش معاملات روزانه بازارگردان ظرف یک‌هفته اخیر	۱-۱-۴-۵- صندوق ارز
			۱-۲- غیربورسی
۱۰۰۰	۱۰۰	حداقل معاملات روزانه تعهد شده براساس قیمت در آخرین معامله بازارگردان و در غیر این‌صورت متوسط روزانه	۱-۲-۱- سهام

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهاد های بازار سرمایه

پیوست ۲- ضرایب و پایه محاسباتی تعهدات و بدهی های احتمالی که در متن ترازنامه منظور نشده اند

ضریب (درصد)		پایه محاسباتی	نوع
نسبت جاری	نسبت بدهی و تعهدات		
		ارزش معاملات بازارگردان ظرف یک هفته اخیر	
۵۰۰	۵۰	حداقل معاملات روزانه تعهد شده براساس قیمت در آخرین معامله بازارگردان و در غیر این صورت متوسط روزانه ارزش معاملات بازارگردان ظرف یک هفته اخیر	۱-۲-۱-۱- اوراق بهادار با درآمد ثابت
۴۰۰	۴۰	حداقل معاملات روزانه تعهد شده براساس قیمت در آخرین معامله بازارگردان و در غیر این صورت متوسط روزانه ارزش معاملات بازارگردان ظرف یک هفته اخیر	۱-۲-۱-۱- گواهی سپرده بانکی
۱۰۰۰	۱۰۰	ارزش روز حداقل معاملات روزانه تعهد شده براساس قیمت در آخرین معامله بازارگردان و در غیر این صورت متوسط روزانه ارزش معاملات بازارگردان ظرف یک هفته اخیر	۱-۲-۱-۱- صندوق ها ۱-۴-۲-۱-۱- صندوق زمین و ساختمان
۵۰۰	۵۰	ارزش روز حداقل معاملات روزانه تعهد شده براساس قیمت در آخرین معامله بازارگردان و در غیر این صورت متوسط روزانه ارزش معاملات بازارگردان ظرف یک هفته اخیر	۱-۲-۱-۱- صندوق طلا
۸۰۰	۸۰	ارزش روز حداقل معاملات روزانه تعهد شده براساس قیمت در آخرین معامله بازارگردان و در غیر این صورت متوسط روزانه ارزش معاملات بازارگردان ظرف یک هفته اخیر	۱-۲-۱-۱- صندوق ارز
			۲-۱- ضمانت نقد شوندگی صندوق های سرمایه گذاری
۱۰۰	۱۰	در مورد صندوق های در شرف تاسیس دوازده در هزار ارزش اسمی حداکثر تعداد پیش بینی شده واحدهای صندوق در امیدنامه و در مورد صندوق های فعال دوازده در هزار میانگین ارزش روزانه دارایی های صندوق در سه ماه گذشته یا مدت فعالیت صندوق هر کدام کمتر است	۱-۲-۱- صندوق سرمایه گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت
۵۰۰	۵۰	در مورد صندوق های در شرف تاسیس پانزده در هزار ارزش اسمی حداکثر تعداد پیش بینی شده واحدهای صندوق در امیدنامه و در مورد صندوق های فعال پانزده در هزار میانگین ارزش روزانه دارایی های صندوق در سه ماه گذشته یا مدت فعالیت صندوق هر کدام کمتر است	۲-۲-۱- صندوق سرمایه گذاری در سهام
			۲- ضمانت حداقل سود ۱-۲- واحدهای سرمایه گذاری صندوق ها
۱۰	۱	در مورد صندوق های در شرف تاسیس ارزش اسمی میانگین حداکثر و حداقل تعداد پیش بینی شده واحدهای سرمایه گذاری موضوع ضمانت ضریب نرخ سود تضمین شده سالانه بسته به نوع تضمین و در مورد صندوق های فعال، ارزش روز خالص دارایی های واحدهای سرمایه گذاری موضوع ضمانت، ضریب نرخ سود تضمین شده سالانه .	۲-۱-۱-۱- اوراق بهادار با درآمد ثابت

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهادهای بازار سرمایه

پیوست ۲- ضرایب و پایه محاسباتی تعهدات و بدهی‌های احتمالی که در متن ترازنامه منظور نشده‌اند

نسبت جاری	نسبت بدهی و تعهدات	پایه محاسباتی	ضریب (درصد)	نوع
۳	۳۰	در مورد صندوق‌های در شرف تأسیس ارزش اسمی میانگین حداکثر و حداقل تعداد پیش‌بینی شده واحدهای سرمایه گذاری موضوع ضمانت ضریبدر نرخ سود تضمین شده سالانه بسته به نوع تضمین و در مورد صندوق‌های فعال، ارزش روز خالص دارایی‌های واحدهای سرمایه گذاری موضوع ضمانت، ضریبدر نرخ سود تضمین شده سالانه .		۲-۱-۲- در سهام
۴	۴۰	در مورد صندوق‌های در شرف تأسیس ارزش اسمی میانگین حداکثر و حداقل تعداد پیش‌بینی شده واحدهای سرمایه گذاری موضوع ضمانت ضریبدر نرخ سود تضمین شده سالانه بسته به نوع تضمین و در مورد صندوق‌های فعال، ارزش روز خالص دارایی‌های واحدهای سرمایه گذاری موضوع ضمانت، ضریبدر نرخ سود تضمین شده سالانه .		۲-۲- صندوق زمین و ساختمان
۳	۳۰	در مورد صندوق‌های در شرف تأسیس ارزش اسمی میانگین حداکثر و حداقل تعداد پیش‌بینی شده واحدهای سرمایه گذاری موضوع ضمانت ضریبدر نرخ سود تضمین شده سالانه بسته به نوع تضمین و در مورد صندوق‌های فعال، ارزش روز خالص دارایی‌های واحدهای سرمایه گذاری موضوع ضمانت، ضریبدر نرخ سود تضمین شده سالانه .		۲-۳- صندوق طلا
۴	۴۰	در مورد صندوق‌های در شرف تأسیس ارزش اسمی میانگین حداکثر و حداقل تعداد پیش‌بینی شده واحدهای سرمایه گذاری موضوع ضمانت ضریبدر نرخ سود تضمین شده سالانه بسته به نوع تضمین و در مورد صندوق‌های فعال، ارزش روز خالص دارایی‌های واحدهای سرمایه گذاری موضوع ضمانت، ضریبدر نرخ سود تضمین شده سالانه .		۲-۴- صندوق ارز
				۳- تعهد خرید ۳-۱- تعهد پذیرهنویسی ۳-۱-۱- سهام
				۳-۱-۱-۱- ناشران پذیرفته شده در بورس کابری بورس ^۱
۲۰	۲۰	ارزش کل سهام در تعهد پذیرهنویسی در حال عرضه براساس قیمت عرضه		۳-۱-۱-۱-۱- در مرحله تأسیس
۲۰	۲۰	ارزش کل سهام در تعهد پذیرهنویسی در حال عرضه براساس قیمت عرضه		۳-۱-۱-۱-۲- افزایش سرمایه
۳۰	۳۰	ارزش کل سهام در تعهد پذیرهنویسی در حال عرضه براساس قیمت عرضه		۳-۱-۱-۲- سایر ناشران
				۳-۱-۲- اوراق بهادار با درآمد ثابت
۲۰	۲۰	ارزش کل اوراق بهادار در تعهد پذیرهنویسی در حال عرضه براساس قیمت عرضه		۳-۱-۲- ناشر دولت، نهادهای دولتی یا شهرداریها
				۳-۱-۲- ناشر شرکت های غیردولتی

^۱ سهام معامله شده در بازار پایه فرابورس به عنوان سهام پذیرفته شده در فرابورس قلمداد نمی‌شود.

موارد افزوده شده به قوانین و مقررات آزمون مدیریت نهاد های بازار سرمایه

پیوست ۲- ضرایب و پایه محاسباتی تعهدات و بدهی های احتمالی که در متن ترازنامه منظور نشده اند

ضریب (درصد)		پایه محاسباتی	نوع
نسبت جاری	نسبت بدهی و تعهدات		
۲۰	۲۰	ارزش کل اوراق بهادار در تعهد پذیره نویسی در حال عرضه براساس قیمت عرضه	۱-۲-۲-۱-۳-۳ ناشر پذیرفته شده در بورس یا فرابورس
۳۰	۳۰	ارزش کل اوراق بهادار در تعهد پذیره نویسی در حال عرضه براساس قیمت عرضه	۲-۲-۲-۱-۳-۳ سایر ناشران
			۳-۱-۳-۳ واحدهای سرمایه گذاری صندوقها
۱۰	۱۰	ارزش واحدهای سرمایه گذاری صندوق به قیمت عرضه	۱-۳-۱-۳-۳ صندوق های سرمایه گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت
۲۰	۲۰	ارزش واحدهای سرمایه گذاری صندوق به قیمت عرضه	۲-۳-۱-۳-۳ صندوق های سرمایه گذاری در سهام
۴۰	۴۰	ارزش واحدهای سرمایه گذاری صندوق در هر مرحله از عرضه به قیمت عرضه	۳-۳-۱-۳-۳ صندوق زمین و ساختمان
۲۰	۲۰	ارزش واحدهای سرمایه گذاری صندوق به قیمت عرضه	۴-۳-۱-۳-۳ صندوق طلا
۲۰	۲۰	ارزش واحدهای سرمایه گذاری صندوق به قیمت عرضه	۵-۳-۱-۳-۳ صندوق ارز
			۲-۳-۲-۳ تعهد باز خرید
۱۰	۱	ارزش کل اوراق موضوع ضمانت باز خرید به قیمت تعهد شده	۱-۲-۳-۳ اوراق بهادار با درآمد ثابت
			۲-۲-۳-۳ سهام
۲۰	۲۰	ارزش کل سهام موضوع باز خرید به قیمت تعهد شده	۱-۲-۲-۳-۳ پذیرفته شده در بورس یا فرابورس
۳۰	۳	بسته به مورد و به تشخیص سازمان	۲-۲-۲-۳-۳ سایر ناشران
			۴- سایر تعهدات و بدهی های احتمالی منظور نشده در ترازنامه
۱۰۰	صفر	مبلغ مندرج در اسناد و اوراق تعهد آور	۱-۴-۱-۴ اسناد و اوراق تعهد آور نزد دیگران
۱۰۰	صفر	مبلغ تعهد شده در قرارداد (در صورت عدم تصریح مبلغ تعهد شده در قرارداد، برآوردی معقول از آن)	۲-۴-۲-۴ قراردادهای تعهد آور
۱۰۰	صفر	به مبلغ برآوردی براساس نظر بازرس شرکت	۳-۴-۳-۴ دعای حقوقی